

SEKTÖRDEN HABERLER BÜLTENİ

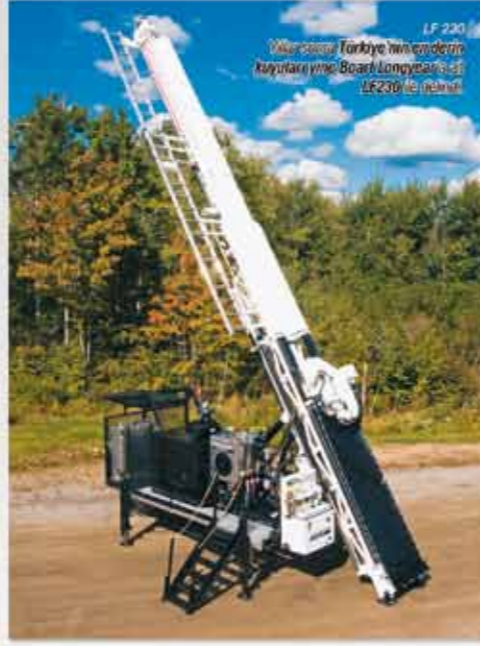
SIYANÜR

Tehdidi Ne Kadar Gerçek?

Maden İşçilerine Yönelik Eğitimlerimiz Başladı
Sağlam Bir Kartopu: Soma Group
1918'den Beri Krom Üretiyor: Türk Maadin Şirketi

BOART LONGYEAR

- Dünyanın en köklü ve en büyük maden arama sondaj makinesi ve ekipmanı üreticisi
- Wireline sistemini icat eden ve tek orijinal wireline ekipman ve makine üreticisi,
- 67 yıldır Türkiye'de de kullanılan ve en çok tercih edilen marka,
- Dünya'da ve Türkiye'de en derin karotlu sondajı yapabilen tek ürün.

- Türkiye'nin en büyük stoğu
- 7/24 servis hizmeti

BOR-BEN

Türkiye'nin
Sondaj
Kimyasalı

HAZIR ÇAMUR®

Onlarca çamur kimyasalı yerine ve her türlü formasyon için **Tek Ürün**

800-8007 İşletim ve Servis Merkezi

“Dünyanın lider sondaj makine ve ekipman üreticilerinin Türkiye'deki tek adresi,”

mapek

MAKİNE ve SANAYİ LTD. ŞTİ.

Via Tower İş Merkezi Nergiz Sok. No: 7/13 06530 Söğütözü - Ankara
Tel: 0 (312) 219 0 219 - mapek@mapek.com - www.mapek.com

ERSEL

AĞIR MAKİNE SAN. VE TİC. A.Ş.

ÇİMENTO ve MADEN SANAYİ

- Değirmenler
Bilyalı ve Çubuklu değirmenler
- Dik valsli değirmenler
- Separatörler
- Konik kırıcılar
- Komple mikronize öğütme tesisleri
(Çimento, Bakır, Kalsit, Krom, Çinko, Kuvars, vb.)
- Çevre ve pinyon dişliler
- Özel Redüktörler
- Değirmen astarları
- Kırıcı astarları

TOSB - TAYSAD ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ 41480 Çayırova/KOCAELİ - TÜRKİYE
Tel : +90 (262) 658 13 40 (5 Hat) Faks: +90 (262) 658 05 27
e-posta: ersel@ersel.com www.ersel.com

TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ:
MADENCİLİK SEKTÖRÜ
BAŞKANLAR KONSEYİ BİRLİĞİ
VE EUROMINES
AVRUPA MADEN ENDÜSTRİLERİ
BİRLİĞİ ÜYESİDİR.

TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ SEKTÖRDEN HABERLER BÜLTENİ

TMD ADINA SAHİBİ ve YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Mustafa SÖNMEZ

YAYIN KURULU

M. Atılgan SÖKMEN
B. Benjamen PINTO
Ali Can AKPINAR
Melih TURHAN
Dündar RENDA
M. Mete YEŞİL

REKLAM VE İÇERİK
Evren MECİT ALTIN

YAYIN TÜRÜ

Yerel Süreli Yayın

YÖNETİM YERİ

İstiklal Cad. Tunca Apt. No: 233 - 1 / 1
Beyoğlu - İSTANBUL
Tel: 0212 245 15 03 Fax: 0212 293 83 55
info@turkiyemadencilerderneği.org.tr
www.turkiyemadencilerderneği.org.tr

Kasım 1992'den beri yayımlanan
Sektörden Haberler Bülteninin tirajı
2000 adet olup, Madencilik Sektörü
ile ilgili firmalara, Bakanlıklara,
TBMM üyelerine, ilgili kamu kuruluşlarına,
üniversitelere, dernek ve
vakıflara gönderilmektedir.
Sektörden Haberler Bülteni 3 ayda bir
yayımlanmaktadır.

Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.
İmzalı yazılardaki görüş ve düşünceler
yazarlarına aittir.
Derneği ve bülteni sorumlu kılmaz.

YAYINA HAZIRLAYAN

Sude Ajans & Yayıncılık
Tel: 0212 612 09 48
tasarim.grafik84@gmail.com

BASKI

KARAKTERCOLOR
Mas/Sit. No: 200 34560
Bağcılar/İstanbul
Tel: 0212 432 30 01
Fax: 0212 628 95 65
info@karaktercolor.com.

Önsöz

Değerli Okuyucular

Yeni bir başlangıcın yarattığı beklentiler.

Kuşkusuz, ülkeler için siyasi iklimin havası toplumda geleceğe dönük beklenti ve ümitlerin yeniden yeşermeye başladığı önemli bir süreçtir. Haziran 2011 seçimlerinin sonuçları yakın gelecekte ülkemizin, dünya toplumları içinde nasıl bir konum alacağını en belirleyici ögesi olacaktır. Siyasi gerginliklerin ortadan kalktığı, insanlarımızın birbirini anlayabildiği, kuşku ve korkunun olmadığı, hukukun üstünlüğünü ön planda tutan, toplumsal mütabakatı temsil eden, insan odaklı sivil bir anayasanın demokratik ve laik sosyal hukuk devletimizi, çağdaş medeniyetler seviyesine taşıyacağı inancı, toplumun en önde gelen beklentisidir. Çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşmada ve insanlarımızın daha özgür, daha mutlu kılınmasında sağlıklı ve kalıcı bir ekonominin de önemli olduğu aşikardır. Herkesin kendini daha güvende hissedeceği, işinin, aşının ve ekonomik düzeyinin daha da gelişeceğine olan inancı, ekonominin çağın gereklerine uygun yönetimiyle yakından ve doğrudan ilgili olacaktır.

Bu bağlamda, Cumhuriyetimizin 100. üncü yılı için "Türkiye 2023 Vizyon" projesinde hükümet, sürdürülebilir bir sanayi ve çevre için kalkınmanın ana ayağı olarak 500 milyar dolarlık bir ihracat hedefi belirlemiştir. Bu hedefi başarmanın ülkemizin kendi öz kaynakları olan Madencilik Sektörünün geliştirilmesi ile mümkün olacağı kuşku götürmez bir gerçekliktir. Bilindiği gibi, talebi giderek artan ve artmaya da devam edecek olan, modern yaşamın kaçınılmaz ihtiyaçlarını karşılayabilecek, sanayinin temel girdisi olan maden kaynakları, tüketildiğinde yerine konulamamaktadır. Maden kaynaklarına ulaşmanın ülkeler için hayati önem taşıyacağı bir gelecekte, yeterince hazırlıklı olunması, doğru tespitler ve uygulanabilir kararların alınmasını zorunlu kılmaktadır. Bu günlerde dış ticaret dengesinin Kasım 2000 krizi seviyelerine yaklaşmış olmasının ve ihracatın ithalatı karşılama oranının da % 60'ların altında seyretmesinin ekonomik gelişmemiz üzerinde yaratacağı olumsuzlukların önü, ancak yerli sanayinin geliştirilmesi ve ithalat ikamesi yönünde yerli üretimin teşviki ile alınabilecektir.

Bu durumda da Madencilik Sektörünün yaşamsal önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

O halde; yarattığı katma değer, istihdama katkısı ve sanayinin temel girdisi olan öz varlıklarımız maden kaynaklarımızın, zamanında ve doğru bir biçimde devreye sokulması kaçınılmaz bir zorunluluktur. Siyasi iradenin, "Türkiye 2023 Vizyon" projesinin bu konularda alınacak kararlar ve uygulamalarla gerçekleşebileceğinin mümkün olacağını görmesi, madencilik sektörümüzün en büyük ideali ve beklentisidir.

Beklentilerin karşılık bulduğu, huzur ve mutluluğun hakim olduğu bir geleceğe.

Saygılarımla,
Mustafa SÖNMEZ
Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER HAZİRAN SAYISI

SEKTÖRDE YAŞANANLAR.....6
Madencilik Bakanlığı Yine Bir Başka Bahara...

MESLEKİ EĞİTİM.....8
Ağır ve tehlikeli işlerde çalışan, işçilere yönelik Mesleki Eğitim Kurslarımızdan ilki, Caner ve Yılmazel Madencilikten 22 işçinin katılımı ile başarılı bir şekilde gerçekleştirildi.

TÜRKİYE'DEN MADENCİLİK HABERLERİ

2023 İhracat Stratejisi Maden Sektörü Eylem Planları Projesi.....10

Avustralya Madencileri, Türk Madencileri ile İstanbul'da Buluştu.....12

3. Maden Makinaları Sempozyumu ve Minex Fuarı.....14

22. Uluslararası Madencilik Kongresi.....15
• Madenlerde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Paneli

Bursa İl Çevre Düzeni Planı Odak Grup Toplantıları.....17

İsınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği Toplantısı.....18

Madencilerden Bursa'ya Hatıra Ormanı.....19

Madencilik Müşavir Mühendisleri Birliği Derneğinin İkinci Olağan Genel Kurulu.....20

Madencilik Sektörü Başkanlar Konseyi Birliği Genel Kurulu21
• Agrega Üreticileri Birliği 9. Olağan Genel Kurulu

Siyanür Tehdidi Ne Kadar Gerçek?.....22

RÖPORTAJ SOMA GROUP.....24
Soma Group, uzun yıllardır maden sektöründe çalışıyor. En çok da kömürde. Geçen yılki üretim rakamı 5.5 milyon tonu bulmuş. Önümüzdeki yıl için bunu arttırarak devam etmeyi planlıyor.

TÜRK MAADİN TOPLANTISI.....30
Türkiye Madenciler Derneği 2011 Mayıs Ayı Yönetim Kurulu Toplantısı Türk Maadin Şirketi'nde yapıldı

MİNERAL VE METALLERİN GÜNLÜK KULLANIMI.....32

EUROMINES.....34
• İletişim Komitesi Toplantısı
• Euromines Genel Kurulu
• Aachen Toplantısı

AĞIR VE TEHLİKELİ İŞLERDE ÇALIŞAN İŞÇİLERE YÖNELİK MESLEKİ EĞİTİM

AUSTRADE TOPLANTISI

AACHEN TOPLANTISI

2023 İHRACAT STRATEJİSİ MADEN SEKTÖRÜ EYLEM PLANLARI PROJESİ

MADENCİLİK VE EKONOMİ.....36
Piyasa Risklerinden Korunma Hedging

MADENCİLİK VE ÇEVRE.....39

MADENCİLİK VE HUKUK.....42
• Maden Ruhsatlarının Güvenilirliği Ruhsat Güvencesi
• Madencilikte Önemli Bazı Ülkelerde Maden Hukuku ve İlgili Mevzuat Güvencesi

DÜNYA'DAN MADENCİLİK HABERLERİ

AB'den Yeni Maden Stratejisi.....47

Madencilik Şirketleri Çin Üzerinde Büyük Oynamaya Devam Ediyor.....50

Posco Hindistan'da Ortak Olduğu Yeni Girişimden Ferrokrom Tedarik Edecek.....51
• Avustralya'daki Sel, Kömür Fiyatını Yükseltti.

Demir Cevherinde "Balon" Sönüyor.....52
• Afrika'daki Tutariter Rejime Obama Çelmesi

• Altın Fiyatları İçin Şok Tahmin
• Arcelormittal, Kuzey Kutbunda Demir Cevheri İşletmeyi Planlıyor

RÖPORTAJ TÜRK MAADİN.....54
Türk Maadin Şirketi, Türkiye'nin en köklü krom işletmelerinden biri.

ANILARLA MADENCİLİK.....58
Dalaman Köprüsü.

ATTILA YALÇIN SONDAJ ÇALIŞTAYI.....63

DUYURULAR.....64
• 22nd World Mining Congress
• Güneş Enerjisi & Teknolojileri Fuarı
• Naturel Stone 2011
• 37. Sayımız da yayımlanan Skylife Dergisi Aralık sayısı Bulmaca Eki'nde yer alan mantık bulmacanın cevapları

Kapak Fotoğrafı
www.istockphoto.com

Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalışan İşçilere Yönelik Sertifikalı Eğitimlerimiz Başladı...

İNTERNET SİTEMİZ YAYINDA...

www.turkiyemadencilerderneği.org.tr

Türkiye Madenciler Derneği

Anasayfa Hakkımızda Mesajlar Haber / Duyuru Yapılar Linkler İletişim

HABER / DUYURU

- 03 Haziran 2015 Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalışan İşçilere Yönelik Sertifikalı Eğitimlerimiz Başladı...
- 02 Haziran 2015 ETİ KIRIK, kömür ocakları pazarında gerçekleştirilen toplantıya ve raporlarına ilişkin...
- 27 Haziran 2015 Burhan bu yıl 800 milyon dolar...
- 17 Haziran 2015 Yaptı Başkanlık Meclisi' nin bu yıl 34' üncü olağan toplantısı yapıldı. Toplantıda 11 bin 200 işçi...
- 17 Haziran 2015 8 Milyon Litre Sıvı Halde Kömürün Dışarı...

Bu Alana Rastlarsanız...

"Maden İşçilerine Yönelik"

Bu Alana Rastlarsanız...

YÖK - Yabancı Dil Öğretimi Koordinasyon Kurulu

Türkiye Madenciler Derneği

SEKTÖRDEN HABERLER BÜLTENİ

SEKTÖRDEN HABERLER BÜLTENİ

SEKTÖRDEN HABERLER BÜLTENİ

TMD
1948

TÜRKİYE Madenciler Derneği
SEKTÖRDEN HABERLER BÜLTENİ

İstiklal Cad. Tunca Apt. No: 233 - 1/1
Beyoğlu - İSTANBUL
Tel: 0212 245 15 03
Fax: 0212 293 83 55
Info@turkiyemadencilerderneği.org.tr

TÜRKİYE' DE NİKEL KOBALT MADENCİLİĞİNİN ÖNCÜSÜ
THE PIONEER OF NICKEL COBALT MINING IN TURKEY

Ceyhun Atif Kansu Caddesi 114 Bayraktar Center
D Blok 3. Kat No:5-6 Balgat / ANKARA
Tel: +90 312 583 78 78 • Fax: +90 312 583 78 79
www.metanikel.com.tr

Madencilik Bakanlığı Yine Bir Başka Bahara

Madencilerin ayrı bir bakanlığa sahip olmaları ikidir tabiri caizse direktten dönüyor. Birincisi 2007 seçimlerinin hemen ardından Başbakan Recep Tayyip Erdoğan Bakanlıkların yeniden düzenleneceği ve bu arada Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın kaldırılarak, yerine Enerji Bakanlığı ile Doğal Kaynaklar Bakanlığı adlarıyla iki bakanlık kurulacağını açıkladı. Ancak bu düzenleme yapılmadan Bakanlar Kurulu açıklandı ve yeniden yapılanma 2011 seçimlerinin öncesine kadar bir daha gündeme gelmedi

12 Temmuz seçimlerinin hemen öncesinde TBMM tatile girmeden, bu konuda Bakanlar Kurul'una, Bakanlıkların yeniden belirlenmesi konusunda Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi verdi. Yasa çıkmadan Başbakan'ın açıklamasında yine Enerji'nin ayrı Bakanlık olacağı Ormancılık ve Madencilik'i içeren Doğal Kaynaklar Bakanlığı kurulacağı ifadeleri yer aldı. Sektördeki beklenti yeniden yükselmişken maalesef, söz konusu kararname yayınlandığında düzenlemenin yine yapılmadığını gördük.

Genel olarak her söylediğini yapan ve kararlı kişiliği ile tanınan Başbakanın, aynı konuda iki kez kamuoyuna açıkladığı halde bundan vazgeçmesini neye bağlayabiliriz? Bizim mevcut bilgilerimizle bir yorum yapma imkanımız yok.

Ancak bu konudaki talebimizde ısrarımız var. Maden Bakanlığı mutlaka kurulmalıdır. Daha önce birçok platformda anlattığımız üzere gerekçelerimizi başlıklar halinde tekrar etmekte yarar görüyoruz.

- Dünya ekonomisinin hızlı büyümesi hammadde ihtiyacını dramatik şekilde artırmaktadır ve buna bağlı olarak Dünya'da ve Türkiye'de madencilik giderek daha fazla önem kazanmaktadır.

- Madencilik'e yapılan yatırımlar (yerli-yabancı) her geçen gün artmaktadır. Bu artışın da giderek hız kazanacağı ayan beyan ortadadır.

- Türkiye net hammadde ithalatçısı bir ülkedir. İhracatımızın tamamı hammadde ve ara malı ithalatını karşılayamamaktadır.

- Ülkemizin maden aramalarında henüz işin başında olduğu dikkate alınır, gerçek potansiyelin ortaya çıkarılması için uygun politikalar oluşturulması gerekmektedir.

- 2023 Türkiye vizyonunda hedeflenen 500 milyar dolarlık ihracat hedefine ulaşmada en önemli sektörün Madencilik Sektörü olduğu yapılan değerlendirmelerde ortaya çıkan bir gerçekliktir.

Söyle ki; 500 milyar dolarlık ihracat hedefi içinde Madencilik Sektörünün büyüklüğü 15 milyar dolar olarak ön görülmüş olsa da, yerli sanayimize sağlayacağı ucuz hammadde, yaratacağı katma değer, ithal ikamesi olacak hammadde ve yarı mamul maddeler de dikkate alındığında, hemen hemen ihracatı geliştirecek tüm sanayinin içinde madencilik'in önemli bir fonksiyonu olacaktır.

Ayrıca:

- Anayasanın 168.maddesinde “ Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir. Devlet bu hakkını belli bir süre için, gerçek ve tüzel kişilere devredebilir. Hangi tabii servet ve kaynağın arama ve işletmesinin, Devletin gerçek ve tüzel kişilerle ortak olarak veya doğrudan gerçek ve tüzel kişiler eliyle yapılması, kanunun açık iznine bağlıdır. Bu durumda gerçek ve tüzel kişilerin uyması gereken şartlar ve Devletçe yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve müeyyideler kanunda gösterilir” hükmüne rağmen bugün, hemen hemen tüm Belediyeler, İl Özel İdareleri, DSİ Genel Müdürlüğü

ANAYASANIN 168. MADDESİNDE “TABİİ SERVETLER VE KAYNAKLAR DEVLETİN HÜKÜM VE TASARRUFU ALTINDADIR. BUNLARIN ARANMASI VE İŞLETİLMESİ HAKKI DEVLETE AİTTİR. DEVLET BU HAKKINI BELLİ BİR SÜRE İÇİN, GERÇEK VE TÜZEL KİŞİLERE DEVREDEBİLİR. HANGİ TABİİ SERVET VE KAYNAĞIN ARAMA VE İŞLETMESİNİN, DEVLETİN GERÇEK VE TÜZEL KİŞİLERLE ORTAK OLARAK VEYA DOĞRUDAN GERÇEK VE TÜZEL KİŞİLER ELİYLE YAPILMASI, KANUNUN AÇIK İZİNİNE BAĞLIDIR. BU DURUMDA GERÇEK VE TÜZEL KİŞİLERİN UYMASI GEREKEN ŞARTLAR VE DEVLETÇE YAPILACAK GÖZETİM, DENETİM USUL VE ESASLARI VE MÜEYYİDELER KANUNDA GÖSTERİLİR.

ve taşra teşkilatları, Orman Genel Müdürlüğü ve taşra teşkilatları, Valilikler v.b. kurumlar kendilerine göre kurallar ihdas ederek maden haklarını yok saymaktadırlar. Bu şekilde maden işletmelerine engel olunurken maalesef, MİGEM Anayasal olarak sorumlu olmasına rağmen, bu gelişmelere herhangi bir şekilde müdahale etmemekte, adeta maden hakları ile doğrudan yasal bir ilişkisi ve yetkisi olmayan bu kuruluşları, maden hakkı tesisinde kendi ile eşdeğer konuma getirmekte, bu durum da madenciye çok ciddi sıkıntılarla baş başa bırakmaktadır. Bu listeyi uzatabiliriz. Görüldüğü üzere önemi, hacmi, küresel boyutu gittikçe artan madencilikimiz bugünkü bu yapıya sığmamaktadır. Umarız, Hükümet 3. Kez bu konuyu ele alır ve Maden Bakanlığını ve madenlerimizi bu ülkeye kazandırır.

Bu dönemde Madencilik Sektörü idari yargı kararları ile de köşeye sıkıştı. Danıştay arama döneminde belli miktarların altında kalan yarma ve sondaj faaliyetlerinin ÇED uygulaması dışında bırakan düzenlemeyi iptal etti. İptal kararı, 2 karşı oya rağmen alındı. Neyse ki Çevre ve Orman Bakanlığı kısa sürede ilgili mevzuatın yerine geçecek bir düzenlemeyi fazla zaman geçirmeden çıkardı.

Diğer bir konu da Derneğimizin yeni yönetmeliğin teminatlarla ilgili maddelerinden bir kısmının iptali için açtığı davada, yürütmenin durdurulması talebimizin daire heyetince reddedilmesidir. Dava esastan görülmeye devam edecek.

Her şeye rağmen tekrar edelim

“İYİ Kİ MADENLERİMİZ VAR”

YÖNETİM KURULU

Mesleki Eğitim

AĞIR VE TEHLİKELİ İŞLERDE ÇALIŞAN İŞÇİLERİN MUTLAKA "MESLEKİ YETERLİLİK BELGESİ" SAHİBİ OLMALARI GEREKMEKTEDİR.

4857 Sayılı İş Kanununun "Ağır ve Tehlikeli İşler" başlıklı 85. maddesinin birinci fıkrası doğrultusunda, ağır ve tehlikeli işlerden sayılan madencilik iş kolunda, 01.01.2009 tarihinden itibaren, mesleki eğitim almamış işçilerin çalıştırılmaması söz konusudur. Yine 4857 sayılı İş Kanunu'nun 105/d maddesinde, ağır ve tehlikeli işlerde çalışan ve mesleki eğitim almamış işçi çalıştırmanın cezasını, 2011 yılında bu durumdaki her işçi için 550 TL ceza verilmesini öngörmektedir.

4857 Sayılı İş Kanunu Madde 77 de işverenlerin sorumluluğu tanımlanırken; işverenler işçileri karşı karşıya buldukları mesleki riskler, alınması gerekli tedbirler, yasal hak ve sorumluluklar konularında bilgilendirmek ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği eğitimini vermek zorundadırlar denilmektedir.

Bu kapsamda verilen eğitimler, rutin olarak tekrarlanması gereken "İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri" olup bunun yukarıda bahsedilen "Mesleki Eğitim"le bir ilgisi bulunmamaktadır.

Ağır ve tehlikeli işlerde çalışan işçilerin mutlaka "Mesleki Yeterlilik Belgesi" sahibi olmaları gerekmektedir. Madencilik sektörü, doğası gereği özellik arz eden, bilgi, deneyim, uzmanlık ve sürekli denetim gerektiren ağır ve tehlikeli işlerin başında gelmektedir. Çalışma Bakanlığı İş Müfettişlerince yapılan denetimlerde Mesleki Yeterlilik Belgesi'nin de artık sorgulandığı, üyemiz şirketlerce Derneğimize bildirilmektedir. Zor doğa şartlarıyla mücadele eden madencilerin, denetimlerde mağdur olmalarını için vasıfsız çalışanlarına "Madenci" meslek unvanlı "Mesleki Yeterlilik Belgesi"ni almaları gerekmektedir. Üyelerimizin, bu doğrultudaki taleplerinin karşılanması için vasıfsız "çalışanların" belgelendirilmesi Derneğimiz koordinasyonuyla "Mesleki Eğitim" kursları açılmaktadır. Düzenlenen kurslar sonrasında Milli Eğitim onaylı "Madenci Sertifikası" verilmektedir.

Bu doğrultuda, konuyla ilgilenen firmaların acilen Türkiye Madenciler Derneği'ne başvurularını rica ederiz.

Türkiye Madenciler Derneği bir işveren kuruluşu olarak öncelikle üyesi şirketlerin ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı ve İşkur ile yapılan görüşmeler sonunda, "Mesleki Eğitim" kursu programımız onaylandı ve yetkilendirildi.

Bu doğrultuda, ilk eğitim bölgeleri olarak İstanbul-Kemerburgaz ve Cebeci belirlendi. 6-11 Haziran 2011 tarihlerinde, CANEL ve YILMAZER Madencilikten 22 işçinin katılımı ile gerçekleştirilen 40 saatlik eğitim süreci başarıyla tamamlandı. Alanında uzman, A sınıfı İş Güvenliği Uzmanı mühendisler tarafından verilen eğitim sonunda, İşkur ve Milli Eğitim yetkililerinin denetiminde tüm katılımcılar başarılı bir sınav verdiler.

Katılımcıların, kurs sertifikaları Derneğimiz Yöneticilerinin yer alacağı bir törenle katılımcılara verilecektir.

T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İL MÜDÜRLÜĞÜ MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ İŞBİRLİĞİ İLE DÜZENLENEN KURSA AİT KURS BİTİRME BELGESİ				
Fotoğraf				
Soğuk Mühür				
İmza				
KURSIYERİN				
T.C. Kimlik No	50866483684			
Adı Soyadı	YASİN ERCAN			
Baba Adı	KAZIM			
Ana Adı	FATMA	Kursa Kayıt No:	1	
Doğum Yeri ve Tarihi	HAFİK - 02.02.1982			
BELGENİN				
Düzenleme Tarihi	15.06.2011	Numarası:	1	
KURSIYERİN KATILDIĞI EĞİTİM PROGRAMININ				
Adı	MADENCİ			
Düzenlendiği İlçe/İl	Akpınar EYÜP / İSTANBUL			
Başlama Tarihi	06.06.2011			
Bitiş Tarihi	11.06.2011			
Kursun Toplam Süresi (Ay ve Gün olarak)	6 gün			
Saat Olarak Süresi	Teorik	32	Uygulama	8
			Toplam	40
KURSIYERİN KATILDIĞI SINAVLAR				
Sınavı Yapan Kurumlar/Kuruluşlar	Sınav Türü	Puanı		
Türkiye Madenciler Derneği - İşkur - MEB	Yazılı	100		
Türkiye Madenciler Derneği - İşkur - MEB	Sözlü veya Uygulamalı	100		
Türkiye Madenciler Derneği - İşkur - MEB	Başarı Derecesi (Rakamla)	100		
Yukarıda açık kimliği belirtilen YASİN ERCAN Milli Eğitim Bakanhğı mevzuatı gereğince yapılan kurs bitirme sınavlarında Başarılı derecede başarı gösterdiğinden iş bu bitirme belgesini almaya hak kazanmıştır.				
O.Tayfun MATER Türkiye Madenciler Derneği İŞBİRLİĞİ YAPILAN KURULUŞ VEYA YÜKLENİCİ	Orhan KOÇAK Bayrampaşa Şube Müdürü İŞKUR İL MÜDÜRLÜĞÜ	Muhammet ÖZTÜRK EYÜP Milli Eğitim Md. MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ		

Toplantıda sunum gerçekleştiren firma yetkilileri: Gary Buchanan (Maptek), Harry Mostert (Aran International), Marianne Broadgate (acQuire), Tübet Kara (Avustralya Ticaret Ataşeliği), David Ricketts (Ludowici), Kevin O'Brien (Coal Services), Austin Warnstrom (Mineware)

Avustralya Madencileri Türk Madencileri ile İstanbul'da Buluştu

Avustralya Konsolosluğuna bağlı olarak çalışan Austrade (Avustralya Ticaret Ataşeliği) tarafından düzenlenen ve Türkiye Madenciler Derneği tarafından duyurulan "Mining Mission to Turkey" (Avustralya Madencilik Firmaları Ticari Heyeti Toplantısı), Avustralyalı firmaların, 09 Mayıs İzmir Soma'daki açık ve yeraltı kömür madeni ziyaretlerinin ardından 10 Mayıs tarihinde, Grand Hyatt Hotel İstanbul'da gerçekleştirildi.

Avustralya Madencilik Firmaları Ticari Heyeti Toplantısına, Türkiye Madenciler Derneği, Yurt Madenciliğini Geliştirme Vakfı, Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ), Türkiye Taş Kömürü İşletmeleri (TTK), gibi dernek ve kurumların yanında, Soma Grup, Polat Madencilik, Mansfield Madencilik, Met-Tech, Tüprağ Madencilik, Koza Gold, Metek Madencilik, EnerjiSa, Demir Export, İlka Consulting, Park Maden, Yılmaz Maden, Hattat Holding, Sintek, Meta Nikel Kobalt A.Ş. ve Egemad Mad. En. Dan. A.Ş firmalarının üst düzey yetkilileri katıldı.

Toplantıya Türkiye Madenciler Derneği'nden Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Sönmez, Genel Sekreter A. Safder İplikçioğlu, Yönetim Kurulu Y. Üyesi M. Mete Yeşil, Genel Sekreter Yardımcısı O. Tayfun Mater ve TMD Danışmanı Evren Mecit Altın da katıldı. Avustralya Başkonsolosu, Geoffrey Rea ve Avustralya Büyükelçisi Ian Biggs'in açılış konuşmalarının ardından, Türkiye adına açılış konuşmalarını Türkiye Madenciler Derneği Başkanı Mustafa Sönmez ve

Yurt Madenciliği Geliştirme Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi Nijat Gürsoy yaptı.

Sayın Mustafa Sönmez, iki ülke ilişkilerinin nasıl geliştirileceğinden bahsederken; Sayın Nijat Gürsoy Türkiye'nin maden kaynakları ve ihracatı konusunda teknik bilgiler aktardı. Açılış konuşmalarının ardından Avustralyalı şirketler sunumlarını yaptılar. Konuşmaların ve sunumların ardından öğle yemeği sonrasında yapılan ikili görüşmeler ile toplantı sona erdi.

AVUSTRALYA'DAN ŞU FİRMALAR KATILIM GERÇEKLEŞTİRDİLER

AcQuire Technology Solutions Pty. Ltd.

Jeolojik Bilgi Yönetimi Çözümleri: AcQuire pazardaki en önde gelen Geoscientific Bilgi Yönetim Sistemi (GIMS)'dir. Bu sistem aramalar, kaynak geliştirme ve üretim faaliyetleri için bir çözüm olarak tasarlanmıştır. AcQuire madeninizin standartlarına ya da iş süreçlerine uyacak şekilde ayarlanabilir.

Aran International Pty. Ltd.

Maden işletmecileri için modüler dolgu tesisleri temini ve mühendisliği: Aran dünya çapında inşaat ve madencilik projeleri için yüksek performanslı miksing tesislerinin bir ana tedarikçisi konumundadır. Aran makineleri çevreye saygılı olacak bir şekilde tasarlanmıştır.

Coal Services Pty. Ltd.

Madencilik sektörü için iş güvenliği ve maden kurtarma eğitimi uzmanlığı: Coal Services Pty Limited (CSPL) güvenlik ve maden kurtarma eğitimleri alanında bir dünya lideridir. Açık ocak ve yeraltı kömür endüstrisi için gelişmiş Virtual Reality (VR) eğitim programları ile ulusal ve uluslararası kamuoyunun dikkatini çekmiştir. CSPL, dinamik ve madencilik ortamında meydana gelebilecek tehlikeli durumları kursiyerlere sergilemek için kendi türünün en

gelişmiş sanal gerçeklik (VR) simülatorünü geliştirmiştir. Bu VR simülator en tehlikeli operasyonlar için eğitim almak amacıyla uyarlanabilir. CSPL aynı zamanda kömür madeni atmosfer analizi için gaz kromatografik sistemlerinin (SMARTGAS sistemleri) tedariki konusunda uzmanlaşmış bir teknik bölüme (Coal Mines Technical Services-CMTS) de sahiptir. Bu bölüm; sistemlerin tedariki ve dünya çapında uzaktan yardım yeteneğine sahiptir ve aynı zamanda madenler için gaz analizi yorumlama hizmetleri sağlayabilir.

Linc Energy Ltd.

Enerji projeleri geliştirme ve yeraltı kömür gazlaştırma işlemi konusunda uzmanlığı: Linc Enerji yenilikçi, ileri görüşlü ve temiz kömür teknolojisi konusunda Avustralya'nın lider firmasıdır. Linc Enerji şu iki teknolojiyi birleştirmiştir; Yeraltı Kömür Gazlaştırma (UCG) ve Gaz'dan Sıvılara (GTL). Bu iki teknoloji birleştiğinde yeraltındaki sıkışmış kömürü ultra-temiz sıvı gaza en ekonomik bir biçimde dönüştürme potansiyeli vardır.

Ludowici

Titreşimli elekler, besleyiciler, santrifüjler, siklonlar ve suya dayanıklı malzemeler: Ludowici'nin bugünkü başlıca faaliyetleri; madencilik sanayi tasarımı, titreşimli elekler, kömür santrifüjler ve tamamlayıcı ürünleri de içeren maden işleme ekipmanları üretim ve pazarlamasıdır. Ludowici'nin maden işleme sanayi bilgisi komşu sanayi ürünleri ve teknolojileri sunmasını sağlar. Ludowici yataklar, bağlantılar ve köprü izolatorleri ve diğer mühendislik yapılarının tasarım ve üretiminde uzmanlaşmış olarak tanınmaktadır. Diğer başlıca pazarları, otomotiv ve beyaz eşya sanayi, su retikülasyon sistemleri, raylı sistemler ve gürültü azaltımı, organik cam ve camlamadır. Şirket ayrıca, pnömatik, hidrolik ve özel yapım sızdırmazlık ürünleri tasarımı, üretimi ve pazarlamasını yapmaktadır. Hidrolik ve pnömatik ambalajlar ve contaların ilk Avustralya üreticisi olmuş ve şimdi ülkenin en büyük üreticisidir. Ludowici aynı zamanda posa kalıplama makineleri tasarım ve üretimi ile yumurta tepsileri ve kartonları, meyve tepsisi ve endüstriyel ambalaj gibi kalıplanmış elyaf ürünleri üretimi ve pazarlaması yapmaktadır.

Maptek

Vulcan, I-Site, MineSuite yazılımları ile birlikte profesyonel jeolojik modelleme, maden tasarımı ve maden planlama servisleri: Maptek Grup yaklaşık 30 yıldır yenilikçi madencilik teknolojisinin ön planda olmuş şirketlerinden oluşan bir konsorsiyumdur. Maptek, dünya çapında kanıtlanmış gücüne dayalı toplam madencilik çözümleri, ürün ve hizmetler sunmayı taahhüt etmektedir. Maptek Vulcan™ yazılımı, madencilik sektöründe, gelişmiş 3D mekânsal bilgi, modelleme, görselleştirme ve analiz sağlar. Maden tasarımı ve planlaması, maden rehabilitasyona kadar, dünya çapında her maden ve çalışma tipinde 4.000'den fazla Vulcan lisansı yüklenmiştir. Maptek I-Site™ Vulcan'ın geniş hacimli mekânsal veriyi modelleme yeteneğini lazer

TMD Başkanı Mustafa Sönmez

YMGV Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Nijat Gürsoy

Avustralya Başkonsolosu Geoffrey Rea

görüntüleme cihazlarının girişlerine yönlendirerek Maptek I-Site Lazer Görüntüleme donanım ve yazılım ürünlerinin geliştirilmesine yol gösterir. Lazer tarama madencilik, mühendislik, inceleme ve adli sektörlerinde mekansal ve volumetrik analiz görevlerinin geniş bir yelpazesi için 3D modeller oluşturmada da kullanılabilir.

Mineware

Vargel (Dragline) ve Kepçe (Shovel) gözlemleme sistemleri uzmanlığı ve maden izleme sistemleri: MineWare yerüstü madenciliği sektörü için dragline ve kepçe izleme sistemlerinde dünya lideri bir kuruluştur. Avustralyalı şirket maden, makine ve operatör performansını optimize eden entegre teknolojiler için küresel bir üne sahiptir.

MineWare'in Pegasys Dragline Monitörü ve Argus Kürekleme Monitörü, CCTV kamera sistemleri, yüksek hassasiyetli GPS, maden plan entegrasyonu, üçüncü parti yapısal izleme entegrasyonu, veri ve video proxy servislerini içeren zengin özelliklere sahiptir. MineWare'in en son kazanımları arasında mRoc Desktop adlı uzaktan yönetim aracını geliştirmek için kablosuz teknolojide yeni gelişmelerden faydalanmak da bulunmaktadır.

Bülten

Maden Makinaları Sempozyumu ve Minex Fuarı

TMMOB Maden Mühendisleri Odası İzmir Şubesi tarafından düzenlenen 3. Maden Makinaları Sempozyumu, 5-6 Mayıs 2011 tarihlerinde İzmir'de gerçekleştirilmiştir.

Sempozyum Sonuç Bildirgesi

Sempozyumda; ülkemizde çeşitli sektörlerde kullanılmakta olan maden makinelerinin kullanıcıya tanıtılması, verimliliklerinin ve ekonomiye katkılarının araştırılması, bu alandaki teknik ve bilimsel gelişmelerin ilgili çevrelere aktarılması, araştırmacı, işletmeciler, imalatçı, firma temsilcisi ve yöneticilerin aynı platformda buluşturularak etkin bir iletişimin sağlanması amaçlanmıştır. 250 delegeenin katıldığı sempozyumda toplam 28 adet bildiri sunulmuştur.

Sempozyum paralelinde, İZFAŞ ve Maden Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen MİNEX 4. Madencilik, Doğal Kaynaklar ve Teknolojileri Fuarı, 5-7 Mayıs 2011 tarihleri arasında İzmir-Fuar alanında gerçekleştirilmiştir. Fuara, yurtdışı ve yurtiçinden 130 firma katılmış ve 5300 metrekare kapalı alanda ürünlerini sergilemişlerdir.

İki gün süren sempozyum kapsamında dile getirilen görüş ve öneriler ana başlıklarıyla aşağıda özetlenmiştir:

- Ülkemiz, sahip olduğu doğal kaynakları açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Bu kaynaklar verimli bir şekilde değerlendirildiğinde, ülkemiz gelişmiş ülkeler arasında yer alabilecek konumdadır. Bilimi ve teknolojiyi esas alan, AR-GE ve yenilenmeye ağırlık veren, dış girdilere bağımlı olmayan, istihdam odaklı ve planlı bir kalkınmayı öngören sanayileşme politikaları uygulandığında durum hızla ülkemiz lehine değişebilecektir. Bu bağlamda ulusal bilim ve teknoloji politikaları oluşturulmalı, madencilik sektörü bu politikalar içerisinde yerini almalıdır.

- Ülkemizdeki maden makineleri sektörü kararlı bir gelişme çizgisi gösterememektedir. Ulusal bir politikanın eksikliği,

üretim ve yatırım yerine rantı esas alan ekonomi politikaları, kullanılmış makinelerin ülkeye girişinin teşviki, sektörün yönlendirilmesinde ve teşvik edilmesindeki yetersizlik, araştırma ve geliştirme faaliyetlerine yeterince pay ayrılması, madencilikle ilgili kamu kurumlarının parçalanması, işlevsizleştirilmesi, özelleştirme politikalarıyla bu alandaki kamu yatırımlarının azaltılması ve gerekli yatırımların öngörülmemesi, yerli kaynaklarımızı değerlendirmek yerine ithalata yönelmesi sektörün gelişmemesinin ve teknoloji düzeyini artıramamasının en önemli nedenleridir.

- Sanayi içinde katma değeri yüksek, rekabet yeteneği olan bir makine imalat sektörü pek çok sektöre "girdi" olan ürünleri verdiği için de geniş bir yan sanayi ile çalıştığından dışa bağımlılığı da azaltmaktadır. Ülkemiz için bu konu özellikle önemlidir. Gelişmiş bir makine imalat sanayi, daha az dışa bağımlılık, daha az döviz harcanması ve daha az açık veren bir dış ticaret dengesi demektir.

- Söz konusu sektör, tüm gelişmiş ülkelerde birinci sırada ele alınmakta ve sektörün geliştirilip korunması bir devlet politikası olarak benimsenmektedir. Özellikle küresel krizle birlikte bu politikalarını daha da ön plana çıkarmışlar, yerli sanayiye koruyucu ve iç pazarı geliştirici kamusal önlem ve teşvikleri artırmışlardır. Ülkemizin içerisinde bulunduğu ekonomik ve sosyal sıkıntıların aşılması, sanayimizdeki fason yapının kırılması, ithalata bağımlı, düşük teknoloji üreten sisteminin aşılması için başka bir seçeneğimiz de bulunmamaktadır.

- Her sektörde olduğu gibi maden makineleri sektöründe de işçi sağlığı ve iş güvenliğine yönelik gerekli tedbirler yeterince alınmadığı için her gün iş kazası ve meslek hastalıklarıyla karşılaşmaktadır. Gelişen teknolojiye bağlı olarak gerekli tedbirler alınmalı, iş yerlerinde İş Güvenliği Mühendisi bulundurulması için gerekli yasal düzenlemeler ülke koşulları göz önüne alınarak yapılmalı ve denetlenmelidir. Kullanılan araç, gereç ve yöntemlerdeki iyileştirmeler, güvenlik sistemlerinin otomasyon kontrollü olması ve sinyalizasyon sisteminin yaygınlaşmasıyla kaza riski ve iş kazaları azalacaktır.

- Ülkemizde özellikle yeraltı madenciliğinde teknoloji kullanımı istenilen düzeyin çok altındadır. Madencilik potansiyeli ve ekonomik göstergeleri bizden çok daha geride olan ülkeler bile gerek yeraltı gerek yüzerüstünde kullandıkları makinelerin büyük bölümünü kendileri üretirken, ülkemizde bu alanlarda kullanılan makinelerin büyük çoğunluğunun hala ithal ediliyor olması düşündürücüdür. Bu amaçlar doğrultusunda üretim yapacak yerli üreticiler teşvik edilmelidir.

8 Mayıs 2011, İzmir

22. Uluslararası Madencilik Kongresi

Basın Bülteni

Ülkemizde ve dünyada madencilik sorunlarının incelenmesi ve tartışılması, bilimsel- teknik gelişmelerin ve uygulamalarının geniş kitlelere aktarılması, araştırmacılar, işletmeciler ve yöneticiler arasında yakın bir iletişimin sağlanması amacıyla, 11-13 Mayıs 2011 tarihleri arasında Ankara'da düzenlenen Türkiye 22. Uluslararası Madencilik Kongresinde 103 yerli ve yabancı bildiri sunulmuştur. 15 ülkeden 500 delegeenin takip ettiği Kongrenin 2. günü "Madenlerde İşçi

Sağlığı ve İş Güvenliği" konulu bir panel düzenlenmiştir. Kongre kapsamında Beypazarı Trona Madenine teknik gezi gerçekleştirilmiştir. Kongre süresince açık tutulan sergide 24 firma ürünlerini sergilemiştir.

15 Mayıs 2011, Ankara

Madenlerde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Paneli

Basın Bülteni

11-13 Mayıs 2011 tarihleri arasında Ankara Dedeman Otel' de gerçekleştirilen, Türkiye 22. Uluslararası Madencilik Kongresi'nin 2.günü düzenlenen ve Maden Mühendisleri Odası Başkanı Mehmet Torun'un oturum başkanlığını yaptığı "Madenlerde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği" konulu panelde, Kasım ÖZER (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı), Prof. Dr. Gürhan FİŞEK (A.Ü. SBF), Tayfun GÖRGÜN (DİSK) ile M.Atılğan SÖKMEN (Türkiye Madenciler Derneği 2. Başkanı) konuşmacı olarak katılmışlardır.

TEKNOMAR MERMER MADENCİLİK
TURİZM HAYVANCILIK SAN. TİC. LTD. ŞTİ

İlkbahar Mahallesi 621.Sokak No:8
Çankaya - Ankara 06450 Türkiye
Tel : 0312) 491 97 80
Faks : (0312) 491 97 81
www.teknomermer.com
info.teknomermer.com

teknomar
mermer ve madencilik

Bursa İl Çevre Düzeni Planı Odak Grup Toplantıları Yapıldı

5302 Sayılı Kanunun 6. Maddesi gereği İl Çevre Düzeni Planının yapılması amacıyla Bursa İl Özel İdaresi İl Genel Meclisi'nin 06.08.2010 tarih ve 2010-233 sayılı kararı ve Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin 11.03.2010 tarih ve 256 sayılı kararı gereği İl Özel İdaresi'nin M16.0.İÖİ.0.13.03.00/754/21755 sayı ve 09.12.2010 tarihli yazısı ve Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin M.16.0.BBB.0.13.49-310.99-153622 sayı ve 21.12.2010 tarihli yazılıyla 1/100000 ölçekli Bursa İl Çevre Düzeni Planının hazırlanmasına ilişkin Protokol imzalanmıştır.

Bu vesile ile Bursa Büyükşehir Belediyesi, İl Çevre Düzeni Planı yapılması amacıyla 20.06.2011-24.06.2011 tarihleri arasında Bursa Atatürk Kongre Kültür Merkezinde Bursa İl Çevre Düzeni Planı Odak Grup Toplantıları düzenlemeye karar vermiştir. Bu toplantılara Belediyeler, Kaymakamlıklar, Özel Sektör, STK'lar, Kamu Kurumları, Uygulamacılar, Meslek Odaları, Turizmciler, Sigorta Şirketleri, Akademisyenler katılmışlardır. 21 Haziran Salı Günü çağrılı olduğumuz Doğal Yapı-Sivil Toplum Örgütleri grubuna Tema Vakfı, Jeotermal Şirketi, Çevre Dernekleri, Kent Konsey Temsilcileri, Meslek Odaları, Hayvancılık Sektörü ve Türkiye Madenciler Derneği adına Yönetim Kurulu 2. Başkanı M. Atılgan Sökmen, Ali Emiroğlu ve Hüseyin Zambak katılmışlardır. Moderatör tarafından kısa bir sunum yapıldıktan sonra katılımcılar görüşlerini bildirmişlerdir.

Derneğimiz adına söz alan Sayın Atılgan Sökmen Doğal Kaynaklar tanımına madenlerimizin de eklenmesini isteyerek sektörün durumu ve sorunları hakkında bilgi vermiştir. Özellikle Çevre Dernekleri olmak üzere söz alan diğer konuşmacılarda nüfus artışı, düzensiz yapılaşma, tarım alanlarının amacı dışında kullanılması ve madencilik çevreye olan etkileri hakkında görüş bildirmişlerdir. Biraz da bilgi eksikliğinden dolayı madencilik çevreye olan etkileri konusunda oluşan ön yargılara karşı Sayın Atılgan Sökmen söz alarak düzeltmeler yaparak bilgilendirmiştir.

Sayın Hüseyin Zambak'ın katıldığı öğleden sonra yapılan Doğal Yapı-Özel Sektör Temsilcileri toplantısına fazla bir katılım olmamıştır. Bu toplantıya Özel Sektör Kuruluşları, OSB Temsilcisi, Akademisyenler katılmışlar ve görüşlerini sunmuşlardır. Sayın Hüseyin Zambak Madencilik Sektörünün farklılık ve özelliklerini anlatarak eksik bilgilerini tamamlamıştır. Madencilik Sektörünün içinde bulunan mevcut birkaç tane kötü uygulamanın verdiği sıkıntıların tüm madencilere yansıtılmaması, yapılacak çevre düzeni planında özellikle işletme ruhsatlarının işlenmesi, bu alanda işletme izinlerini alan firmaların yasal haklarının korunarak çalışabilmesi ve idarenin de gerekli denetlemelerini düzenli bir şekilde yapması gerekliliği aktarılmıştır.

Bülten

Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği Toplantısı

Isınma Kaynaklı Hava Kirliliği Toplantısı, 9-10 Mayıs 2011 tarihlerinde Ankara'da Çevre Bakanlığınca gerçekleştirildi. İki grup halinde gerçekleştirilen toplantıda, emisyon değerlerinin ve Tip Emisyon belgesinin gerekli olduğu, aynı zamanda yönetmeliklere uygun baca yapılmasının ve baca temizliğinin önemi vurgulandı. Kömürde numune alma ve analiz yapılması gibi konularda da sıkıntıların aşılması gerektiği belirtildi.

Emisyon, yakıt ve benzerlerinin yakılmasıyla; sentez, ayrışma, buharlaşma ve benzeri işlemlerle; maddelerin yığılması, ayrılması, taşınması ve diğer mekanik işlemler sonucu bir tesisten atmosfere yayılan hava kirleticileri olarak tanımlanır. Emisyon gazının ölçümleri, kazanların verimliliğini artırmak yakıt tasarrufu sağlamak emisyonları azaltmak, emisyonları limitlerin içinde tutmak emisyon ile ilgili yasalara uymak, üretim prosesinde kaliteyi artırmak amacıyla yapılmaktadır. Yakma Sistemleri ve Bacalar Çalışma Grubu ve Yakıtlar Çalışma Grubu'nda öne çıkan başlıklar ve aşağıdaki konuların yönetmelikte yer alması gerektiği saptandı. Sonraki aşama olarak Bakanlık ya doğrudan yönetmelik taslağı oluşturacak ya da önce tasarı metni daha sonra yönetmelik taslağına geçilecek. Her iki aşamada da tasarı ve/veya taslak gönderilerek katılımcı kurum ve kuruluşların görüşleri tekrar alınacaktır.

YAKMA SİSTEMLERİ VE BACALAR ÇALIŞMA GRUBU TOPLANTISINDA ÖNE ÇIKAN BAŞLIKLAR

- Yakma sistemlerinin ve bacaların hava kirliliğine neden olan emisyonların önemli bir kaynağı olduğu ve yakma sistemleri ile ilgili olarak Tip Emisyon Belgesi uygulamasının etkin bir şekilde uygulamaya konması gerektiği
- Tip emisyon belgesi yakma sistemlerine geçiş sürecinin ekonomik ve sosyal boyutunun önemli olduğu, bu sürecin sadece polisyeye tedbirlerle olmayacağı ve teşvik edilmesi gerektiği ve yakma sistemlerine teknolojik sınırlamalar konmaması (kullanılacak yakıt türü ve oluşturacağı emisyonlara göre tasarım ve üretim yapılması)
- Tip emisyon belgesi ilk ve sonraki kontrol testlerinin nerede ve nasıl yapılması gerektiği
- Yakma sistemlerindeki geçiş sürecinin hızlı olması ve sorunun doğrudan yakıtlara yüklenmemesi
- Bacaların yapı yönetmeliklerine uygun yapılması ve baca temizliklerinin düzenli olarak yapılması (İstanbul Belediyesinin baca dernekleri ile birlikte uyguladığı çalışma hakkında bilgi sunuldu ve uygulamanın yönetmelikte yer alarak tüm ülkeye yayılması talep edildi).
- AB'de özellikle yeni üyelerde de istenen emisyon değerlerine ulaşmakta zorluklar olduğu ve onları örnek olarak kademeli geçişin düşünülmesi

- Bireysel yakma sistemleri yerine toplu yakma sistemlerinin tercih edilmesi

- Enerjinin % 73 dışa bağımlı olması nedeniyle bu yönetmeliğin enerji güvenliği açısından önem kazandığı

- Her kömürün yanma özelliklerinin farklı olması, ülkemizde kömür kullanımı tüketicinin insafına kaldığı

YAKITLAR ÇALIŞMA GRUBU TOPLANTISI'NDA ÖNE ÇIKAN BAŞLIKLAR

- Yönetmelikte hangi maddelerin yakıt olarak kullanılması hangilerinin ise yasaklanması

- İthal kömürde uygulanan ana parametreler olarak orijinal bazda alt ısı değerinin (5.800 Kcal/Kg) kullanılması, kükürt oranının alt ısı değeri oranında artması (Her 1.000 Kcal için 0,15 oranında) ve uçucu madde oranının belirlenmesi

- Yerli kömürlerde uygulanan ana parametreler olarak orijinal bazda alt ısı değerinin (1. grup şehirler için 3.400 Kcal/Kg) kullanılması, kükürt oranının alt ısı değeri oranında artması (Her 1.000 Kcal için 0,45 oranında) ve nem+kül için toplam bir oran olarak verilmesi veya dikkate alınmaması

- Yerli kömür parametrelerinin 3 ayrı tablo olarak verilmesi (1. derece kirlilik olan şehirler, 2. derece kirlilik olan şehirler ve köy ve beldeler)

- Zonguldak kömürlerinin ve asfaltitlerin farklı özellikleri (sosyal, ekonomik ve siyasi boyutu) nedeniyle Bakanlık tarafından düzenlenmesi

- Biriket kömürler için TSE göz önünde bulundurularak parametre tablosu eklenmesi

- Biokütle olarak prina için parametre tablosu eklenmesi

- İthal kömürlerin torbalama sorunlarının olduğu

- Katı yakıtlarda (ithal/yerli) üretici ve ithalatçının her aşamada sorumluluğunun oluşturduğu sıkıntıların olması (numune alma, analiz yapılması, aradaki zincirde meydana gelen suistimaller).

Bülten

Madencilerden Bursa'ya Hatıra Ormanı

İstanbul Maden İhracatçıları Birliği (İMİB), "Temiz Çevre, Temiz Maden" sloganıyla başlattığı kampanya ile Türkiye'deki maden bölgelerini ve çevresini ağaçlandırıyor. Kampanya'nın ilk ayağı olarak Bursa'nın Nilüfer ilçesi Kayapa Sanayi Bölgesi yanındaki ormanlık alana öğrencilerle birlikte 3 bin 250 adet fıstık çamı dikildi.

İstanbul Maden İhracatçıları Birliği (İMİB), "Temiz Çevre, Temiz Maden" sloganıyla başlattığı proje ile Türkiye'deki maden bölgelerini ve çevresini ağaçlandırıyor. Projenin ilk etabında, 12 Mayıs 2011 günü Bursa'nın Nilüfer İlçesi Kayapa Organize Sanayi Bölgesi yanındaki ormanlık alana öğrencilerle birlikte 3 bin 250 adet fıstık çamı dikildi. Bursa Orman Bölge Müdürlüğü ve Bursa Maden Mermer Üretici Sanayicileri ve İşadamları Derneği (MADSIAD) ile birlikte gerçekleştirilen ağaç dikim törenine, Bursa Vali Yardımcısı İsmail Demirhan, İstanbul Maden İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Özer, Bursa Orman Bölge Müdürü Ali Girgin, Bursa Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Muhsin Özlükurt, DSİ Bursa Bölge Müdürü Vahit Baygüneş, Madencilik Sektörü Başkanlar Konseyi Birliği Yönetim Kurulu Başkanı İsmet Kasapoğlu ile Genel Sekreteri Güner Aytuğ, Bursa protokolü, İMİB Yönetim ve Denetim Kurulu Üyeleri, MADSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Nurullah Altınsoy ile Yönetim Kurulu Üyeleri, Kayapa İlköğretim Okulu ve Kayapa Şehit Jandarma Er Eyüp Gürsoy İlköğretim Okulu öğrencileri katıldı. Orman Bölge Müdürü Ali Girgin törende yaptığı konuşmada, alanların ve ormanların rehabilitasyonu için yoğun çaba gösterdiklerini belirterek, bu çalışmada desteklerini esirgemeyen İstanbul Maden İhracatçıları Birliği'ne teşekkür etti. İstanbul Maden İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Özer törende yaptığı konuşmada, maden ve madenciliğin önemine dikkat çektikten sonra günümüzde madencilik çevre ile dost olarak yapılır hale gelmiştir. Bizler bunu önemsiyoruz. Buradaki çalışmamız da bunun bir göstergesidir" dedi.

İSTANBUL MADEN İHRACATÇILARI BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEHMET ÖZER TÖRENDE YAPTIĞI KONUŞMADA, MADEN VE MADENCİLİĞİN ÖNEMİNE DİKKAT ÇEKTİKTEN SONRA "GÜNÜMÜZDE MADENCİLİK ÇEVRE İLE DOST OLARAK YAPILIR HALE GELMİŞTİR. BİZLER BUNU ÖNEMSIYORUZ. BURADAKİ ÇALIŞMAMIZ DA BUNUN BİR GÖSTERGESİDİR" DEDİ.

İMİB Başkanı Mehmet Özer ayrıca, toplumların refahı için temiz bir çevrenin yanında maden üretiminin de ihtiyaç olduğunu ve kamuoyunda madenciliğin çevre düşmanı olduğu şeklindeki algıyı değiştireceklerini belirtti. Bursa Vali Yardımcısı İsmail Demirhan da fidan dikim töreninde çevrenin önemine dikkat çekerek orman rehabilitasyon çalışmalarının büyük önem taşıdığını belirtti ve İstanbul Maden İhracatçıları Birliğine katkılarından ötürü teşekkür etti.

Daha sonra Vali Yardımcısı Demirhan, İMİB Başkanı Özer'e katkılarından ötürü bir plaket verdi. Konuşmalardan sonra protokolda yer alan yetkililer ile öğrenciler hep beraber fidan dikimini gerçekleştirdiler. Tören öncesi ve fidan dikiminin ardından Bursa Mehter Takımı tarafından bir gösteri yapıldı.

Bülten

Madencilik Müşavir Mühendisleri Birliği Derneği' nin İkinci Olağan Genel Kurulu

30 Nisan 2011 günü Ankara Büyükhanlı Park Otel'de toplandı.

Genel Kurulda Divan Başkanlığı'nı Sabri Karahan, Başkan Yardımcılığı'nı Dr. Vedat Oygür ve Yazmanlığı da Hasan Ersin Etlik yaptı. Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Yenal Birliğin çalışmaları hakkında bilgi verirken Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliğinin hazırlanmasında Birliğin hiçbir şekilde yer almadığını da belirtti ve; Birliğin, mineral kaynak ve cevher rezervi raporlarını JORC benzeri yönetmeliklerde tanımlanan standartlarda hazırlayabilecek kişilerin yetkinliğini/uzmanlığını akredite eden bir muteber meslek örgütü olarak kabul edilebilmesi için, Birlik üyeliğinin kategorilere ayrılması, her kategorideki üyeliğe kabul koşul ve süreçlerinin tanımlanması, mesleki davranış kurallarının ve Disiplin Yönetmeliğinin gözden geçirilmesi ve Tüzükte bütün bunları kapsayacak şekilde değişikliklerin yapılması gerektiğini vurguladı.

Genel Kurulda Mustafa Sönmez, Adil Özdemir, Ekrem Cengiz, Dr. Tandoğan Engin, Sabri Karahan, Cemil Öktem, Mehmet Kayadelen ve Uğur Gönülalan söz alarak görüşlerini belirttiler. Belirtilen bazı görüşler aşağıda özetlenmiştir:

- Gerek sektöre ve gerekse de müşavir mühendislerimize, Türkiye'de mühendisleri akredite edecek bir kuruluşa ihtiyaç olduğu ve Birliğimizin bu konuda çalıştığı etkin biçimde duyurulmalı; Birliğin misyonu iyi açıklanmalıdır.

- Madenbir'in gündemindeki en önemli madde, kuruluşunu tamamlayıp muteber bir meslek örgütü olarak kabul edilmesini sağlamaktır. Türkiye'de böyle bir örgüt olmamasının sıkıntısını her gün biraz daha fazla çekiyoruz. Örneğin kromda dünyanın en iyisi olan uzmanlarımız var, ama, Türkiye kromları için QP kabul edilebilecek uzmanımız yok. Krom raporları için Güney Afrika'dan QP geliyor. Güney Afrika'dan gelen QP'nin Türkiye kromunu değerlendirebilme şansı yok. Yani durum bu kadar vahim. Onun için bu iş çok acil olmuştur.

- MİGEM'in istediği rezerv sistemi ile Madenbir'in hedeflediği uluslararası sistemdeki kaynak ve rezerv konseptleri çok farklıdır.

- Türkiye'de borsaya açılan madencilik şirketleri Türkiye'deki sistem içinde açılıyor. Dolayısıyla hiç birisi uluslararası sisteme uygun kriterlerle borsaya açılmış şirket değildir.

Verilen bir önerinin oy çokluğuyla kabul edilmesiyle, seçilecek Yönetim Kuruluna Birliğin, mühendislerin yetkinliğini akredite edebilecek muteber bir örgüt olarak kabul edilebilmesi için gerekli hazırlıkları yaparak Birlik Tüzüğü'nün ve gerekiyorsa Disiplin Yönetmeliğinin değiştirilmesi gündemli olağanüstü genel kurulu Eylül 2011 sonuna değin toplaması görevi verildi.

Seçimler sonucunda birlik organlarının asıl üyelikleri şöyle oluştu:

Yönetim Kurulu: Ömer Yenal, Uğur Gönülalan, Mehmet Kayadelen, Dr. Tandoğan Engin, Dr. Vedat Oygür, Cem Sacit Yüceer ve Esin Ozgan.

Onur Kurulu: Sabri Karahan, Yusuf Aydın, Dr. Yusuf Ziya Özkan.

Denetleme Kurulu: Salih Özen, Mustafa Yörükoğlu, Abdullah Mısırlıoğlu.

Bülten

Madencilik Sektörü Başkanlar Konseyi Birliği Genel Kurulu Yapıldı...

Madencilik Sektörü Başkanlar Konseyi Birliği, Genel Kurulu 22 Nisan 2011 tarihinde yapıldı. Büyükhanlı Park Otel'de gerçekleşen Genel Kurulu'nda; Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu Asil ve Yedek Üyeleri belirlendi.

Madencilik Sektörü Başkanlar Konseyi Birliği, Bakanlar Kurulunun 09.02.2001 gün ve 2001/2055 Sayılı Kararı ile kurulmuştur. Birliğin halen, madencilikle uğraşan kurucu üyeleri ile madencilik sektöründe örgütlenmiş dernek, birlik ve sendikalardan ibaret 20 üyesi bulunmaktadır. Tüzüğü'nün 2'nci ve 3'üncü maddeleri itibarıyla Birliğin amacı ve çalışma konuları;

- Ülkemiz yer altı kaynaklarının en verimli şekilde üretilmesini sağlamak amacı ile çalışmalar yapmak,

- Üyeleri tarafından gündeme getirilen madencilik sektörünün temel sorunlarına ilişkin çözüm önerileri tespit etmek

- Ülkemizin madencilik politikalarının tespit edilmesinde ve yürütülmesinde etkin faaliyetlerde bulunmak,

- Yer altı kaynaklarımızın ülke ekonomisine azami düzeyde kazandırılması amacı ile madencilik sektörünün sorunlarını gidermek üzere çözümler üretmek,

- Ekonomik ve teknik alanlarda ve kendi üyeleri arasında işbirliği geliştirmek,

- Sektörün önündeki sorunların giderilmesi için yasama ve yürütme organları ile temaslarda bulunmak,

- Dış ülkelerdeki benzer kuruluşlarla bilgi alışverişinde bulunmaktır.

YÖNETİM KURULU

Asil Üyeler

1. İsmet Kasapoğlu Kurucu Üye
2. Altın Madencileri Derneği
3. İstanbul Maden İhracatçıları Birliği
4. Ege Maden İhracatçıları Birliği
5. Türkiye Mermer Doğaltaş ve Makinaları Üreticileri Birliği
6. İç Anadolu Madenciler Derneği
7. Türkiye Madenciler Derneği

İsmet Kasapoğlu Yönetim Kurulu Başkanı, Altın Madenciler Derneği Başkanı Mehmet Ümit Akdur Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı olarak seçilmiştir.

Yedek Üyeler

1. Madencilik Araştırma Merkezi Derneği
2. Ankara Sanayici İşadamları Derneği
3. Türkiye Maden-İş Sendikası

DENETLEME KURULU

Asil Üyeler

1. Dünya Madencilik Kongresi Türk Milli Komitesi
2. Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği

Yedek Üyeler

1. Genel Maden-İş Sendikası

Bülten

Agrega Üreticileri Birliği 9. Olağan Genel Kurulu Toplantısını Yaptı...

Agrega Üreticileri Birliği'nin, 9. Olağan Genel Kurul Toplantısı 7 Nisan 2011 tarihinde yapıldı.

Yeterli çoğunluğun sağlandığı Genel Kurul'da Yeni Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu seçimi yapıldı. Buna göre; Cihangir KOCA (İntek İnş. A.Ş.), Yönetim Kurulu Başkanlığı'na, Başkan Yardımcılığı'na Barbaros ONULAY (Tamtaş A.Ş.), Özgür ÖZTÜRK Muhasip Üyeliğe (Akçansa A.Ş.) Üyeliklere ise, Cüneyt ERTUĞRUL (Kaplan Petrol A.Ş.), M. Mesut UZAL (Yol ve Yapı Ltd. Şti), Bahri ZUHAL (Çimbeton A.Ş.), Yılmaz KIRDAR (Kırdar Grup), Beşir Kemal USTAOĞLU (Ustaoglu Madencilik), Kenan KURBAN (Kıbsaş A.Ş.) seçildiler. Yeni Denetim Kurulu ise, Aytaş A.Ş.'den Hüseyin ILGAZ, Kaplan Petrol A.Ş.'den Melih ÇELİKKOL ve Oyak Beton A.Ş.'den İsmail HALEZEROĞLU'ndan oluşmaktadır.

Bülten

Dr. CANER ZANBAK
Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği
Çevre Danışmanı

SIYANÜR TEHDİDİ NE KADAR GERÇEK?

Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği Çevre Danışmanı Dr. Caner Zambak'tan siyanür ile ilgili ezber bozan açıklamalar.

Siyanürün sadece yüzde 1'i madenlerde kullanılıyor. Kanserojen bir etkisi olmayan siyanür yüzünden 140 yıldır kullanıldığı madenlerde tek bir kişi bile ölmedi. Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği Çevre Danışmanı Dr. Caner Zambak, Kütahya'daki Eti-Gümüş Tesisleri'nde yaşanan olayın ardından kamuoyunda başlayan 'siyanür' tartışmasıyla ilgili bilgi kirliliğine karşı 'siyanür' gerçeğinin tüm detaylarını anlattı. Siyanür, sanayide çok yaygın olarak kullanılan bir kimyasal. Türkiye'ye her yıl 300.000 tonun üzerinde siyanür ve bileşikler girmekte ve bu miktarın sadece yüzde 1'i madencilikte kullanılmakta. Geriye kalan %99'u ise birçok sanayi dalında tüketilmekte.

Siyanürün kullanıldığı sektörlerden bazıları şunlar:

Naylon ve plastik sanayi, tekstil sanayi, metal işleme ve kaplama, galvanizleme, kuyumculuk ve mücevhercilik, boya sanayi, çivit imalatı, tarım ilaçları imalatı, optik parlatıcılar, metallerin renklendirilmesi, fotoğrafçılık ve tıp. Prof. Dr. Zambak, kamuoyunda oluşan algının aksine siyanürün yönetimi en kolay kimyasal olduğunu kaydetti. Siyanürün hayatımızın her alanında olduğunu belirten Zambak, "Yaklaşık 140 yıldır madencilikte siyanür kullanılıyor. Bu süre zarfında siyanür nedeniyle bir tek insan ölmedi" dedi. Siyanürün, karbon ve azottan oluşan aktif bir madde olduğunu vurgulayan Zambak "Belli bir dozun üstünde alınması halinde anında tesir eder. Vücutta birikirmez. Kesinlikle kanserojen bir madde değildir, kanser yapmaz. Siyanürün öyle bugün aldım 3 sene sonra zehirliliği ortaya çıktı. Ondan dolayı zehirlendim. Yok böyle bir şey" dedi.

SIYANÜR KANSER YAPMAZ

Siyanürün birçok alanda kullanıldığına da işaret eden Zambak, Japon tutkallarını örnek gösterdi. "Okuyun bakın içinde ne var. İzosiyanat. Onun içerisinde de siyanür var ki aktif olduğundan dolayı yüzeye yapışıyor. Metali metale bile yapıştırıyor. Yani bu tutkalın içerisinde siyanürlü bir kimyasal bileşik var. Herkes kullanıyor. Ama yutmadıktan sonra bunun zehirlenme özelliği yok." diye konuştu. Madencilikte kullanılan diğer malzemelerin siyanür kadar etkili olmadığını aktaran Zambak, şöyle konuştu: "Diğer malzemelerin kanser yapıcı özelliği var. Kullanılan siyanür tuzunun kanser yapıcı özelliği yok. Yani 'Siyanürden 40 koyun telef oldu ya da kaç kişi kanser oldu' demek bilimsel olarak mümkün değil. Tükettiğimiz bazı gıdalarda da siyanür var, siyanürsüz hayat yok. Siyanür insan vücudunda belli dozda bulunması gereken bir malzemedir."

GIDALARDAKİ LİMİT DAHA YÜKSEK

İnsanları sokak ağzıyla korkutmanın bir anlamı olmadığını vurgulayan Zambak, maden sahalarındaki artmış suların içilebilir olduğunu ancak pis su olduğunu belirterek, "Gıdalarda izin verilen limitler daha yüksektir" dedi. Diğer sektörlerin siyanürün neredeyse tümünü kullandığına işaret eden Zambak, Oto sanayi sitesi örneğini verdi. "Sanayideki kaplamacılar 3-5 kova siyanürlü suyun içine biraz hipoklorit yani bildiğimiz çamaşır suyu dökerek onunla nötralize ediyor. Ondan sonra da kanalizasyona veriliyor" dedi.

BİR MÜHENDİS BÖYLE KONUŞMAMALI

Siyanüre körü körüne karşı çıkan meslek gruplarına da tepki gösteren Zambak,

"Kalkıyor siyanürle altın aranmasını diye konuşuyor. Siyanürle altın aranmaz. Siyanürle altın üretimi yapılır madenlerde. Ondan sonra herkese siyanür anti toksini verilsin. Yani herkese dağıtılsın. Bu panik ve kaos oluşturur. Böyle şeyleri söylememek lazım. Bir mühendisin görevi halka yardımcı olmaktır. Kalkıp da halkı korkutup o yaşlı teyzeleri kalp krizinden götürmenin anlamı yok" şeklinde konuştu.

Arseniğe dönüşmez

Dr. Caner Zambak, bazı kesimlerin gündeme getirdiği 'Siyanür arseniğe dönüşür' iddiasını da kesin bir dille yalanladı. Zambak, "Siyanür hiçbir zaman arseniğe dönüşmez" dedi. Siyanür tartışmasıyla birlikte ortaya atılan "Madenlerdeki atık havuzundan havaya salınan hidrojen siyanür buharı azota dönüşür. Azot suyla birleştiğinde nitrik asit oluşur. Nitrik asit ise kayalarda var olan arseniği çözer, yeraltı sularında arsenik zenginleşmesi olur" şeklindeki iddiaya da tepki gösterdi.

O İDDİA KİMYAYA HAKARETTİR

Bu iddiayı "Kimyaya hakaret" olarak değerlendiren Zambak, "Fiziko kimyasal açıdan ortaya çıkması mümkün olmayan bir konu. Yani iyi muhafaza edildiği takdirde bir şeye sebep olmaz. Hele hele atık havuzundan buharlaşan siyanür karbona, azota dönüşür o azot da suyla karıştığında nitrik asit yapar gibi bir lafı bir mühendisin söylemesi çok ayıp. Olması mümkün değil" diye konuştu. Yağışlarla birlikte atık barajından sızan siyanürlü bileşikler arseniğe dönüşür ifadesini de yalanlayan Zambak, "Bilimsel olarak ne kabul edilebilmesi ne de söylenenin affedilebileceği bir konu" dedi.

Siyanür değil arsenik zehirledi

Dr. Zambak, kamoyunun gündeminde olan Kütahya'daki gümüş madeninin olduğu bölgede siyanürden daha önemli bir sorunun varlığına dikkat çekti.

Dr. Zambak, "Orada madeni işletmeler de zaten arsenik sorunu var. Ayrıca o topraklarda asbest maddesi var. Siyanürden daha etkin ama uzun vadede kanser yapar" dedi. Bu nedenle gümüş madenine yakın köylerde 1990'lı yıllarda araştırmalar yapıldığını ifade eden Zambak, "Köylüler orada badana için beyaz toprağı kullanıyorlar. Bölgedeki killi toprağı kullanıyorlarmış ve bunun içerisinde aspest var. O asbest nedeniyle odada soludukları hava yüzünden çok sayıda akciğer kanseri sorunu çıktı" diye konuştu.

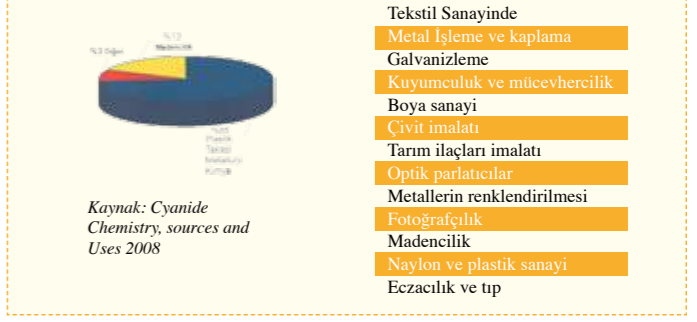
Raporlar da iddiaları boşa çıkarıyor

Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı'ndan Prof. Necla Özdemir'in 90'lı yıllarda Dulkadir Köyü için hazırladığı rapor da Dr. Zambak'ı doğruluyor. Özdemir tarafından köyde ölen 56 kişiyle ilgili olarak hazırlanan raporda, köylülerin ölüm sebepleri için üç tespitte bulunulmuş. Birincisi köydeki evlerin boya badana işlerinde kristalize kuvarsın kullanılması ve köylülerin bunları uzun süre soluması. İkincisi eşik değerinde inorganik arsenik var. Üçüncü olarak bunların dışında akciğer kanserine yakalanan 10 kişiden 9'u kronik sigara içicisi ve erkek. Ayrıca bölgede madencilik yapılmadan önce de kanserden ölüm olayları gerçekleşmiş. Bütün bunlarla birlikte çok önemli bir başka detay ise köyün kot olarak madenden yukarıda olması. Uzmanlar köyde görülen dış dökülmesi ve kanserin siyanür kimyasalıyla bir alakasının olmadığını vurguluyor. Bölgede siyanür kullanılmadan önce de aynı bulguların var olduğu kaydediliyor.

Korunması ve denetlemesi nasıl yapılır?

Siyanürün nasıl korunması gerektiğini de anlatan Zambak "İyi muhafaza edilmiş bir depoda olduğu sürece hiçbir zararı yoktur. Aynı dinamit depoları gibi. Tehlikeli maddeleri kimsenin kolay ulaşamayacağı şekilde muhafaza etmek lazım" dedi. Siyanürün sıkı bir denetiminin olduğunu kaydeden Zambak, "Üreticisinden tüketicisine gidene kadar denetimi çok sıkıdır. Her şey zımmetli olarak kayda geçer. İsteyen piyasada alıp satamaz, yasaktır. Ancak satılıyor"

Siyanür: Üretimi, Özellikleri, Kullanıldığı Yerler, Artırılması / Dünyada Siyanürün Kullanım Alanları

diye konuştu. Türkiye'de de yerel izleme ve denetleme kurullarının var olduğunu vurgulayan Zambak sadece devlet denetiminin yeterli olmadığını belirtti. Siyanürün yönetimiyle ilgili uluslar arası siyanür kurallarının AB'deki mevzuatlardan bile daha sıkı olduğuna işaret eden Zambak, şöyle devam etti:

"Madencilikteki siyanür öyle geliş güzel kullanılmaz. İmalatından nakliyesine, depolanmasına, kullanılması ve sonrasındaki bertarafına ve arıtılmasına kadar kontrol altında olan bir kimyasaldır. Türkiye'de son 15 yıl içinde yeni kurulan tesislerin hepsi dünya standartlarının kalitesinde en az hatta daha da iyi standartlarda çalışan tesisler. Dolayısıyla Avrupa Birliği'nin mevcut en iyi teknikler diye bir kitapçığı da var. Bu konuda kılavuz kitapçığıdır. Bakanlıklar ve bütün Avrupa bunu kullanır. Buna uygun olarak tasarlanmış tesislerde siyanürle altın gümüş üretimi hiçbir çevre sorunu yaratmadan yapılabilir."

Avrupa'da yasak yok

Geçtiğimiz yıl mayıs ayında Ankara'da gerçekleştirilen "Avrupa Birliği'nde Madencilik ve Çevre" konulu konferansa Avrupa Maden Endüstrileri Birliği (Euromines) Genel Müdürü Dr. Corina Hebestreit de katılmıştı. Dr. Hebestreit, siyanürün madencilik sektöründe kullanılmasının Avrupa Parlamentosu'nda yasaklandığı şeklindeki haberlerin gerçeği yansıtmadığını söylemiş ve şöyle devam etmişti:

"Avrupa Parlamentosu, Doğu Avrupalı küçük bir parlamenter grubunun isteği ile parlamentoda oylamaya gitmeye ve insanları siyanüre karşı ikna etmeye karar verdi. Karar bir görüş ifadesidir. Yani komisyondan bir yasaklamaya ihtiyaç olup olmadığını göz önünde bulundurması istenmiştir. Çok net ifade etmek gerekirse günümüzde siyanürle ilgili hiçbir yasaklama yoktur."

Hergün düzenli ölçüm

Maden sahalarındaki siyanür ölçümü valilikler, Maden İşleri Genel Müdürlüğü ve Çevre Bakanlığı tarafından düzenli bir şekilde gerçekleştiriliyor. Kimyasal arıtma çıkışı ve atık barajı geri dönüşüm suyunda her gün ölçümü yapılıyor.

Kaynak: Bugün Gazetesi, 16.05.2011

**SOMA GROUP
ALTI BİN ÇALIŞANI İLE
KOCAMAN BİR AİLE**
Altı bin yetmiş
arkadaşımızın sağladığı
büyük güç ile bugün
Türkiye'de yeraltı
madenciliğinde en
büyük üretimi yapan
şirketlerinden biri
haline geldi.

ALP GÜRKAN
Soma Group'un Kurucusu

SAĞLAM BİR KARTOPU SOMA GROUP

BARAN KOÇ'UN RÖPORTAJI

Soma Group, uzun yıllardır maden sektöründe çalışıyor. En çok da kömürde. Geçen yılki üretim rakamı 5.5 milyon tonu bulmuş. Önümüzdeki yıl için bunu arttırarak devam etmeyi planlıyor. Sadece kömür değil, Mersin'de de krom üretiyor. Yakında Arnavutluk'ta bakır ve krom üretimine başlayacak. Holdingleşmeye gidiyor. Soma Group'un kurucusu Sayın Alp Gürkan, maden sektörüne yönelik teknoloji üreten Gürmin Makine'nin yakında büyüyeceğinin sinyallerini de veriyor. Hepsisi bu kadar değil ama bırakalım gerisini Sayın Alp Gürkan anlatsın...

Soma Group'un kurucusu Sayın Alp Gürkan 73 yaşında, ama hala ilk günkü kadar heyecanla yaklaşıyor işine. Devlet bursuyla Cenevre'de aldığı jeoloji eğitimini bitirdiğinden beri hep maden sektöründe. En baştan başlamış işe, yeraltından. İşçilerin yanında kürek sallamış, delik açmış. Bugün bile hala madenden uzakta kalamıyor. Sadece o da değil, oğlunu da, mühendislerini de aynı şekilde yetiştirmiş. Bu hikâye, 1976'ya dayanıyor. O tarihte kurulmuş Soma Group, yabancı bir şirketle birlikte, metal madenciliğine başlamış. Ancak Türkiye'nin içinden geçtiği karanlık günler herkes gibi onları da zorlamış. O yüzden şirketin kuruluş tarihini, 1984'le başlatıyor Gürkan. Bu, kömür üretimine başladıkları yıl. O günden bugüne çok yollar aşılmış, öyle ki 50 ton olan üretimi şimdi 5.5 milyon ton. Bunda, gelişen teknolojik imkânları hep yakından takip etmeleri kadar, aksatılmayan mesleki eğitim, ilk önemli sırada yer alan şirket güvenliği, yetkin mühendisler de etkili. Söz artık Sn.Alp Gürkan'da...

Soma Group 1976'da kuruldu. Ancak kömür madeniyle ilgili çalışmalarını 1984'te başladı. Neden kömürü seçtiniz üretim için?

1976'da madencilik sektöründe üretime başladığımda metal madenleriyle meşguldüm. O karışık dönemde metal madenine devam ederken, Soma'da ruhsat sahibi olan bir aile yakınımın önerisiyle maden sahasını inceledim. Aklıma yatınca da 1983'te kömür madenciliğine de yatırım yapma kararı aldım. Soma, Türkiye'nin en kaliteli kömürünün çıktığı yer; düşük kükürtlü, yüksek kalorili. Bu nedenle satış sorunu yoktu, üstelik tespit edilmiş rezervi de tatmin edeci. Bunlar beni oraya yönlendirdi. Hem sadece metal madenciliğinde olmanın, tek bir alanda kalmanın dışına çıkmalıydım. Üstelik kömür madenciliği, madenciliğin lokomotifidir. Böylece 1983'te bu sahada çalışmaya başladık. Yapılan rezerv tespitlerini tekrardan değerlendirdik. Bir yıl sonra yani 1984'te de hazırlık çalışmaları başladı. Üretime ise, 86'da geçtik ve o günden bugüne kömür madenciliğindedeyiz. Şimdi bunun paralelinde metal madenciliğine de yeniden başladık, ancak ağırlığı yine kömüre veriyoruz. Bir de krom üretiyoruz.

Onları da konuşuruz, ancak önce şirketin bugünkü haliyle bilgi istesek sizden; şirket kaç kişiye istihdam sağlıyor mesela? Çalışan sayınız nedir, bunların kaçını mühendis?

1986'dan bugüne geçen 25 senede küçük kadromuz da çok büyüdü. Bugün altı bin kişilik çok iyi yetişmiş, büyük bir kadroya sahibiz. Kömür havzasında çalışan 110 mühendisimiz var. Bunun dışında Mersin'deki krom şirketimizde de 6 maden ve jeoloji mühendisi çalışıyor... Altı bin yetmiş arkadaşımızın sağladığı büyük güçle bugün Türkiye'de yeraltı madenciliğinde en büyük üretimi yapan şirketlerden biri haline geldik.

Eleman ihtiyacınızı nasıl sağlıyorsunuz? Yetmiş eleman bulabiliyor musunuz?

Kuruluştan itibaren elemanlarımızı bir anlamda kendimiz yetiştiriyoruz. Önce küçük bir kadroyduk. İhtiyaç oldukça büyüdük; ayrılanların yerine yenileri geldi, ancak büyük kısmı emekli olana kadar çalıştı. Yeni gelenler de bir anlamda değirmenin içinde öğütüldüler. Hepsisi bugün çok değerli arkadaşlar oldu. Maden Mühendisi arkadaşların daha tecrübelilerinden yeni mezun olanlara kadar hepsi en alt kademededen başladı çalışmaya. Yani diplomalarını bir kenara bırakıp, bir maden işçisi gibi yeraltında kazma salladılar, maden delme tabancasıyla çalıştılar. Böylece doğrudan işletmenin içinde, işleme uyum sağlayarak, kademe kademe atlayarak, kendilerini yetiştirdiler. Dolayısıyla bugün Maden Mühendisi arkadaşlarımız son derece tecrübeli, mükemmel insanlardır.

Şirket bir nevi okul olmuş çalışanlar için...

Evet, kendini sürdüren bir çalışma sistemi bu. Ama bu kadar da değil, AR-GE grubumuzun başındaki arkadaşlar en son gelişmeleri yakından takip edip, işçiler de dahil olmak üzere bütün çalışanlara sürekli aylık eğitim verir. Üstelik bu eğitim kadrosu sürekli değişir. Böylece herkesin mutlak süratle eğitimleri, yeni gelişmeleri yakından takip ederek, kendini adapte etmesi sağlanır.

Soma Group'un yıllık tüvenan ve konsantre üretimi nedir?

İlk üretime 86'da başladığımızda günlük üretimimiz yaklaşık 50- 100 ton civarındaydı, geçen seneki tüvenan üretimimiz, 5.5 milyon tondur. Bu sene büyük ihtimal şartlar uygun olursa yine bu rakamı tutturacağız. Ancak 2012'den itibaren 6-6.5 milyon tona ulaşacağımızı düşünüyoruz.

İşletme metodunuzu öğrenebilir miyiz?

Yeraltı maden işletmesi yapıyoruz. İşletmeye ilk başladığımızda ilkel olan sistem çok daha mekanize hale dönüşmüştü. Bir kademe daha ileri giderek yürüyen ayaklar şekline dönüştü. İleri teknolojinin tüm uygulamaları kademeli olarak işletmemizde uygulanmaya başlanmıştır. Bir kısım alan tamamen mekanize çalışıyor, buralarda insanların elleri dahi madene değmiyor.

BUNLARI BİLİYORMUYDUNUZ?
Bilinen rezervlerle, dünyadaki petrolün
ömürü 46-50 yıl, görünür doğalgaz
rezervlerinin tükenme ömrü 63 ile 119 yıl
arasında, kömürün ömrü 119 ile 176 yıl.

Madenin öngörülen ömrü ne?

Bu bizim maden devletin yani Türkiye Kömür İşletmeleri'ne (TKİ) ait. Yaklaşık 600 milyon ton bir rezerv mevcut, yeni santral felsefesiyle hareket edilmesi halinde 30-40 yıl daha ömrü var. Mevcut santralin rehabilite edilmesi ve onun paralelinde yeni santral kurulmasıyla yılda 15 milyon ton kömür üretilmesi halinde hatta daha fazla üretilebilir. 30-40 sene bu saha çalışmaya devam eder. Ancak bu bir havzadır ve bu havzanın başka rezervleri barındırma şansı çok yüksektir, dolayısıyla çok iyi incelenmesi, yeni bulunacak sahalarla bunun genişletilmesi lazım.

Peki, bu yapılıyor mu, maden ömrünün uzatılması ve yeni rezervlerin bulunması için ne gibi çalışmalar var?

Tabii... TKİ bunu yapıyor. Üst düzey yöneticileri gerçekten bu konuda tebrik etmek gerekir, bunu iyi bir şekilde götürüyorlar. Rezervlerin artırılması için de, mevcut rezervlerin en ekonomik şekilde işletilebilmesi için de öngörüler var. Yoğun çalışma içindedir.

TEK ALICIMIZ TÜRKİYE KÖMÜR İŞLETMELERİ

• Soma Group ürettiklerini satmakta nasıl bir yol izliyor?

Üretilen kömürü son beş senedir TKİ ile yaptığımız anlaşma kapsamında onlara veriyoruz, biz bir anlamda müteahhitlik hizmeti yapıyoruz. Yani sınırları çizilmiş bir alandaki tüm kömürü üretiyor, tespit edilmiş, anlaşılmış bir fiyattan ocak ağzında TKİ'ye teslim ediyoruz. Kendimize ait işletmemizin birinde temizlenmesi ve sanayiye uygun hale getirilmesi için tesisten geçiriyoruz. Bu tesise yakın olan diğer tesiste ise devletin kendi yıkama tesisi var. Kömür ocaktan çıktığı gibi piyasaya sürülüyor, bunlardan geçirildikten sonra piyasaya sürülüyor. İstenmeyen maddelerinden, tozundan temizleniyor ve ince, kalın, daha kalın kömür gibi sınıflandırılıyor. İri kömürler yani yakıt sanayinde kullanılacak kömürler torbalara konuyor ve sevk ediliyor. Bunları yapan tamamen TKİ'nin kendisi, bizim orası ile ilişkimiz yok. Bizim işimiz kömürü üretilip TKİ'ye teslim etmek.

O halde bir pazarlama stratejiniz ya da satış bürounuz yok...

2005'e kadar kendimiz pazarlıyorduk, Ege bölgesinde pazarlama şirketimiz vardı, o zaman yıllık üretimimiz 600 bin ton civarındaydı. Bugünkü 5.5 milyon tonun yanında çok küçük.

O halde İhracat yapmıyorsunuzdur....?

Hayır, aslında ben Türkiye’de de kömür ihracatı yapıldığını zannetmiyorum. Bunu, geçen yılki kömür üretimine bakınca anlarsınız. Bakın 2010’da Türkiye’de iç piyasanın yani Türk firmaları ve TKİ’nin, elektrik sanayinin ihtiyacı olan kömür de dahil olmak üzere, toplam kömür üretimi 76 milyon 500 bin tonmuş.

Kömür enerji üretiminde de önemli bir kaynak. Enerji politikalarında kömüre ayrılan yer yeterli mi sizce, değilse olması gereken ne?

Türkiye’nin enerji ihtiyacı son derece önemli. 2023’ü hedeflediğimizde Türkiye’nin tüm kurulu kapasitesini yüzde 100 arttırması lazım. Türkiye’deki elektrik enerjisi, asıl olarak hidrolik ve termik olarak geçer. Termik denince gaz akla gelir, bu ithalata dayalıdır. Hidrolik, sulardan elde edilir, o konuda büyük çalışmalar var. Üçüncü kaynaksa kömürdür, ama maalesef bu Türkiye’de uzun yıllar ihmal edildi. Kurulan tesislerin bazıları öyle eski ki, rehabilite edilmeli. Yeni bir tesisin kurulması son zamanlarda çok az. Türkiye’nin mevcut kömür potansiyeli düşünüldüğünde çok kısa sürede, süratli şekilde kömür yataklarının elektrik enerjisine dönük yatırımlara yönlendirilmesi gerekir. Devlet geniş şekilde bu işin içinde olmalı. Çünkü bir çok çevre, lokal sorun var. Türkiye’nin pek çok yerine yayılmış 14 milyar ton kömür var. Bunun yarısından fazlası Afşin Elbistan’da ve sadece elektrik üretiminde kullanılabilir, ancak bu bölgedeki planlamaya göre kurulması gereken santrallerin kurulmasında da gecikildi. Zaman geçiyor, Türkiye büyüyor, enerji ihtiyacı da. Yeni kurulacak santrallerin gaza dayalı kurulması kolay, ama maliyet büyük. Türkiye’deki cari açığın yaklaşık 42 milyar doları enerji ithalatından kaynaklanıyor. Ekonominin en büyük sıkıntısı cari açık deniyor, sonra da hareket noktanızda 42 milyar dolarlık bir kambur tutuyorsunuz. Önce bunu kapatacaksınız, bunun için de önce öz kaynaklarınızı hızlıca, gerekirse teşvik ederek devreye sokacaksınız. Sonra da yeni öz kaynakları araştıracaksınız. Bazı ülkelerde, elektrik enerjisinin yüzde 80-90’ı kömürden sağlanıyor.

Bir dönem, petrol ve doğalgaz nedeniyle kömür üretimi düştü, ancak petrol fiyatlarındaki büyük artış ve gaz rezervlerinin sınırlı olması nedeniyle yeniden canlandı kömür piyasası. Dünya kömür rezervlerinin çoğunluğu, Amerika, Rusya ve Çin’den karşılıyor. Dünyada kömür işletmeciliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Dünyada çok büyük kömür rezervi var. Bugünkü kullanımıyla dünyaya 150-200 sene yetecek bir rezervden bahsediyorum. Rusya’da rezerv öyle çok ki, tam rakam bilinmiyor, Çin’de 2 milyar ton üretim yapılıyor. Ukrayna’da üstün vasıflı 100 milyon tonluk üretim yapılıyor. Yüksek kalorili kömürler Türkiye’de maalesef bir tek Zonguldak’ta. Bunun bulunmasının üzerinden 100 seneden fazla geçmiştir, ama hala çok küçük boyutta, pek çok insanın kazalarda ölmesine neden olacak şekilde çalışılıyor. Oysa bütün kömür sahalarımızı en kısa sürede devreye sokmalıyız. Diğer

yandan, şunu memnuniyetle söyleyebilirim, son yıllarda üretime yönelik bakanlığın talimatıyla TKİ başta olmak üzere önemli hamleler yapıldı. Soma’da on milyon ton kömür çıkartıldı. 5 sene evvel kalkıp da yeraltından on milyon ton kömür üretilecek deseydiniz, herkes gülerdi.

İYİ İŞLETME ÇEVREYİ KİRLETMEYENDİR**Maden şirketleri, çevre örgütleri tarafından sıkı takipteler. Siz üretim aşamasında ve atıklarla ilgili ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz?**

Atık havuzlarında çözülüyor. Hepsi sıkı kontrol altında. Bizim kömürün çevre sorunu yaratacak bir atığı yok, sadece su ve içindeki kildir. Bunları da atık havuzlarında dinlendirdiğinizde derelere akan su, sadece temiz sudur. Bu senelerdir üzerinde hassasiyetle durduğumuz bir konu. Türkiye’de maden sektörü, özellikle de büyük kuruluşlar çevrenin kirlenmemesi için çok itina ediyor bence. Arada yanlış yapan küçük kuruluşlar olabilir ancak bu sektörün genelini temsil etmez.

İş güvenliğine de önemli bütçe ayırdığınızı biliyoruz. Neler yapılıyor bu konuda?

İşçi sağlığı, emniyet, yeraltı emniyeti her şeyin önündedir. “Bu pahalı, almayalım”denemez. En ileri teknoloji neyse hiç bize sorulmaksızın işletme bunu almakla görevlidir. Benim kendilerine verdiğim alma yetkisi vardır, sadece ne için

alacaklarını bildirmeleri yeterlidir. İşçiler her ay eğitildiği gibi, yeraltındaki çalışmalarda bizzat mühendisler başlarında durur. Ben 1970 - 80 öncesindeki pek çok işletmeyi hatırlıyorum; Bir maden mühendisi olur, bir de başçavuş, mühendis işletmeye inmez, başçavuşun kendisi bir şey bilmez, işçiler de bilmez, pek çok kaza olur.

Biz bunu hiçbir zaman yapmadık. Tabi bütün önlemlere rağmen kazalar olabilir, inşaatta da, madende de böyle bir risk hep var, ancak biz bunu en alt seviyeye indirmek için her türlü fedakârlığı eksiksiz yerine getiririz. Mesela, Türkiye’de imal edilmediği için iki sene evveline kadar yıllarca yeraltı çelik tahkimatını Almanya’nın en iyi firmasından ithal ettik.

Çelik tahkimat bulamadığınızı söylemenizden de anlaşılıyor ki, sektörde bir teknoloji açığı var. Siz Soma Group bünyesinde madencilik ekipmanları alanında çalışan bir şirket de kurdunuz: Gürmin Makine. Bu şirket sektörde ne kadarlık bir paya sahip? Hedefleri ne?

Gürmin Makine dış piyasaya mal satmıyor. Kendi ihtiyaçlarımız o kadar fazla ki, ancak onları karşılayabiliyor. Başta dışarıya iş yapacak diye kurduk, ancak yetiştiremedik kendi ihtiyaçlarımızı. Kullandığımız makinelerin tamiri, bakımı, yerleştirilmesi hep o şirketteki mühendis arkadaşlarla yapılıyor. Bizim, altı-yedi şirketimiz var, hepsi özerktir, yaptığı ürünü diğer şirkete pazarlıkla satar. Hatta başka firmalardan da teklif alınır ki, hangisi ucuzsa oradan alım yapılır.

İŞÇİ SAĞLIĞI, EMNİYET, YERALTI EMNİYETİ HERŞEYİN ÖNÜNDEDİR. “BU PAHALI, ALMAYALIM DENEMEZ. EN İLERİ TEKNOLOJİ NEYSE HİÇ BIZE SORULMAKSIZIN İŞLETME BUNU ALMAKLA GÖREVLİDİR.**Peki, Gürmin Makine’nin sektördeki eksikliğe yönelik çalışmaları da olacak mı, büyümeyi planlıyor mu?**

Holding yapılanmasına giriyoruz. Gürmin Makine’yi de tamamen özerk başka bir yere taşımayı düşünüyoruz. Maden makineleri imalatında büyük çapta bir şey yapma projemiz var. Arkadaşlara bu konuda yetki verdik, inceleme yapıyorlar.

Gelelim diğer maden üretimimize; krom madenciliği yapan Minsan Madencilik de sizin. Bu şirketin piyasadaki yeri nedir?

Mersin’de, 15 sene önce küçük bir işletme olarak açtık. Limana yakın, ekonomik olabilir diye başladık, ancak on senedir birçok kere kapattık, açtık. Krom fiyatları çok düşüktü. Öyle ki, bir senede üretilen sattığımız meblağı kömür işletmesinde 15 günde temin ediyorduk. Onun için de arkadaşlar devamlı bana baskı yapıyorlardı, elden çıkaralım, boşuna zaman kaybediyoruz, diye.

Ancak jeolog olmam nedeniyle elden çıkartmayı pek sevmediğimden muhafaza ettim, şimdi bana teşekkür ediyorlar, çünkü krom fiyatları iki üç sene evvel yükseldi. Biz de Minsan’da yeni bir arama programı uygulamaya başladık. Mevcut rezervlerimiz büyük boyutlara ulaştı, dört misli büyüdü tesis. Temmuzdan sonra senelik satış cirosu 30 milyon dolara ulaşacak. Diğer sahalarda da arama çalışmalarına başladık. Zannediyorum, kromda 2012’de önemli bir üretici konumuna ulaşacağız.

Ya yurtdışı yatırımlarınız? Mesela Arnavutluk’ta böyle bir çalışmaya başladığınızı biliyoruz...

Bir sene önce Arnavut bir arkadaşımızın teklifi üzerine gittik. Orada önemli bakır, krom sahaları var. Henüz üretim aşamasına gelmedik, ancak önemli rezerv tespitlerimiz oldu. Şirket kurduk. 2012’den itibaren orada kademeli bir üretime gireceğiz.

2012’den itibaren Soma Group adını daha çok duyacağız, anlaşılacak...

Galiba. Türkiye’de yeni bir şirket daha kurduk, tamamen metal madenleriyle ilgili. Kurşun, çinko, bakır sahalarının alınması, değerlendirilmesi, işletilmesiyle ilgili önemli, büyük yatırımlarımız olacak. Şu anda jeolog arkadaşlarımız sahada çalışıyor. Bana çok güzel neticeler ulaştırıyorlar.

Soma Group, 76 yılından bugüne 35 yıldır sektörde. Uzun bir süre bu 35. yılı kutlamak için bir şeyler planlıyor musunuz?

Olmuş mu o kadar?

Olmuş, ama belli ki siz hala ilk günkü heyecanınızı koruyorsunuz...

Şimdi siz söyleyince düşünüyorum da, 76'dan bugüne nasıl gelmişiz, ben de bilmiyorum. Kendi kendine gitti. Sağlam bir kartopuydu ki dağılmadı, büyüyerek sürdü. 76'da yabancı yatırımla ortak kurduğumuz bir kurşun, çinko işletmemiz vardı.

Yabancı sermayeyi ilk defa Türkiye'ye getirmiştik, sosyal şartlar, Türkiye'deki çalkantı bizim bu işletmeyi sağlıklı şekilde götürmemize izin vermedi. O yüzden ben 76 yılını değil de, kömür madenciliğine girdiğimiz 1984'ü kuruluş yılı olarak alıyorum, kutlamayı da ona göre yaparız.

35 yıldır bu sektörün içinde olan biri olarak, maden sektörünün o günden bugüne geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Sektörün en büyük eksiği, sorunu ne sizce?

Türkiye'de maden sektöründe 70'lerde özel sektör diye bir şey yoktu. Maden sahalarının yüzde 80'i devlete aitti. Bu yüzden madencilik basit, ilkel seviyede kaldı. 1980'den sonra işletmeler toparlanmaya başladı, büyüdü. Ancak bir türlü devletin elinden alınamadı ruhsatlar. İşletmeler hurdaya döndü, hatta bu vasıfla satışa çıkarıldı.

Ne zaman ki özel sektöre verilmeye başlandı, Türkiye madenciliği çağ atladı. Bugün Samsun'daki maden

tesisinin önünden geçtiğimde, Cengiz Holding'ten Mehmet Bey'e ülkem adına teşekkür ediyorum. Ciner Grubu'nun Çayırhan'da yaptığı işletmeyi görünce de. Geçen sene tüm madencilik ürünlerinden kazanılan, yanılmıyorsa, 14 milyar doları buluyor.

Bunlar kısa zamanda ulaşılmış büyük rakamlar. Hepsinin arkasında özel sektör var. Artık insanlar madenciliği sadece taş, toprak çıkarmak olarak görmüyor.

DERNEĞİN VARLIĞI SEKTÖR İÇİN ÖNEMLİ

Türkiye'deki maden birlikleri, dernekleri ne durumda sizce ve Türkiye Madenciler Derneği'nden beklentileriniz ne?

Türkiye Madenciler Derneği benim de üye olduğum, uzun müddet yöneticiliğini yaptığım bir yer. Şimdi genç arkadaşlar bıraktığımız yerden çok güzel çalışmalar yaparak maden sektörünü dışta ve içte mükemmel temsil ediyor. Hepsi çok sevdiğim arkadaşlar. O yüzden bir şey talep ettiklerinde her şeyimiz kendilerine açık. Başarıları için de ne gerekiyorsa yaparız.

Türkiye Madenciler Derneği'nin de, Madencilik Sektörü Başkanlar Konseyi'nin de, Yönetim Kurulu Üyesi olduğum Yurt Madenciliğini Geliştirme Vakfı'nın da önemli katkıları oluyor. Türkiye'de madencilik uzun zaman maceracılık olarak görüldü, defnecilikten farkı yoktu. Bugün o değişiyor. Üzerimizdeki, evimizdeki her ürün madencilik sayesinde var. Maden üretmezseniz mağaradaki insanlar gibi yaşamaya mahkûm olursunuz.

Peki Derneğin daha fazla üzerinde durması, eksik kaldığı bir nokta var mı?

Yok, şu anda gayet aktif çalışıyorlar. Mecmualarını inceliyorum. Daha ne yapabilirler? Bunu bir araya gelince tartışabiliriz, ancak şu anda yaptıkları çalışmalarda çok pozitif gidiyorlar.

Daha fazla reklam da bir şey değiştirmiyor, bütün mesele işletmelerle iyi ilişkide olmak. Reklam yapacak, çevreyi ikna edecek olan onlar. Dernek zaman zaman bunları denetleyebilir, yerinde görebilir, bir yanlış varsa ikaz edebilir, lokal sorunlara müdahil olabilir, ki bunların hepsini yapıyor.

**GENÇLER MADENCİLİKTE UZMANLAŞIN
ÜLKENİN GELECEĞİNDE SÖZ SAHİBİ OLUN!**

Şantiyenin yeni yıldızı!

En zor koşullara ve ağır yüklere göre tasarlanan Ford Cargo 8x4 damperli, güçlü motoru ve düşük yakıt tüketimiyle şantiyedeki yeni yıldızınız olacak.

FORD CARGO

ford.com.tr

4136D 8x4 Damper

- 360 PS/1400 Nm Euro 5 motor
- Çarpmasız tip, konforlu şanzıman
- Klima
- 20.000 km bakım aralığı

- Z/Cam fren sistemi
- Güçlendirilmiş, yeni 10 mm şasi
- Rekabetçi yerden yükseklik

Feel the difference

Türkiye Madenciler Derneği 2011 Mayıs Ayı Yönetim Kurulu Toplantısı Türk Maadin Şirketi'nde Yapıldı

Türkiye Madenciler Derneği Yönetim Kurulunun aldığı prensip kararı ile Yönetim Kurulu toplantılarının işletmelerde yapılmasına karar verdi. Bu vesileyle Mayıs Ayı Yönetim Kurulu Toplantısını Türk Maadin Şirketi'nin Eskişehir Kavak İşletmelerinde gerçekleştirdi.

**MADEN UYGARLIĞIN TEMELİDİR
VAZGEÇİLEMEZ**

REMAS

- Kuru veya Yaş Öğütme Sistemleri
- Çubuklu veya Bilyalı Değirmenler
- Kurutucular
- Seperatörler
- Motorlu / Motorsuz Redüktörler
- Özel Üretim Dişli Kutuları
- Hareket Aktarma Elemanları

REMAS REDÜKTÖR VE MAKİNA SANAYİİ A.Ş.

Tepeören Köyü 34959 Tuzla / İstanbul

www.remas.com.tr

Tel: (0-216) 304 13 60 (Pbx) Fax: (0-216) 304 13 68 remas@remas.com.tr

Euromines İletişim Komitesi Toplantısı

Türkiye Madenciler Derneği'nden, Genel Sekreter Safer İplikçioğlu ve Yönetim Kurulu Yedek Üyesi Sayın M. Mete Yeşil'in katıldığı Euromines İletişim Komitesi ve Euromines Genel Kurul'u Brüksel'de gerçekleştirildi.

Türkiye Madenciler Derneği adına Genel Sekreter Sn. Ali Safder İplikçioğlu ve Yönetim Kurulu yedek üyesi Sn. M. Mete Yeşil'in katıldığı, Euromines (Avrupa Maden Endüstrileri Birliği) İletişim Komitesi ikinci toplantısı 9 Haziran 2011 tarihinde Brüksel'de yapıldı.

Euromines iletişim komitesi toplantısında;

Norveç Madencilik Endüstrisi Yönetim Kurulu Başkanı Hanne Markussen Eek Komite Başkanı, Slovakya EMED Madencilik İcra Kurulu Başkanı, Demetrios C Constantinides'de Başkan Yardımcısı olarak belirlendiler. Toplantıda, 2011-2012 yılları için Aksiyon Planı üzerinde anlaşmaya varıldı. Aksiyon Planına göre; Euromines internet sitesinin yeniden düzenlenerek daha kapsamlı bir hale getirilmesi ve ayrıca üyeler arası işbirliğinin artırılması için çalışmaların hızlandırılması kararı alındı.

Bülten

Euromines Genel Kurul'u Yapıldı

Türkiye Madenciler Derneği adına Genel Sekreter Sn. Ali Safder İplikçioğlu ve Yönetim Kurulu yedek üyesi Sn. M. Mete Yeşil'in katıldığı, Euromines (Avrupa Maden Endüstrileri Birliği) Genel Kurulu 10 Haziran 2011 tarihinde Brüksel'de yapıldı.

Genel Kurul'da bütçe ve üyelikler konusu görüşüldü. Ayrıca çalışma gruplarının öncelik vereceği konular konusunda mutabakat sağlandı.

Buna göre:

- Kaynak belirlemede üye ülkelerdeki uygulamalar,
- Kaynak verimliliği,
- Genel yasal çerçeve özellikle AB Çevre Yönetmeliği,
- Avrupa inovasyon ortaklığı,
- İklim değişikliği,
- İş güvenliği ve işçi sağlığı

konuları öncelikli konular olarak çalışılacaktır.

Ayrıca İletişim Komitesinin belirlediği Aksiyon Planı ve Euromines internet sitesinin yeniden düzenlenerek daha kapsamlı bir hale getirilmesi önerisi kabul edildi ve bu konuda İletişim Komitesinin yetkilendirilmesi kararlaştırıldı.

Bülten

5. Uluslararası Aachen Maden Sempozyumu Toplantısı

Evren MECİT ALTIN

Maden Mühendisi- TMD Danışmanı

RWTH Aachen Üniversitesi Maden Mühendisliği Enstitüsü'nün düzenlediği 5. Uluslararası Aachen Maden Sempozyumu 14-17 Haziran 2011 tarihlerinde Aachen- Almanya'da yapıldı. RWTH Aachen Üniversitesi-Almanya, Virginia Teknik Üniversitesi-ABD ve Girit Teknik Üniversitesi-Yunanistan işbirliği ile düzenlenen ve RWE Power AG, Minova CarboTech GmbH, Hilti Aktiengesellschaft, Nickel Instituute, Sandvik Mining and Construction Central Europe GmbH and Taylor&Francis Group tarafından finansa edilen sempozyuma Avrupa, Avustralya, Brezilya, Kanada, Şili, Hindistan, Japonya ve Amerika'dan uluslararası şirketler, kamu kurum ve kuruluşları, jeolojik servisler ve araştırma tesislerinden üst düzey uzman temsilciler konuşmacı olarak katılıp deneyim ve bakış açılarını sundular.

SDIMI 2011 Konferans konuları ana başlıkları aşağıda listelenmiştir.

- Sürdürülebilirlik Pratiği: Sürdürülebilir Kalkınma İçin Mühendislik Çözümleri
- Vaka Çalışmaları
- En İyi Sürdürülebilir Kalkınma Uygulamaları
- Sağlık ve Güvenlik Çözümleri
- Sürdürülebilir Tedarik Zincirleri
- Birincil Kaynaklar Tedarik Zincirleri
- Geri Dönüşüm ve Yenilenebilir Enerji
- Sera Gazı Yönetimi
- Sürdürülebilir Tedarik Zinciri Yönetimi- Paydaş Görüşleri
- Mineral Kaynakları Politikaları ve Yönetimi
- Gelişmekte Olan Ülke Ekonomileri, Yerel Topluluklar, İyi Yönetim Örnekleri
- Avrupa'da ve Dünya Çapında Doğal Kaynaklar Yönetimi ve Birincil Kritik Enerji Kaynakları

- Sürdürülebilirlik Raporlaması, LCA ve SDI Avantajları
- Sosyal Sürdürülebilirlik
- Risk Yönetimi
- Kapasite Geliştirme ve İnsan Kaynakları
- Sosyal Sorumluluk: Kalkınma Payı ve Çevresel Performans

Karadeniz'in gururu... Çayeli Bakır İşletmeleri

Karadeniz'in gururu Çayeli Bakır İşletmeleri Türkiye'nin en büyük metal madeni konumunda.
2010 vergi rekortmenleri listesinde 42. sırada yer alan ÇBİ Rize'de de ihracat şampiyonu oldu.

Çevreye, insan kaynaklarına, iş emniyetine verdiği önemle ÇBİ geleceğe güvence bakıyor.

INMET
MINING

Piyasa Risklerinden Korunma Hedging

B. BENJAMEN PINTO

TMD Yönetim Kurulu Sayman Üye

Hedging (okunuşu:hecing) günümüzde piyasa risklerinden korunmanın birçok dilde ortak kelimesi haline geldi. İngilizce olan bu kelimenin sözlük anlamı sık yerleştirilmiş çalı, ağaç gibi bitkilerden oluşturulmuş bir koruma çitidir. Her ne kadar “korunma” olarak Türkçe bir kelime kullanma olanağımız varsa da, “hedge” kelimesi ulaşmak istediğimiz anlamı daha iyi ifade etmektedir ve yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu noktada acaba fence (çit) kelimesi yerine hedge kelimesinin kullanılmasının nedeni “hedge”in, çit gibi cansız malzemeden değil de bitki gibi canlı bir malzemeden oluşması mıdır diye de düşünebilir miyiz?

Üreticilerin ve tüketicilerin sürekli değişen emtia fiyatları karşısında nasıl davranmaları gerektiği kurumların alacağı en önemli kararlar arasına girmiş durumdadır.

Fiyat değişiklikleri aşağıdaki durumlarda herhangi bir şirketin kârlılığına doğrudan etki yapmaktadır:

- Üretilen emtianın fiyatının değişmesi
- Girdi olarak kullanılan emtianın fiyatının değişmesi
- Enerji fiyatlarının değişmesi
- Faiz oranlarının değişmesi
- Döviz fiyatlarının değişmesi

Bir maden üreticisi olarak düşünürsek, ana satış maddesi olan ürünün fiyatı düşünce kârlılık, o şirket ne kadar iyi ve kaliteli üretim yapsa da, ne kadar iyi yönetilse de düşecektir ya da zarar hatta çok önemli durumlarda ve finansal olarak hazırlıksız yakalanıldığında çöküş söz konusu olabilecektir. Ters durumda da beklenmedik bir kâr gereğinden fazla olumlu bir hava yaratacak ve şirketi olduğundan başarılı gösterecek ve ilerisi için yanlış kararlara çanak tutacaktır.

Bir otomotiv veya beyaz eşya üreticisini düşünürsek, en önemli ana hammaddelerinin biri metal olan bu sanayiler gelecek olan aylar hatta bazen yıllar için sabit fiyat açıklamaktadırlar. Metal fiyatlarındaki değişiklik çok ciddi kâr veya zararlara yol açabilir. Dönem başında üretim programı yapıp maliyetlerini öngören ve bütçesini o anki döviz kuru, ürün satış fiyatı gibi kalemlere göre düzenleyen bir madenci, maden fiyatlarının yıl ortasında önemli bir değişiklik göstermesi veya yerel para biriminin değer kazanması gibi durumlarda durumunda ciddi sıkıntı içine girecektir. Ya da, yatırım için uzun vadeli kredi kullanan bir madenci değişebilecek faiz oranlarından etkilenecektir. Bu listeyi daha uzatmak mümkündür ama birçok kişi ve şirket ancak büyük sıkıntı içine girdikten sonra

geri bakıp bunları önleyebilmiş olabileceğini fark etmektedir. Günümüz dünyasında, çok genişleyip derinleşen piyasalarda yukarıdaki değişkenlerin hiçbirini kontrol etme olanağı yoktur. Ayrıca bu etkilerin önemli bir kısmı da piyasalardan da daha etkili olan doğa olaylarından kaynaklanmaktadır. İyi yağış bir yandan tarımsal üretimi ve mesela elektrik üretimini arttırmakta, soğuk bir kış veya çok sıcak bir yaz elektrik tüketimini arttırmaktadır. Her ne kadar bizler bu durumun çağımıza ait bir olgu olarak düşünsek de bu riskler insanlık kadar eskidir. Bu risklerin kontrol edilme çabası da yeni değildir. İyi tarımsal ürün alınan bir yılda, ürünlerin bir kısmının ileriki kıtlık yılları için saklanması ilk medeniyetlerden beri bilinen bir uygulamadır (muhtemelen bu kararı almak için öncesinden çok ciddi bir kıtlık yaşanmış ve ders alınmış olmalıdır).

Günümüzde bu risk kontrolü nasıl yapılmaktadır. Bu konuyu çok basitleştirilmiş bir örnek üzerinden işlemeyerek hedge işleminin nasıl faydalı olduğunu ve ekonominin genel işleyişine katkıda bulunduğunu görmek uygun olacaktır.

Bir metal madencisinin ana maliyet kalemlerinin aşağıdaki olduğunu düşünelim:

- Sermaye (yatırımın faiz alternatifi veya kredi faizi)
- Enerji (elektrik ve akaryakıt)
- İşçilik
- Malzeme (Patlayıcı, Lastik, Kimyasallar, vs)

Uzun vadeli sabit fiyatlı satış kontratlarının artık çok ender görüldüğü günümüz dünyasında bu üretici ürettiği madeni/metali piyasa fiyatına satmaktadır. Dolayısı ile yukarıdaki maliyet unsurları ile sattığı metalin piyasa fiyatlarındaki değişikliklerden etkilenmektedir. Ancak ürün satışa hazır hale geldiğinde o günün fiyatına satacak olmasına rağmen, maliyet önceki döneme geçerli fiyatlardan oluşmuştur bile.

Öte yandan bir otomotiv üreticisini ele alalım. Bu üreticinin ana kalemlerin de aşağıdaki gibi olduğunu düşünelim.

- Sermaye (yatırımın faiz alternatifi veya kredi faizi)
- Ana hammaddeler (metal, plastik)
- Enerji (elektrik ve akaryakıt)
- İşçilik

Burada madencinin sattığı metal otomobilcinin maliyetinin bir bölümünü oluşturmaktadır. Madenciler genelde piyasa fiyatından satış yaparken, otomotiv üreticileri daha uzun süreli sabit fiyatlı satışlar yapmaktadırlar. Satış fiyatları henüz üretim dahi başlamadan (mesela yılbaşından önce) belirlenmekte, daha sonra yıl içinde maliyet oluşmaktadır. Otomobil üreticisi satış fiyatı sabit olduğu için girdi fiyatlarını kontrol etmek ve mümkün mertebe sabitlemek durumundadır.

Konumuz madencilik olduğu için, metali ele alırsak kullanacağı metal fiyatının maliyete olan etkisini sabitlemesi gerekmektedir. Bu amaçla yapması gereken, en basit şekilde düşünürsek bir yıl süresince ihtiyacı olan metalin fiyatını sabit tutacak bir alım kontratı yapmaktadır. Öte yandan, madenci maliyetlerini iyi kötü bilse de, üreteceği ürünü hangi fiyata satacağını bilmemektedir. O da malını ne kadar fiyatla satacağını sabitlemekten ve kârının riske atmamaktan memnun olacaktır. Dolayısı ile madenci ile otomotiv üreticisi bir araya gelseler, aralarında bir alım ve satım kontratı yapsalar; bu kontrat her ay teslim edilecek malzemeyi ve fiyatını sabitlese; madenci satış fiyatını otomobilci de maliyetini kontrol etmiş ve fiyat risklerinden korunmuş olurlar. Burada yapılan işlem özetle şudur. Madenci bir vadeli satış kontratı yapmıştır. Otomobilci bir vadeli alım kontratı yapmıştır. Ancak gerçek dünyada madenci ile otomobilci birbirlerine kolayca ulaşmaları mümkün değildir. Kaldı ki ulaşsalar da ortada kontratın şartlarının yerine getirilmesi konusunda aşılması gereken bir güvence unsuru kalmaktadır. Madenci planladığı üretimi yapamayabilir, ya da otomobil üreticisi bir grev yaşayabilir ve madeni satın almaktan vazgeçmek isteyebilir. İşte bu noktada borsalar (Exchange markets) devreye girmektedirler. Yapılacak işlem çok basittir.

Madenci ile borsa, madencinin üretmeyi planladığı metal karşılığı ve bunu satmayı planladığı zaman bilgilerini içeren satış kontratı yapar (Örn: Madenci 30 Haziran için 25 ton @ \$100'a satacaktır). Bu taahhüdüne karşılık da borsaya bir teminat yatırır. Vade günü o pozisyonunu kapatması gerekmektedir.

Otomotivci de alacağı metalin fiyatının sabitlemek amacı ile ürünü satın almayı planladığı zamanlar için borsa ile bir alım kontratı yapar. O da teminatını yatırır ve o da vade günü pozisyonunu kapatmakla yükümlüdür. (Örneğimizi basitleştirmek için vade günü ve fiyatın aynı olduğunu, alım satım farkları olmadığını ve borsa komisyonunu göz ardı ettiğimizi varsayalım: 30 Haziran 25 ton @ \$100'a satın alacaktır).

Peki, vadeler geldiği zaman ne olur?

Madenci malını nereye sevk edecektir; ya da otomobil üreticisi kimden alacaktır metali? Pozisyon nasıl kapatılacaktır?

Bir yöntem madencinin kontratı uyarınca malı borsaya teslim etmesi ve \$2500 almasıdır (otomotivcinin de borsaya \$250 ödeyerek 25 ton malı teslim alması). Her ne kadar bazı emtia borsaları (LME- Londra Metal Borsası gibi) fiziksel işlem

yapsalar da bu fazla kullanılan bir yöntem değildir. Önemli lojistik ve nakliye maliyet ve işlemleri devreye girmektedir.

Peki, işlem nasıl sonlandırılacaktır?

Örneğimizden devam edelim. Diyelim ki, 30 Haziran da malın piyasa fiyatı \$120'dir.

Hatırlayalım: Madenci \$100'e satmaya razı idi, çünkü maliyetleri belli idi ve \$100'e satarak kâr edeceğini hesaplamıştı; otomobilci de \$100'e alacağını varsayarak maliyet oluşturmuştu ve otomobil fiyatlarını açıklamıştı)

İşlem şu şekilde gerçekleşir: Madenci malını piyasada geçerli fiyattan (\$120) fiziksel alım yapan müşterisine satar (bu müşteri örneğimizdeki otomobil üreticisi olabileceği gibi bir beyaz eşya üreticisi veya emtia ticaret firması da olabilir).

Elde ettiği satış geliri 25 ton x\$120=\$ 3000'dır. Ama öte yandan borsaya 25ton'u \$100 birim fiyattan satma kontratı vardır. Bu kontratı, oluşan zararı ([\$120-\$100] x 100 ton =\$500) ödeyerek kapatır. Bu şekilde 100 ton mal teslimi karşılığı eline arzuladığı \$2500 (\$3000 - \$500) geçmiştir. Otomotivci ise tedarikçisinden 25 ton metali piyasa fiyatı olan \$120 den satın alır ve \$3000 öder. Ama otomobilcinin de borsadan 25 ton metali \$100 satın alma kontratı vardı. Bu kontratı kapatmak için borsaya başvurur ve “piyasa fiyatı \$120; ama borsadan \$100'e alma kontratım var; aradaki farkı bana ödeyin, pozisyonu kapatalım” ve borsadan \$500 alır ([\$120-\$100] x 100 ton =\$500). Tedarikçisine \$3000 öder, borsadan \$500 alır. 100 ton metal karşılığı toplam \$2500 ödemiş olur.

Bu işlemde madenciyi zarar, otomotivciyi kârda olarak görmemek gerekir. Her biri de dönem başında razı oldukları fiyatlar malını almış – satmıştır. Eğer diğer değişkenler iyi kontrol edilebilmiş ise bu işten herkes kârlı çıkmıştır. Bu noktada, hedge ederken dikkate alınması gereken önemli başka bir unsur da bir taraftan üretilen malın satış fiyatı hedge edilirken diğer taraftan diğer değişkenlerin dikkate alınmasıdır.

Mesela, metal fiyatlarının değişmesi birçok durumda döviz fiyatlarındaki değişme nedeni ile tetiklenmektedir. Bu durumda, ürün satış fiyatı hedge edilirken buna karşı gelen döviz hareketleri de dikkate alınmalı ve belki de bunun da hedge edilmesi gerekecektir.

Gerçek hayatta ise yukarıdaki örnekteki gibi vadeler ve miktarların aynı zamana denk düşmesi mümkün değildir. Ancak işlem yapan kuruluş sayısı o kadar fazladır ki, her işlem kendisine denk düşen bir işlem bulur, ya da bulamadığı durumda fiyatlarda büyük farklar oluşur ki bu oluşan farklar yeni bir cazibe yaratır ve bu cazibe yeni bir dengeye ulaşılmasına yardım eder. Bu aşamada ortaya üretici veya tüketici olmayan ancak borsada finansal kâr sağlamak amacı ile işlem yapan spekülörler girer.

Her ne kadar spekülör kelimesi iyi bir çağrışım yapmasa da (mesela bu yazıyı yazdığım kelime işlem programı spekülör kelimesi yerine Türkçesi için “vurguncu” kelimesini önerdi) “manipülörler”den farklı olarak spekülörler borsaların derinleşmesi açısından çok önemli ve faydalı bir işlev sağlarlar.

Yazının en başına dönersek, acaba bu işlemler için mesela fence (çit) kelimesi yerine hedge kelimesinin kullanılmasının nedeni “hedge”in, canlı bir malzemeden oluşması mıdır diye de düşünebilir miyiz?

1947 yılında Kayseri, Toruntepe'de başlayan hikayemizi; bugün yılda 3 milyon ton üretim kapasitesine ulaşan, Türkiye'nin en büyük ikinci üreticisi olarak sürdürüyoruz. Geliştirmiş olduğumuz çevreye saygılı yöntemlerle ve gün geçtikçe artırdığımız ürün kalitemizle her geçen gün sektörde yeni ufuklar açmaya devam ediyoruz. Yarına bir değer bırakmak misyonuyla çıktığımız bu yolda, Dedeman Madencilik olarak geleceğe yatırım yapmanın ve bu ülke için çalışmanın haklı gururunu tüm Türkiye ile paylaşıyoruz.

Gelecek İçin Çalışıyoruz...

Dedeman Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Yıldız Posta Caddesi No: 52 Esentepe 34340 İstanbul
Tel: (0212) 337 29 00 Fax: (0212) 288 48 49
www.dedemanmadencilik.com

 **DEDEMAN
MADENCİLİK**

MADENCİLİK VE ÇEVRE

Madencilik ve Çevre

ALİ CAN AKPINAR

TMD Yönetim Kurulu Üyesi

MADEN, yer kabuğunda ve su kaynaklarında tabii olarak bulunan, ekonomik ve ticari değeri olan, petrol, doğal gaz, jeotermal ve su kaynakları dışında kalan her türlü madde olarak tanımlanabilir. Maden ilk çağlardan beri toplumların yaşamında vazgeçilmez bir yere sahip olmuş, hatta madencilikteki gelişmelere paralel olarak devirler kapanıp açılmıştır. Taş devri, yontma taş devri, tunç devri gibi zamanlarda madenler insanların gelişimine katkı sağlamış ve ihtiyaçlarını gidermelerine yardımcı olmuştur.

Türkiye madencilik tarihi açısından çok önemli bir yerde durmaktadır. Ülkemizde madencilik M.Ö. 7000 yılına kadar uzandığı ve güzel Anadolu'muzun 'Madencilik Beşiği' olarak nitelendirildiği kabul edilmektedir.

Türkiye'nin karmaşık jeolojik özellikleri, genellikle küçük ve orta ölçekli ve çok çeşitli maden yataklarının oluşumuna sebep olmuştur. Arama çalışmalarının derinlerde yeterince yapılmamış olması bu coğrafyanın hala büyük bir potansiyele sahip olduğunu göstermektedir. Bu sebeple ülkemizdeki yabancı arama şirketlerinin varlığı da sürmektedir.

Madencilik, yüksek katma değer yaratması, istihdama büyük katkı sağlaması ve sanayinin ana girdisi olan hammaddelerin dışa bağımlı olmadan sağlanması bakımından gelişmekte olan ülkelerin en önemli sektörü olma özelliğini korumaktadır. Yaşadığımız çevreye baktığımızda, hayatımızı kolaylaştıran ve artık temel gereksinimlerimiz olan tüm nesnelerin madenlerden üretildiğini görmekteyiz. Artık toplumların gelişmişlik düzeyini ölçen hesaplamalar yapılmaktadır. Buna göre kişi başı yıllık maden tüketimi gelişmişlik düzeyini ölçen önemli bir ölçüt olarak kabul edilmektedir. Madenler bu kadar önemli ve vazgeçilmez olduğuna göre; sahip olduğumuz ve yenilenemeyen bu kaynakların en etkin şekilde aranması, bilimsel ve teknik esaslara göre en verimli şekilde üretilmesi gerekmektedir. Unutmamalıyız ki madenler sadece bulunduğu yerde üretilebilir. Diğer tüm sektörlerde olduğunun aksine madencilik faaliyetini bir başka coğrafyaya taşımak mümkün değildir. Diğer mevzumuz ise yine insanoğlu için vazgeçilmez olan temiz bir çevredir. Çevre, canlıların yaşamsal fonksiyonlarını sağlıklı bir şekilde

yerine getirebildiği, diğer canlılara zarar vermeden uyumlu bir şekilde hayatını sürdürdüğü ortak bir yaşam alanıdır. Bu yaşam alanı, canlıların biyolojik, fiziksel ve kimyasal işleyişlerini belirli döngüler halinde yapmasına imkân veren bir alandır. Bu alanın temelindeki hava, su ve toprak unsurları canlılar için vazgeçilmezdir. Birindeki bir aksaklık diğerlerine de etki ederek var olan sistemin bozulmasına yol açmaktadır. Bu aşamada çevre kirliliği diye bir kavram ortaya çıkmaktadır. Çevre kirliliği, bütün canlıların yaşayış biçiminin, biyolojik, fiziksel, kimyasal ve sosyal yönden olumsuz etkilenmesi olarak ifade edilebilir. Çevrenin kirlenmesi insanoğlunun müdahalesi ile mümkündür.

Doğanın kendi döngüsünde böyle bir durum mevzu bahis olamaz. Çünkü doğa kendi yükünü çekebilecek düzeydedir. Ancak insanoğlu marifetlerini sunarken kirlettiği çevresini de göz ardı etmiştir. Şimdi her iki gereklilik tarafından bakıldığında bir yanda doyumsuz ve sınırsız insan ihtiyaçları diğer yanda sınırlı madenler ve korunması gereken bir çevre görülmektedir.

İnsanların ihtiyaçlarını karşılamak ve bu ihtiyacı da karşılarken çevresini de tahrip etmemek hususunda bir denge oluşturmak söz konusudur. Birçok endüstri tesisinin temeli olan madencilik, çevre ile veya çevre tahribatlarıyla sürekli gündemde olmaktadır.

MADENCİLİK VE ÇEVRE

Madencilik sektörünün geçmişinde bilinçsizce yapılan çalışmalar sonucunda çevre ile zıt bir konumda seyrettiği yadsınamaz bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır. Madencilik faaliyetleri sonucu ortaya çıkan manzaralar insanların bu sektöre bakışını olumsuz yönde etkilemiştir. Madencilikte yapılan faaliyetler gözle görülebilir faaliyetler olduğu için çevresel etkileri de açık ve net bir şekilde görülmektedir. En net görülen etkisi topografyada meydana gelen değişiklikler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bakış açısını değiştirmek, gerçek anlamda çevre ile uyumlu ve çevreye saygılı projelerin üretilmesi ile üretim faaliyetlerinin gerçekleşmesini sağlamakla mümkündür. Bu bağlamda gerek çevreyi korumaya yönelik baskıların olması gerekse yasal mevzuatların yaptırımlarından kaynaklı olarak madencilik sektörü bir değişim sürecine girmiştir. Bu değişim her iki taraf için de olumlu sayılabilecek niteliktedir. Madencilik ve çevre kavramları zıt olmak yerine barışık olma yoluna doğru gidilmektedir. Çevreye saygılı olmak düşüncesi benimsenerek bu yönde iyi çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Çevreye karşı yapacağımız çalışmalara ek bir maliyet olacak gözüyle bakmamak gerekir. Aslında çevreye saygının ölçütü maddi olarak ölçülmemelidir.

Her madencilik faaliyeti iyidir veya kötüdür diye nitelendirme yapmak doğru ve yerinde bir tanımlama olamaz. Bu işi iyi yapanlar ile iyi yapmayanlar ayrılmalı ve ona göre davranış gösterilmelidir. İyi yapılan faaliyetler desteklenmeli, yanlış veya kötü yapılan faaliyetler iyileştirilerek çevreye saygılı hale getirilmelidir. Madencilik faaliyetleri ile sınırsız olan insan ihtiyaçları, sınırlı olan madenler ile çözülmeye çalışılmaktadır. Daha önceden "talan madenciliği" olarak nitelendirebileceğimiz madencilik yaklaşımı günümüzde ve ilerleyen zamanlarda "kamu yararına yapılan madencilik" olarak yapılmalıdır. Madencilik, diğer sanayi dallarının bel kemiği ise sektör kendini iyi tanıtmalı ve iyi işler yapmalıdır. Madencilik faaliyetleri sırasında topografya ve ekosistemde meydana gelen değişikliklerin rehabilitasyon işlemleri faaliyet sürerken etap etap yapılmalı madencilik faaliyetinin tamamen bitmesi beklenmemelidir.

Doğaya geri kazanım çalışmaları sadece birkaç tür ağaç dikilmesi ve bunun bakımının yapılması ile sınırlı olmamalıdır. Doğaya geri kazanım projeleri, gerçekten de doğanın eski haline dönebilmesi için, ekosisteminin ve doğal yaşam koşullarının sürdürülebilmesi için yeterli ve gerekli koşulların detaylı ve kapsamlı bir şekilde sağlanmasına

yönelik olmalıdır. Ülkemizde madencilik sektörü Çevre Kanunu ve Maden Kanunu ile bu kanunlara bağlı mevzuatlar çerçevesinde yönetilmektedir. Bu mevzuatlar çoğu zaman, madencilik sektörünün ihtiyaçlarını karşılayamaz niteliktedir. Madenlerin buldukları yerde çıkarılması gerektiğinden mevzuatların da bulunulan yörenin niteliğine uygun olarak esnek bir şekilde hazırlanmalıdır. Ancak bu esneklik kötü yönde kullanılmayıp hem çevrenin hem de sektörün yararına olmalıdır. Yapılacak olan bu çalışmalar değerlendirilmesi ve kontrolü de sağlanmalıdır. Çıkarılan yasalar işletmeleri yoran değil aksine destekleyen nitelikte olmalıdır. Bu tarz bir yaklaşım öngörülüp buna uygun mevzuatlar uygulanırsa hem işletmeci, hem devlet bu işi iyi bir şekilde yürütebilir. Sektör, devletin denetim mekanizmasına gerek duymadan kendini denetlemeli ve en uygun durumların oluşmasına katkı sağlamalıdır.

Madencilik faaliyetlerindeki bir başka husus ise ocaklarda veya tesislerde çalışan personellerin çevre bilinçlerinin artırılmasına yönelik çalışmaların yapılması gerektiğidir. Çalışan personel çevreye duyarlı olursa, çevre tahribatı da en asgari seviyeye inme eğilimi gösterir. Bu nedenle gerek özel sektör, gerek devletin yetkili firmaları, gerek sivil toplum örgütleri ve gerek ise çalışan personellerin ortak bir paydada buluşması ve buna yönelik çalışmaların yapılması gerekmektedir. Bu çalışmalar, çalışan personeli sıklıma ve kurallar koyarak yönetmeye yönelik olmamalıdır. Daha sade, çarpıcı örnekler verilerek, biraz da mizahı ön planda tutarak yapılması gerekmektedir. Çünkü, çevre bir kültür anlayışıdır. İnsan, çalışmadığı zaman aç kalacağını biliyorsa çevresini korumadığı zaman da geleceğini de yaşayamayacağını bilmek durumundadır.

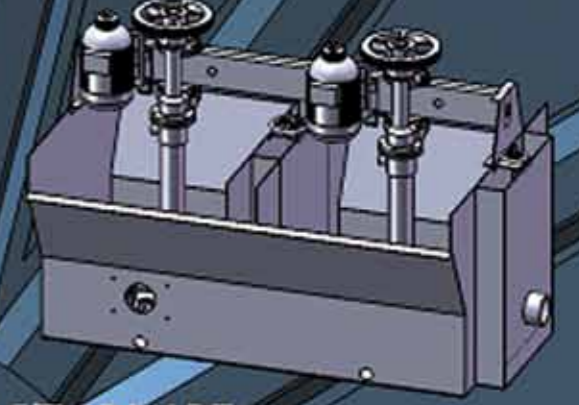
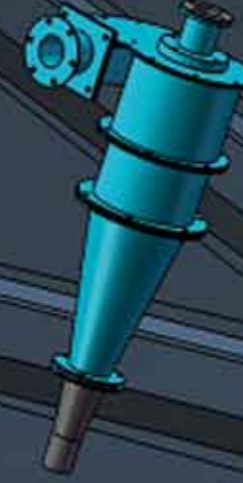
Madenleri en optimum şartlarda üretirken insanlığı diğer zaruri ihtiyaçlarını gidermekten alıkoymamalı, madenciliğin çevreye onarılamayacak yaralar açmasını engellemeliyiz.

Unutmamalıyız ki bilinçli olarak yapılan madenciliğin çevreye hiçbir zararı olmayacağı gibi, ekonomik, sosyal ve kültürel olarak birçok faydası vardır. Çevreye rağmen değil, çevreyle birlikte madencilik temel prensibimiz olmalıdır. Bilinçli madenciler hiçbir yasal zorlama olmadan, bilimin gösterdiği yolda ilerlemelidir. Çevreye duyarlı, sürdürülebilirlik ilkesini benimsemiş madenciler, ulusal kalkınmamızda en önde yürüyen neferler olarak yüzyıllar boyunca çalışmaya devam edeceklerdir.

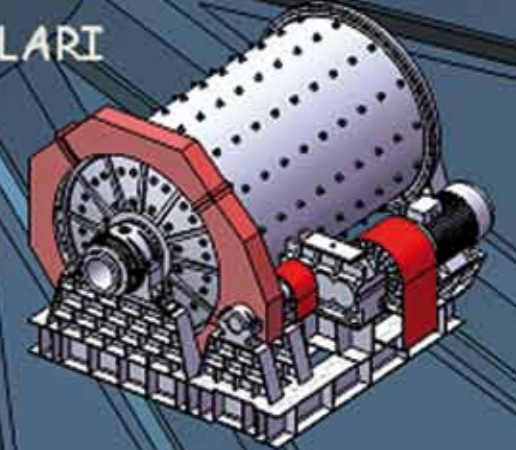
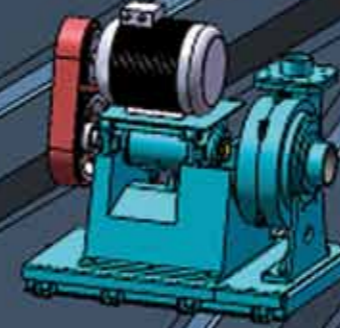
**ORMANDA YANGINA İLK MÜDAHALE
BİZDEN!**

TÜFEKÇİOĞLU
KAUÇUK SANAYİ VE TİC.LTD.ŞTİ

**CEVHER HAZIRLAMA MAKİNALARI VE
KAUÇUK YEDEK PARÇALARI**

**DEĞİRMEN KAUÇUK ASTARLARI
FLOTASYON MAKİNALARI
ÇAMUR POMPALARI
HİDROSİKLONLAR
KİL AÇMA TANKLARI
KONDİSYONER TANKLARI**

**TÜV
CERT
ISO 9001:2000**

Avar Caddesi No:6 Organize Sanayi Bölgesi 06930 Sincan/ANKARA/TÜRKİYE
Tel: +90 312 267 10 90 Fax: +90 312 267 10 94
www.tk.com.tr email: info@tk.com.tr

Maden Ruhsatlarının Güvenilirliği Ruhsat Güvencesi

Prof. Dr. MUSTAFA TOPALOĞLU
Avukat-YMM

Maden işletme ruhsatının yada genel olarak maden haklarının mülkiyet hakkı gibi güçlü bir niteliğe sahip olması, ruhsatların güvenilirliği bakımından çok önemli bir öğedir. ABD’de maden varlığını bulan kişiye 500 ABD Doları tutarında madeni geliştirme için masraf yaptığını belgelemesi halinde maden patenti için başvuru hakkı tanınmaktadır. Maden patent hakkını alan madenci madeni işletmek için tekeli bir hakka sahip olmaktadır. ABD’de 1872 tarihli Mining Law (Maden Kanunu), maden patent hakkı sahibine yalnızca maden işletmeciliğiyle sınırlı olmak üzere mülkiyet hakkı gibi mutlak bir hak bahsetmektedir. Dünyada diğer ülkelere bakıldığında, ayrı bir medeni kanuna sahip ülkelerde (Civil Law Countries) maden mülkiyeti taşınmaz mülkiyetine benzer “ayni hak” olarak kabul edilmektedir.

Türk hukuku bakımından da Yargıtay, 1966 yılında 6309 sayılı Kanun döneminde verdiği kanun gibi uyulması zorunlu kararında benzeri bir yaklaşımı benimsemiş ve maden imtiyazından doğan hak, Medeni Kanunun 632 ve 911.maddelerinde ifadesini bulan bir mülkiyet hakkı gibi ayni hak olarak nitelemiştir. Daha sonra Yargıtay 2007 yılında verdiği bir kararda da maden işletme ruhsatının madenciye kişisel bir hak sağladığını ileri sürerek maden hakkını daha zayıf haklar kategorisine indirmiştir. Mutlak hakka değil de kişisel hakka sahip olan madenci bu hakkını ruhsatına müdahale eden üçüncü kişilere karşı ileri sürmede büyük sıkıntı yaşar.

Maden ruhsatlarının güvenilirliği, bu hakkın güçlü bir niteliğe sahip olması kadar durdurulması ve iptal edilmesinin belirli kurallara bağlı kalmasını gerektirmektedir. Bu bağlamda maden hukuku dizgesi, bir yandan maden hakkı sahiplerinin ruhsat veya imtiyaza sahip olmaktan doğan haklı beklentileri ile madenlerin işletilmesi ve korunmasından doğacak kamu yararı arasında denge kuralmalıdır. Elbette ki devlet, ekolojik ve sosyal çevrenin korunmasındaki ve

ekonomik kalkınmadaki kamu yararını gözetmelidir. Ancak, kamu idareleri, kalkınma planları veya arazi düzenlemeleri yaparken maden haklarını da dikkate almalıdırlar. Hukuki yapı, madencilğe yatırım yapanlar için keyfi uygulamalardan uzak, önceden öngörülebilir bir ortam sağlamalıdır.

Dünya’da aslında bir bakıma “ruhsat güvencesi” de denilebilecek maden haklarının güvenliğini en iyi sağlayan hukuki sistemin Peru’da kurulduğu ileri sürülmektedir. Adı geçen ülkede, maden imtiyaz sahipleri, yasada öngörülmuş takdir hakkından arındırılmış objektif kriterleri yerine getirdiği sürece haklarını sürdürebilmektedir. Peru ile birlikte Şili ve Bolivya, Arjantin ve bir ölçüde Meksika maden kanunları sürdürülebilir kalkınma bağlamında çok başarılı bulunmakta ve “Latin Amerika Maden Kanunu Modeli” adıyla Dünya Bankası tarafından bütün gelişmekte olan ülkelere örnek gösterilmektedir.

Maden ruhsat veya imtiyazlarına tanınan süre ve bu süreyi uzatma (temdit) prosedürü de maden haklarının güvenliğini ile yakından ilgilidir. Orta veya büyük ölçekte bir maden

işletmesi için arama ve geliştirme faaliyetleri on yılı aşan süre gerektirmektedir. Maden işletme aşamasında dahi cevher arama ve geliştirme faaliyetleri için tanınan sürenin kısa tutulmasının maden işletmeleri için caydırıcı bir etki yaptığı açıktır. Sürenin kısa tutulması kadar, sürenin idarenin takdirine bağlanarak belirlenmesi de pek istenilen bir durum değildir.

Zira büyük ölçekli madencilik faaliyetleri için uluslararası finans kurumları sendikasyon kredisi verirken makul ve kesin süreli bir madencilik projesinin varlığını aramaktadırlar.

Maden ruhsatlarıyla ilgili önemli olan bir nokta, ruhsatın devamlılığının asıl iptalinin ise ancak çok istisnai hallerde söz konusu olmasıdır. Buna karşılık 5995 sayılı Kanun ve Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliğinde 17 kez maden ruhsatının iptal edileceği öngörülmektedir.

Yine aynı mevzuatta sonradan iki katına çıkarılarak tamamlanmazsa ruhsatın iptaline neden olan 18 teminat iradı hali vardır. Bu kadar fazla iptal maddesinin varlığı, maden

Dünya’da aslında bir bakıma “ruhsat güvencesi” de denilebilecek maden haklarının güvenliğini en iyi sağlayan hukuki sistemin Peru’da kurulduğu ileri sürülmektedir. Adı geçen ülkede, maden imtiyaz sahipleri, yasada öngörülmuş takdir hakkından arındırılmış objektif kriterleri yerine getirdiği sürece haklarını sürdürebilmektedir. Peru ile birlikte Şili ve Bolivya, Arjantin ve bir ölçüde Meksika maden kanunları sürdürülebilir kalkınma bağlamında çok başarılı bulunmakta ve “Latin Amerika Maden Kanunu Modeli” adıyla Dünya Bankası tarafından bütün gelişmekte olan ülkelere örnek gösterilmektedir.

ruhsatı sürekli değil de herhangi bir kural ihlali halinde iptal edilebilecek bir hak haline dönüştürmektedir. Bu şekilde her an iptal edilmesi olası bir maden hakkının ise ne mutlak bir hakla ne de ruhsat güvencesiyle ilgisinin olamayacağı açıktır.

Hukuk devletinin (rule of law) gereklerinden biri de idarenin eylem ve işlemlerinin bağımsız yargı denetimine tabi olmasıdır. Bu bakımdan maden otoritelerince değerlendirme sürecinde verilen kararlar kesin olmamalı ve bu kararlara karşı bağımsız ve tarafsız yargı organları nezdinde başvuru hakkı tanınmalıdır.

Madencilikte gelişmiş ülkelerde devlet kendisi veya kamu kurumları aracılığıyla uluslararası büyük maden şirketleriyle joint-venture anlaşmalarına girerek yaptıkları anlaşmalar uyuşmazlıkların tahkim yoluyla çözülmesi şartını koymaktadırlar.

Özellikle maden bürokrasisinin takdir hakkının geniş olduğu hukuk sistemleri için uluslararası seviyede tahkim ve arabuluculuk sistemine başvurulması önerilmektedir. Türk Hukuku açısından idari uyuşmazlık niteliğindeki maden bürokrasisinin işlem ve kararlarına karşı tahkime gidilmesine Yüksek Mahkeme (Danıştay) izin vermemektedir.

Yapılacak Anayasa değişikliği ile Maden Hukuku uygulamasında Anayasanın 125. maddesinde öngörülen kamu hizmetlerinde uluslararası tahkime izin veren hükmün kapsamının genişletilerek maden uyuşmazlıklarında da tahkim yolunun açılması, ruhsat güvencesinin yerleşmesinde katkısı büyük olacaktır.

Madencilikte Önemli Bazı Ülkelerde Maden Hukuku ve İlgili Mevzuat

37. Sayıdan Devam

MELİH TURHAN

Maden Yüksek Mühendisi

(İTÜ Maden Fakültesi Eski Maden Hukuku Öğretim Görevlisi)

Amerika Birleşik Devletleri

İMTİYAZ (PATENT) ALMAK İÇİN BAŞVURU ŞEKLİ

Bir arama ruhsatı ile çevrilmiş bir sahanın imtiyaz hakkını alabilmek için, bulucunun “Arazi İdaresi Bürosu”na imtiyaz (patent) için müracaat etmesi gerekir. Bu imtiyaz başvurusu ile beraber şu aşamaların takip edilmesi ve tamamlanması şarttır.

- Sahanın arazide işaretlendiğine dair tutanağın “Arazi İdaresi”nce tescili ve gazetelere ilan verilmesi
- Vatandaşlık durumunun belgelenmesi
- Maden sahasını gösteren resmi bir harita
- Bulunan maden yatağının mineralojik özellikleri (içerdiği minerallerin tespitine dair belge)
- 500 (beşyüz) dolar karşılığı faaliyet yapıldığına dair belgeler
- Maden ve sahanın elde ediliş şekli hakkında kısa bir özetin sunulması

Başvurular Arazi İdaresinin yerel bürosunda başlar. Başka bir müracaatçı tarafından bir itiraz olur veya başka bir hakkın varlığı ortaya çıkarsa, kanunlar, yerel veya federal bir ihtisas mahkemesine başvurulmasına cevaz verir. Böyle bir durumda dava sonuçlanıncaya kadar Arazi İdaresi başvurusu askıya alır.

Yukarıdaki prosedürün tamamlanmasından sonra hak kazanan filon sahaları ruhsatları için akr (4052 m2) başına 5 (beş) dolar, plaser sahaları ruhsatları için akr başına 2,50 (iki buçuk) dolar bir bedel öder. Bundan sonra patent (berat) imtiyazı alabilir.

Patent imtiyaz hakkı sahibine sadece maden mülkiyetini değil aynı zamanda arazi yüzeyinin ve içerdiği yüzeysel kaynakların mülkiyetini de sağlar. 1872 tarihli kanunda belirlenen maden sahalarından üretim üzerinden (imtiyazlı “patentli” veya imtiyazsız sahalarından) herhangi bir devlet hakkı alınmaz.)

İŞLETME RUHSATI (LEASING-KİRALAMA) DÜZENLEMELERİNE GÖRE MADENCİLİK

Bölüm “a.” da açıklanan 1872 tarihli Maden Arama Kanunu “sonradan elde edilmiş federal araziler”e uygulanmaz. Bu gibi arazilerde petrol, doğal gaz, petrollü şistler, kömür, fosfat, potasyum, sodyum ve kükürt dışındaki madenlerde, maden haklarının yürütülmesi (prospeksiyon) arama ruhsatnamesi verilmesi ve ihale yoluyla kiralama suretiyle işletme hakkı (İşletme Ruhsatı) verilmesi yöntemiyle yürütülür. Bu husustaki karar A.B.D. Jeolojik Araştırma Servisi tarafından verilir. Arazi İdaresi Bürosu da düzenlemenin yürütülmesi ile sorumludur.

(PROSPEKSİYON) ARAMA RUHSATNAMESİ

Arama ruhsatnamesi ilk önce müracaat eden yeterli müracaatçılara 2 (iki) yıl için verilir. Bir (prospeksiyon) arama ruhsat alanı 2560 akr (1024 hektar) dan fazla olamaz. Herhangi bir eyalette hiç bir müracaatçının 20480 akr (8192 ha) dan daha fazla bir alanda prospeksiyon ve arama sahası kiralama hakkı yoktur. 10240 akr (4096 ha) dan fazla da İşletme Ruhsat sahası alamaz. Bazı şartlar dahilinde İçişleri Bakanlığı bir işletme hakkı sahibine 10240 akr (4096 ha) lık bir işletme hakkı daha verebilir. (Bu durumda bir kişiye en çok 8 adet arama ruhsatı veriliyor.) Bu ruhsatlardan her biri 6 mil kare içinde bulunmalı ve uzunluk veya genişlikte haritası yapılmış yan yana 6 (altı) adet parsel alt bölümünü geçmemelidir. Bir ruhsat sahibinin 20 dolardan az olmamak üzere akr (0,4 ha) başına yıllık 25 cent arazi kirası ödemesi gerekir. Bir ruhsat birinci dönemde yeterli faaliyet gösterilmiş ise ilaveten bir 2 yıl daha uzatılabilir. Bu süre içinde işletme hakkı alınmadan maden üretimi yapılmışsa ruhsat sahibi % 12,5 devlet hakkı ödemek mecburiyetindedir.

ÖNCELİKLİ İŞLETME HAKKI

Bir sahada değerli bir maden yatağının varlığının tespiti üzerine arama ruhsatı sahibinin bu ruhsatname alanı ile sınırlı olmak üzere öncelikli “İşletme Hakkı” alma yetkisi vardır. Bu İşletme Ruhsatı’nın müddeti, şartları ve ödenecek devlet hakkı yapılacak “Özel bir Anlaşma” ile kararlaştırılır. Ancak işletme ruhsatının müddeti 20 yılı geçemez. Arazi üzerinde yetkisi olan daire ile ABD “Jeolojik Araştırmalar Dairesi” nin müşterek onayı ile verilebilir. Her biri 10 yılı geçmemek üzere İçişleri Bakanlığının belirlediği şartlarla ard arda uzatılabilir.

İHALE YOLUYLA İŞLETME HAKKI TESİSİ

Yukarıda belirtilen dışında, değerli maden yatakları ihtiva eden arazilerin işletme ruhsatı, gerekli yeterliliği haiz olan ve ihalede en yüksek primi veren kişiye verilir. Böyle bir işletme ruhsatı müracaatının yapılması üzerine maden yatağı için yapılan teklif önceden ilan edilerek ihaleye çıkarılır. İletme ruhsat sahaları 2560 akr yani 1024 hektarı geçemez. İşletme ruhsatnamesi, üretim ve işletme faaliyeti şartlarını ve ödenecek asgari devlet hakkını belirleyen, bir şartnameye bağlanır. Federal Mevzuata göre kefaletname, işletme anlaşmaları, müddetler, terk, devir, devlet haklarının kaldırılması, faizler ve ileriye mahsus gelirlerin düzenlenmesi hakkında şartnameler vardır.

c - Bazı Madenlerin İşletilmesi Hakkındaki (1920 Tarihli) Kanunun Kapsadığı Madenler

1920 tarihli bu kanun “kömür, fosfat, sodyum, potasyum, petrol, petrollü şistler, doğal gaz, asfalt, bitüm ve bitümlü kayaçlar” la devlet arazilerinde belirlenmiş “metalik olmayan madenleri” kapsar. Federal arazilerde devlet hakkı ödenmeden işletme ruhsatı imkanı sağlayan Maden Arama Kanunu’nun tersine bazı madenlerin işletilmesi hakkındaki bu kanun bazı özel şartlarda ve ABD sınırları dahilinde işletme hakkı sağlar ve % 12,5 devlet hakkı alınır.

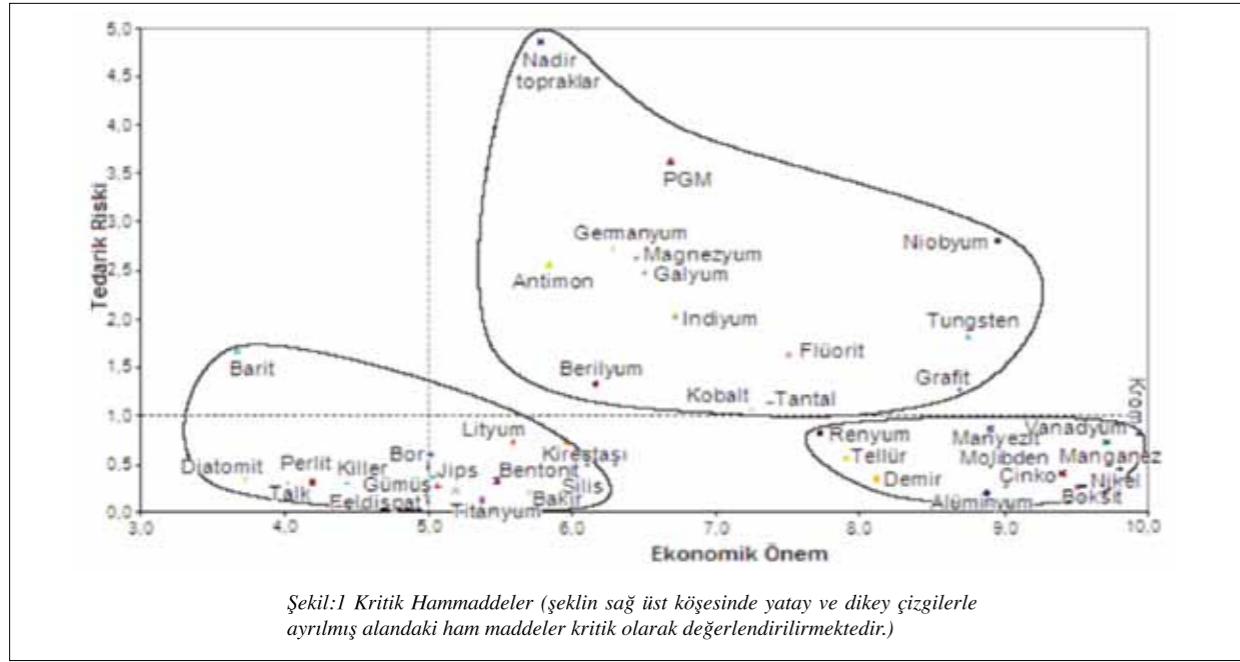
d- Denizaltı Maden Yatakları

İhale suretiyle ruhsat verilmesi, devlet karasuları dışındaki kıt’a sahanlığındaki (genellikle kıyıda 3 milve açığa doğru) denizaltı maden yataklarına da uygulanması 1953 yılında kongrenin çıkardığı bu kanunla başlamıştır. İçişleri Bakanlığı bu kural ve mevzuatın karasuları dışında kıt’a sahanlığındaki petrol, doğal gaz ve diğer maden yataklarında uygulanmasına yetkili kılınmıştır. Petrol ve doğal gaz ruhsatları ihale suretiyle verilmektedir. İhalede arttırım olarak nakit bir prim ve bakanlığın tespit edeceği üretimden (% 12,5 tan az olmamak üzere) devlet hakkı ödenmesi esas alınmaktadır. Petrol ve doğal gaz işletme hakkı 5 yıl müddetle verilmekte ve üretim devam ettikçe yenilenebilmektedir. Kükürt işletme ruhsatı ise 10 yıl müddetle verilmekte ve % 5 lik bir devlet hakkına konu olmaktadır. Kanun bakanlığa, tercihinin göre, nakit primi sabit tutup devlet hakkı üzerinde arttırım için ihale açma yetkisi de tanımış olmasına rağmen, sadece devlet hakkı fiiks olmak ve nakit primde arttırım yapmak suretiyle ihale şekli uygulanmaktadır.

e- Çok Yönlü Kullanım Hakkındaki Kanunlar

Federal araziler üzerinde 1954 ten önce maden müracaatçıları arasında 1872 tarihli Maden Arama Kanunu ve 1920 tarihli Bazı Madenlerin İşletme Hakları Kanunu’na göre yapılan müracaatlarda, bir çok uyuşmazlık ve anlaşmazlıklar doğuyordu. Bunun sonucunda 1954 te “Çok Yönlü Kullanım ve Madenlerin Geliştirilmesi Kanunu” nun çıkarılması gerekmiştir. Kanun devlet arazilerinde aynı sahada bir kaç madenin çalıştırılmasına izin vermektedir. Yani aynı sahada hem Maden Arama Kanunu’na göre hem de İşletme Hakları Kanunu’na göre müşterek çalışma yapılabilmektedir. Bu husus hemen 60 milyon akr’lık (24 milyon hektar) bir devlet arazisinin uranyum ve diğer madenler için aramalara açılmasına yol açmıştır. Bu aynı zamanda 1872 tarihli Maden Arama Kanunu’na tabi arazilerde alınmış maden işletme hakkı sahalarında petrol ve doğal gaz aranmasına müsaade etmekle petrol ve doğal gazın gelişmesini ve 1920 tarihli Bazı Madenlerin İşletme Hakları Kanunu’na göre bu kanunun geçerliliğinden önce alınmış imtiyaz (berat,patent) lı sahalarda diğer madenlerin aranma ve işletme yetkisini mümkün kılmakla bir çok madenin bulunmasını ve işletilmesini teşvik etmiştir. Doğaldır ki bu yeni hak sahipleri ile eski arazi sahipleri arasında, yüzeyle bulunan bir çok madenlerle, orman ve bitkisel ürünlere ait hak sahipleri arasında pek çok anlaşmazlıklar çıkmıştır.

Aynı zamanda madencilik dışı amaçlarla kapatılan maden sahalarında da gittikçe büyüyen problemler yaratmaktadır. Kongre bu uyuşmazlıkları gidermek için “Çok Yönlü Yüzeysel Kullanım Kanunu” nu 1955 te çıkarmıştır. Bu kanun 1872 tarihli yasaya göre değişik madenler için ortak müracaat şeklini yasaklamıştır. Kanunun çıkışından sonra yapılan müracaatlarla elde edilen ruhsat alanlarında arazinin maden arama, işletme, cevher hazırlama, izabe faaliyetleri ve bazı tesadüfi (zaruri) faaliyetler dışında kullanımını imtiyaz alıncaya kadar yasaklamıştır.

Şekil:1 Kritik Hammaddeler (şeklin sağ üst köşesinde yatay ve dikey çizgilerle ayrılmış alandaki ham maddeler kritik olarak değerlendirilmektedir.)

Analizler sonucu oluşturulan AB için kritik ham maddeler listesi aşağıdadır.

- Antimon
- Berilyum
- Fluorspat
- Galyum
- Germanyum
- Grafit
- İndiyum
- Kobalt
- Magnezyum
- Nadir Toprak Elementleri
- Niobyum
- PGMler (Platin Grubu Metaller)
- Tantal
- Tungsten

Platin Grubu Metaller (PGMler) platin, paladyum, iridyum, rodyum, rutenyum ve osmiyum'u kapsar. Nadir toprak elementleri itriyum, skandiyum ve lantanitler olarak adlandırılan (lantan, seryum, praseodim, neodim, promethium, samaryum, öropim, gadolinyum, terbiyum, disporsiyum, holmiyum, erbiyum, tülyum, iterbiyum ve lutetyum) maddeleri içerir.

Bu madenlerin kritikliklerinin ana nedenleri burada özetlenmiştir.

Antimon

- Ana uygulaması (alev geciktiricilik) için etkin ikame maddesi olmaması
- Metal tedarikinin (AB antimon değer zinciri için ham madde) dünya çapında en büyük antimon rezervine sahip olan Çin tarafından sağlanması yüksek miktar ve fiyat oynama riski

- Ana kullanımın yitirgen doğası nedeniyle düşük geri dönüşümlü olması

- AB antimon zincirinin tahrip edilmesi durumunda alev geciktiricilerle ilgili bilginin dünya çapında kaybolma riski

Berilyum

- Dünya üretiminin yaklaşık %99'unun ABD ve Çin'den gelmesi

- Düşük geri dönüşüm oranı

- İkamesin zor olması ve ikamenin mümkün olduğu yerlerde ise verim kaybının olması

Fluorspat

- AB fluorspat tüketiminin %25'i yerel üretim tarafından karşılanmakta, kalanı ise ithal edilmektedir. İthalatın büyük kısmının hem ihracat kotası hem de ihracat vergileri uygulayan Çin'den yapıyor olması

- Düşük geri dönüşüm oranı, AB'de tahmini %1'in altında

- Sınırlı ikame imkanları

Galyum

- Macaristan ve Slovakya'da da bir miktar üretim olmakla birlikte ana üreticinin Çin (%75) olması

- Güney Afrika, Çin ve Rusya'nın ticaret kısıtlamaları uygulaması

- Hurdadan geri dönüşümün yapılmaması

- İkamenin sadece belli uygulamalarda mümkün olması

Germanyum

- AB'de üretilmemekle birlikte, ithal cevher rafine edilip germanyum metali ihraç edilmektedir. İthalatın 2009'daki dünya üretiminin %71'ini gerçekleştiren Çin'e bağımlı olması

- Geri dönüşümün %30 civarında olması

Grafit

- AB'nin %95 oranında, temel olarak Çin'den yapılan ithalata bağımlı olması

- Dünya pazarındaki grafit bolluğunun geri dönüşüm çabalarına sekte vurması
- İndiyum

- AB ithalatının %81 oranında Çin'e bağımlı olması

- Geri dönüşümün üretim artıklarıyla sınırlı olması, ikamesinin sadece bazı uygulamalar için mümkün olması

Kobalt

- Dünya üretiminin büyük bölümünün Kongo'da olması

- Özellikle Çin rekabetine karşı birincil üretimde eşit şartların olmaması

- Sınırlı ikame seçeneği

Magnezyum

- Dünya üretiminin %47'sini AB ithal etmektedir. Çin'in dünya üretiminin yaklaşık %93'ünü gerçekleştiriyor olması

- Güney Afrika, Çin ve Rusya'nın ticaret kısıtlamaları uygulaması

- Sınırlı geri dönüşüm imkanları

Niobyum

- AB'de hiç üretiminin olmaması (üretimin %92'idan fazlası Brezilya'da, %7'si de Kanada'da yapılır)

- Geri dönüşümün toplam tüketimin %20'si civarında olması (ikamesi mümkün olmakla birlikte yüksek maliyet ve/veya işlem verimliliği kaybı riski vardır)

PGM (Platin Grubu Metaller)

- AB'de birincil üretiminin olmaması (AB için ana PGM kaynakları Güney Afrika'dan %60 ve Rusya Federasyonu'ndan %30'un üzerinde)

- Ömür döngülerinin açık karakterinden dolayı tüketici

ürünlerinden geri kazanımının sınırlı olması (AB'de otomobil katalizörlerinden kazanım %50'nin çok altında, elektronik uygulamalardan kazanım ise %10 civarındadır. Tüketici ürünlerinde temel sıkıntı toplama ve geri dönüşüm zinciri vasıtasıyla metal kazanımıdır. Diğer yandan PGM'lerin kullanım biçimi geri dönüşümde ekonomik ve teknik sıkıntılara neden olmaktadır)

- PGM'lerin birbirleriyle ikame edilebilmesi (platin ve paladyum üretiminin aynı ölçekte olması ikame sorununa yardımcı olmayıp sorunun birinden diğerine kaymasına neden olmaktadır)

Nadir Toprak Elementleri

- AB içinde üretilmemesi (Çin 2009'daki dünya üretiminin %97'sini gerçekleştirmiştir. Ayrıca Çin nadir toprak elementleri için ihracat kotası ve sınırlamaları uygulamıştır)

- Diğer ülkelerde yeni madencilik projeleri yürütülmekle beraber üretim için bir madenin (tekrardan) açılması için gereken zamanın yanısıra nadir toprak elementlerine özgü bir dizi ilave karmaşanın da bulunması

- Geri kazanım prosesleri geliştirilmiş olmakla beraber bunların hiçbirinin şimdilik ticari olarak uygulanabilirliğinin olmaması (Pek çok uygulama için nadir toprak elementlerinin ikamesi mümkünse de bunların verimleri düşüktür)

Tantal

- Üretimin büyük bir kısmının Kongo'da olması

- Sınırlı geri dönüşüm

- İkame zorluğu (ikame olasılıklarına rağmen verim kaybı riski)

Tungsten

- Hammadde (APT, oksit) tedarikinin dünya çapında en büyük rezervlere sahip Çin'e bağlı olması çok yüksek miktar ve fiyat oynama riski

- Hurda pazarında Çin'in "yağmacı" davranışının artma riski

- İkamesinin alternatif madde/teknoloji maliyeti ile sınırlı olması (düşük verim ve daha az çevre dostu alternatifler)

- AB değer zincirinin tahribatı durumunda dünya çapında bilgi kaybının olma riski (AB otomotiv uçak sanayi, tıp, aydınlatma alanlarında pek çok tungsten ürünün geliştirilmesinde liderdir AB Tungsten endüstrisinin yok olması pek çok anahtar endüstrinin dışardan ithalata bağımlılığı ile sonuçlanabilir)

Kaynak: "Avrupa Birliği'nde Madencilik, Çevre ve Kritik Ham Maddeler" Kitabı- Türkiye Madenciler Derneği

Madencilik Şirketleri Çin Üzerinde Büyük Oynamaya Devam Ediyor..

Nouriel Roubini'nin cesaret kırıcı söylemlerine rağmen madenciler Orta Krallığın süregelen büyümesi üzerine bahis oynamaya devam ediyorlar.

Nick Trevethan Singapur 20.06.2011
(Reuters) Çeviren: Semra Arzık/ İstanbul

Tanınmış piyasa kötümseri Nouriel Roubini'nin Çin ile ilgili karamsar yorumlarına rağmen, madencilik şirketleri Çin'in hızlı kentselleşmesi ve ekonomik büyümesinin ülkede büyük çapta altyapı yatırımlarına ihtiyaç yaratarak sert düşüşün olmayacağına dair milyarlık bahislerde bulunmaktadır. Dünyanın en büyük emtia tüketicisinin aşırı büyüyen hammadde ihtiyacını karşılamak üzere rakip satın alıp, yeni kapasitelere yatırım yapıyor ve büyüme projelerini hızlandırıyorlar. Rio Tinto, Xstrata Nyrstar ve Noble Grup geçen hafta içinde şirket birleşmeleri veya kapasite ve üretim artışları ile ilgili planlarını açıklamışlardı. Nouriel Roubini'nin senaryosu gerçekleştiği taktirde, yani Çin'in büyümesi durduğu takdirde bu girişimler oldukça büyük tehlikelere açık kalmış olacaktır. Global ekonomik çöküşe yol açan ABD'de de "mortgage" krizini öngördüğünden dolayı Wall Street'in yakından izlediği Roubini, Singapur'da bir konferansta "2013'ten sonra Çin'de sert bir düşüş olma olasılığının yüksek olduğunu" açıkladı.

Çin'in kabaran iştahı son 7 sene zarfında ciddi bir emtia patlaması yaşatmıştır. Mesela global mali krizde kısa bir süre yavaşlamışsa da, bakırın ton fiyatı 2.500\$'lardan 10.000\$'ne ulaşmıştır. Demir fiyatları 2004'teki 32\$/ton fiyatından nerdeyse 200\$'a fırlamıştır. Dünyanın 2.büyük demir madencisi Rio Tinto, 2015 yılında üretimini %50 arttırarak 333 milyon ton kapasite hedefini öngörülen tarihten 6 ay önce gerçekleşmesine olanak sağlayacak planlamalarını hızlandırmıştır. Xstrata Plc, Ernest Henry bakır ve altın madeninde yaptığı 589 milyon A\$'lık yeni yapılanma sonrası Avustralya'dan Asyalı alıcılara, demir cevheri ihraç edeceklerini açıkladı. Şirketin açıklamasına göre senelik 1.2 milyon tonluk ihraç hedeflenen magnetit üretimi için Ernest Henry ocağının açık işletmecilikten yer altı işletmeciliğine dönüştürülmektedir. Başka şirketlerde kapasitelerini arttırmak için şirket birleşme yoluna başvurmaktadır. Dünyanın en büyük çinko üreticisi Nyrstar yeterliliğini arttırmak ve daha

fazla maden alma stratejisini uygulamak üzere Kanadalı Breakwater şirketini 639 milyon\$'a satın almayı istemektedir.

NE HÜZÜN GÜN NE DE KIYAMET GÜNÜ

Roubini, yatırımların halihazırda Çin gayrisafi yurtçi hasılasının %50'ni oluşturduğunu ve 1960-70'lerde Sovyetler Birliği ve 1997 Doğu Asya finans krizini örnek vererek, 60 senelik verilere göre yatırım fazlasının sert düşürlere yol açtığını söyledi.

Roubini "Geçenlerde Şanghay'daydım ve 2 şehir arasında dört saatlik yolu bir saatten daha aza indiren yeni Magley hattı Hangzhou hızlı trenine bindim. Yepyeni hızlı tren yarı yarıya boştu ve yepyeni tren istasyonunun dörtte üçü boştu. Bu tren hattına paralel yeni otopan da dörtte üç oranında boş gözüküyordu. Tren istasyonuna yakın Hangzhou'ya uçabileceğiniz Şanghay'ın yeni lokal havalanı bulunmakta" diye yorum yaptı. Diğer taraftan bazı analistler, Çin muazzam kentleşme programının halen az kullanılmakta olan altyapı tesislerinin gelecekte daha yoğun kullanılmayacağı anlamına gelmediğini savundular. Medya ile konuşma yetkisi olmayan bir Şanghay'lı banka analisti "Altyapıyı ilk günden itibaren tam kapasite kullanılmasını bekleyerek inşa etmezsin, gelecek talebe göre inşa edersin. Sorulması gereken diğer soru ise, %10 büyüme gösteren bir ekonomi için sert düşüş ne demektir? "%5'e inmek midir? Emtia talebinin GSMH'ya oranında artması öngörülse bile, bu 400.000ton ek bakır veya 30milyon ton demir cevheri demektir. Çin halen "yükseliş" günlerinde ve bırakın kıyamet gününü "hüzün günü" ihtimali dahi zayıftır."

2007'den beri Çin GSMH'sı her yıl ortalama %10'un altında büyürken, bakır talebi yıllık ortalama %25 ve demir cevheri talebi %16 oranında yükselmiştir.

Analist açıklamasına şöyle devam etti

"Unutmayın Çin'de bir otomobil fabrikası kurarsanız işçileri için evler, hastaneler, okullar, mağazalar ve diğer altyapıyı da kurmanız gerekiyor. Bütün bunlar emtia tüketimi yoğunluğunu arttırmakta olup yakın bir zamanda bitmeyecektir.."

Nisan'da yapılan sayıma göre, halen Çin'in 1.34 milyarlık nüfusunun yaklaşık yarısı, 2000 sayımına göre %36.1 oranında artış göstererek, kent ve kasabalarda yaşamaktadır.

Bu eğilim devam ettiği taktirde gelecek 10 sene içinde yaklaşık 200 Milyonluk Çinli kırsal nüfus -ABD'nin toplam nüfusunun üçte ikisi- konut, işyeri ve ev eşyasına gereksinim duyacaktır. Sidney Commodity Broking Services Ltd.nin yöneticisi Jonathan Barratt'a göre "Bu analistlerin bazıları serbest pazarın geleneksel arz-talep tekniklerini sosyalist pazar ekonomisine uygulamaya çalışıyorlar. Bu da uymuyor".

"Yalnızca Nüfus artışının yarattığı muazzam altyapı talebini, karşılamak bile herhangi bir dibe vurmanın yumuşak bir şekilde geçiyeceğini göstermektedir."

POSCO Hindistan'da Ortak Olduğu Yeni Girişimden Ferrokrom Tedarik Edecek...

Güney Koreli çelik devi POSCO, 18 Ocak 2011 tarihinde Hindistan'ın en büyük ferrokrom üreticisi Indian Metals & Ferro Alloys Ltd (IMFA) ile bu alayışımın üretimine yönelik bir ortak girişim kurmak amacıyla sözleşme imzaladı. POSCO, bu işbirliğiyle paslanmaz çelik üretimi için istikrarlı bir şekilde ve ekonomik fiyatlarla hammadde akışı sağlamak istiyor.

Avustralya'daki Sel, Kömür Fiyatını Yükseltti...

Koklaşabilir kömür ticaretinin merkezlerinden Avustralya'daki selde maden ocaklarına su basması kömür fiyatının 125 dolardan 190 dolara çıkmasına neden oldu. Avustralya'da bu yılın ocak ayında yaşanan sel felaketinde ülkenin en büyük kömür üreticisi Queensland eyaletinde yıllık 90 milyon ton üretim yapan madenlerin su basması kömür fiyatlarını yükseltti.Uluslararası piyasaları takip ederek fiyat politikası geliştiren Türkiye Taşkömürü Kurumunun (TTK) da yılın başında 1 tonunu 125-130 dolardan sattığı taş kömürünün fiyatı 190 dolar oldu.

TTK Genel Müdürü Burhan İnan, yaptığı açıklamada, Avustralya'nın koklaşabilir kömür ticaretinin merkezlerinden birisi olduğunu, ülkede yaşanan sel felaketi sırasında maden ocaklarını su bastığını söyledi. Selin Avustralya'daki kömür üretimini olumsuz etkilemesinin dünyada koklaşabilir metalürjik karakterli kömür fiyatlarının hızla yükselmesine yol açtığına dikkati çeken İnan, şöyle konuştu:

"TTK olarak dünyada oluşan fiyatları yakından takip ediyoruz. Bu yılın başında 125-130 dolarlar da seyreden satış fiyatımız şu anda 190 dolara yükseldi. Selden dolayı artan taş kömürü fiyatının yükselişini sürdürmesi bekleniyor.

Hammadde ihtiyacı başlı başına büyük problem. Çin'in piyasadaki talep ettiği kömür miktarı sürekli artıyor. Ürettiği kömür miktarı neredeyse 3 milyar tonlara yaklaştı. Hindistan'da benzer şekilde taleplerde bulunuyor. Bizim ülkemizde de demir-çelik fabrikalarımızda kullanılan olmazsa olmaz metalürjik özellikte taş kömürü sadece bu yörede var. Kömür satış fiyatlarını takip ediyoruz, artan trendin devam edeceği söyleniyor."

POSCO tarafından yapılan açıklamaya göre, POSCO ve IMFA ortak girişim bünyesinde sırasıyla %24 ve %76 oranında hisseye sahip olacak. Hindistan'ın Orissa eyaletinde yer alan Chudwar'daki IMFA tesislerinde ortak girişime yönelik olarak kurulan yeni elektrikli ocağının yıllık üretimi kapasitesi 35.000 mt seviyesinde olacak.

25 yıllık sözleşme

POSCO açıklamasında, şirketin bu yeni firm ile üretilen tüm ferrokromu 25 yıl boyunca düşük maliyete satın alma hakkına sahip olduğu belirtildi. Korozyon ve ısıya dirençli olma özellikleri taşıyan ferrokrom, paslanmaz çelik üretiminde ihtiyaç duyulan önemli bir ferroalyaj. POSCO, her yıl 480.000 mt ferrokrom ithal ediyor. Şirket, Güney Afrika'da kurulan ferrokrom ortak girişimi POSChrome'dan da yılda 60.000 mt ferrokrom sağlıyor.

Kaynak: steelorbis.com.tr/çelik-haberleri

YAKIMLIK KÖMÜRE ZAM YOK

İnan, yakımlık kömüre zam düşünmediklerini, kömür satışında pazar sıkıntılarının olmadığını ifade ederek, şöyle dedi:

"Bizim en büyük pazarımız Çatalağzı Termik Santrali'dir. Ürettiğimiz yaklaşık 1 milyon 700 bin ton kömürün 1 milyon 100 bin tonunu santrale satıyoruz. 450-500 bin ton arasında metalürjik karakterli kömür üretiyoruz, bunları öncelikle Karabük Demir ve Çelik Fabrikaları ile Ereğli Demir ve Çelik Fabrikalarına satıyoruz. ÇAYKUR ise bizim parça kömür konusunda iyi müşterimiz arasındadır. Ülkemizin ihtiyacı 20 milyon ton civarındadır. Bunun yüzde 8-9'unu ancak temin edebiliyoruz. Yeterli değil, kalanı döviz ödenerek yurt dışından alınıyor."

İŞÇİ ALIM VE YATIRIM

İşçi alımı konusunda müracaatlarının bulunduğunu, ihtiyaç duyulan sanatlara 1400 işçi talep ettiklerini işaret eden İnan, "Bunlar üretime destek veren sanatlarda istihdam edeceğimiz işçilerimiz olacak. Hazine çalışma yapıyor. Bazı sanatlarda işçiler çok azaldığı için yer altı ve üstünde resen emekliliği durdurduk" dedi. İnan, geçen yıl öngörülen 47 milyon liralık yatırımın 44 milyon lirasının gerçekleştirildiğini ifade ederek, şunları kaydetti:

"Karadon Müessese Müdürlüğü maden ocağında 17 Mayıs 2010'da meydana gelen grizu patlaması yatırımlarımızı olumsuz etkiledi. Yine de yüzde 90'ların üzerinde gerçekleşme oldu. 2011 yatırım miktarımız 55 milyon lira olarak belirlendi. TTK'ya 2004'ten itibaren çok önemli yatırımlar yapılıyor. 1990 ile 2004 arasında ton başına yatırım miktarı 3,5-4 dolardı, bugün 12-13 dolar lar seviyesine çıktı. Yatırım taleplerimiz karşılanıyor."

Kaynak: cnnturk.com/2011/ekonomi 12.04.2011

Demir Cevherinde “Balon” Sönüyor...

Çin'in güçlü çelik talebi nedeniyle demir cevheri fiyatlarında yaşanan artış hız kesecek gibi görünüyor.

Çin'deki çelik üreticilerinin talebindeki artış son yıllarda demir cevheri fiyatını hızla artırdı. Çin'deki güçlü çelik talebi 2008 yılından bu yana demir cevheri fiyatının üçe katlanmasına neden oldu ve 30 şirketin izlendiği Bloomberg'in Küresel Demir Cevheri Madencilik Endeksi 2008'den bu yana dört kat yükseldi.

Ancak sektörün önde gelen şirketlerinden Çin merkezli Baosteel Group'a göre demir cevherinde bir balon oluştu ve bu balon artık sönmek üzere. Baosteel Başkanı Xu Lejiang, global demir cevheri fiyatlarının 'balon' olarak değerlendirilebilecek seviyelere yükseldiklerini belirterek, bu balonun yeni madenlerin devreye girerek arz fazlalığı yaratmaları ile sönebileceğini bildirdi.

“Piyasada bir balon var, birçok kişi kumar oynuyor” diye konuşan Xu, bu fiyatların yeni satın almalar ve yatırımlar yapmayı pahalılaştırdığını da vurguladı.

Xu, fiyatların ne zaman düşmesini beklediği konusunda detay vermezken, “Parası olan herkes, hızla demir cevheri madenlerine yatırım yapıyor” diye konuştu. Xu, 26 Nisan'da yaptığı açıklamada demir cevherinde arzın, talebi beklenenden daha yakın zamanda geçeceğini ifade etmişti. Xu daha önce piyasanın 2014'te arz fazlası vermesini bekliyordu.

Fiyatlar gevşeyecek

Dünyanın en büyük çelik üreticisi Çin'de enerji sıkıntısına yönelik ortaya atılan spekülasyonlara bağlı olarak demir fiyatlarının düşüş göstermesi bekleniyor. Deutshce Bank analisti Thomas Baldwin yazdığı raporda, demir cevheri fiyatlarında gevşemenin devam edeceğini öngördüklerini ifade etti. Basında yer alan haberlere göre, Çin bu yaz sezonunda 30 milyon kilowatt elektrik açığı ile karşı karşıya kalabilir ve enerji çelik tesislerinde üretimi kısıtlıyor.

Arcelor, yatırımlarına devam ediyor

Bu arada, çelik üretiminde dünya lideri olan ArcelorMittal, bağlı ortaklığı ArcelorMittal Mines Canada aracılığı ile demir cevheri üretimini artırmak için Kanada'da 2.1 milyar dolar yatırım yapacağını bildirdi. Yapılacak yatırım ile demir cevheri üretiminin 10 milyon ton artırılması ve demir cevheri pelet üretiminin ikiye katlanması hedefleniyor. 2.1 milyar dolar yatırım ile Kanada'nın Quebec bölgesindeki Mont Wright madencilik kompleksinde yıllık demir cevheri üretimi 14 milyon tondan 24 milyon tona, Port-Cartier tesisindeki demir cevheri pelet üretimi de 9.2 milyon tondan 18.5 milyon tona yükselecek.

Dünyada bakır üretimi azaldı fiyatlarda ‘düzeltme’ sona eriyor

Yılın ilk çeyreğinde global bakır üretimi, düşen cevher kalitesi ve olumsuz hava şartlarının etkisi ile geriledi. Dünyanın en büyük 11 madencilik şirketinin toplam bakır üretimleri ilk çeyrekte geçen yılın son çeyreğine göre yüzde 8 geriledi. En büyük düşüş, yüzde 23.7 ile Rio Tinto'nun üretiminde yaşandı.

Rio Tinto'yu yüzde 14.6'lık düşüş ile Xstrata ve yüzde 10.1 ile Anglo American takip etti. Bakır üretimi azalırken Alman finans kuruluşu Commerzbank, bakır fiyatlarında yaşanan düzeltme hareketinin neredeyse sona erdiğini bildirdi. Son aylarda Çin'in talebinin zayıflaması, Japonya'daki tsunaminin etkisi ve Londra Metal Borsası'nda stoklarının artmasıyla bakır fiyatları 10 bin doların üzerinden 9000 doların altına çekilmişti.

Bakır dün Londra'da 8860 dolar/ton seviyesinden işlem gördü. Tüm bu unsurların bakır fiyatlarında gerilemeye yol açtığını belirten Commerzbank, “Ancak Şanghay'da bakır stoklarının gerilemesi, Asya'da bakıra olan talebin geri dönmeye başladığını gösteriyor” değerlendirmesinde bulundu. Şanghay'da bakır stoklarının Ekim 2010'dan bu yana ilk kez 100 bin ton seviyesinin altına geldiğini vurgulayan Commezbank, “Bakır konusundaki endişelerin, abartıldığına fiyat düzeltmesinin neredeyse sona erdiğine inanıyoruz” dedi.

Dünya ham çelik üretimi nisanda yüzde 5 arttı

Dünya ham çelik üretiminin yüzde 98'ini gerçekleştiren 64 ülkenin üretimi nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 5.0 artarak 129 milyon 946 bin ton oldu. Geçen yılın aynı ayında üretim 120 milyon 920 bin ton olmuştu.

Dünya Çelik Üreticileri Birliği (Worldsteel) verilerine göre, böylece yılın ilk 4 ayında üretim rakamı 499 milyon 688 bin tona ulaşmış oldu. Geçen yılın aynı dönemindeki 462 milyon 843 bin ton üretime göre yüzde 8.0 artış yaşandı.

Global çelik piyasasında kapasite kullanımı nisan ayında yüzde 82.8 seviyesine çıktı. Bir önceki ayda kapasite kullanım oranı yüzde 81.9 olmuştu.

Dünyanın en büyük üreticisi olan Çin, aynı ayda 59.0 milyon ton çelik üretti. Bu geçen yılın aynı ayına göre yüzde 7.1 artışı ifade ediyor. Japonya'nın üretimi yüzde 6.3 düşerek 8.4 milyon tona, Güney Kore'nin üretimi yüzde 15.9 artarak 5.9 milyon tona, Hindistan'ın üretimi yüzde 5.5 artarak 6.15 milyon tona geldi. ABD'de çelik üretimi yüzde 2.1 artarak 7.1 milyon ton oldu. Avrupa'nın en büyük üreticilerinden Almanya'nın üretimi yüzde 1.7 düşüşle 3.82 milyon tona gelirken, İtalya'nın yüzde 9.8 artışla 2.46 milyon tona, İspanya'nın yüzde 5.8 düşüşle 1.5 milyon ton oldu. Rusya'nın üretimi yüzde 5.5 artışla 5.96 milyon ton, Ukrayna'nın üretimi yüzde 3.1 düşüşle 2.95 milyon ton oldu.

Afrika'daki Totariter Rejime Obama Çelmesi

Bu konuyu ele alan Hollywood filmleri ve medyanın konuya hassasiyeti sayesinde Afrika'daki silah tüccarlarını besleyen değerli maden alımı yasaklanıyor.

Leonardo Di Caprio'nun başrolünde oynadığı “Kanlı Elmas” filmini izleyenler, Afrika'da değerli madenlerin batı ülkelerindeki zengin müşterilere nasıl satıldığını ve bu sayede silah alımı için nasıl finansman sağlandığını görmüşlerdir.

İşte bu döngüye çomak sokmak için ABD Başkanı Obama, yeni bir yasa imzaladı. Bu yasaya göre, gelecek yıldan itibaren ABD'ye iş yapan teknoloji şirketleri, “savaş ganimetleri” olarak da bilinen elmas, tantal, tungsten ve altın gibi değerli madenleri nereden aldıklarını açıklamak zorunda.

Intel ve Apple, başkan Obama'nın imzaladığı yasadan kısa bir süre sonra silah tüccarlarını besleyen bu madenleri artık başka ülkelere temin edeceklerini duyurdular.

Tabi ki bu durum Afrika'da maden ticareti yapan şirketleri rahatsız etti. Zira Bloomberg'in haberine göre, Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde önemli bir maden arama şirketinin başkanı olan John Kanyoni, “bu açıkça bir ambargodur. Bu programın önüne geçmek için uğraşacağız, ama aynı zamanda Asya'ya seyahat edip alternatif müşteriler arayacağız”. diyerek bu anlaşmadan duyduğu rahatsızlığı açıkça bir şekilde dile getiriyor.

Kaynak: www.thgtr.com/haber 06.04.2011

Türkiye'nin üretimi 2.75 milyon ton oldu

Türkiye'nin ham çelik üretimi nisan ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 14.3 artışla 2 milyon 757 bin ton oldu. Geçen yıl aynı ayda üretim 2 milyon 412 bin ton seviyesinde bulunuyordu. Türkiye'nin 4 aylık üretim rakamı ise 10.7 milyon tona ulaştı. Geçen yılın aynı dönemindeki 8.47 milyon tonluk rakama göre artış yüzde 26.2 oldu.

Kaynak: 24.05.2011 – Dünya Gazetesi

Altın Fiyatları İçin Şok Tahmin

Dünya Piyasalarındaki karışıklıkta güvenli liman olarak görülen altına talep artınca “Yıl sonunda onsu (31 gram) 1500 doları bulur” tahminleri yılın ortasında gerçekleşti. Piyasa uzmanları yıl sonu tahminlerini 2000 dolara yükseltirken bu öngörünün de çok uzak bir ihtimal olmadığı yavaş yavaş ortaya çıkmaya başladı.

İngiliz Standard Chartered ise altın tahmininin 5000 dolara çıkardığı. Arz eksikliğinin dalgalanmaları artıracaklarını belirten Standart's analisti Yan Chen'e göre; gelecek beş yılda büyük rezervlerin sayısı azalacak. Merkez bankalarının net alıcı olması nedeniyle talep dengesi değişecek ons fiyatı 5000 doları bulacak.

Kaynak: Posta Ekonomi – 21.06.2011

Arcelormittal, Kuzey Kutbunda Demir Cevheri İşletmeyi Planlıyor

Küresel çelik devi ArcelorMittal'ın sahibi Lakshmi Mittal, Kuzey Kutup Dairesi'nde 21 milyar \$ değerinde bir açık ocak demir cevheri işletmeyi planlıyor. Mittal, Çin ve Hindistan'daki talebin artmasıyla değeri iki katına çıkan bu hammaddeden fayda sağlamak istediğini söyledi. İngiliz Gazetesi Guardian'ın haberine göre, proje, 150 km'lik demiryolu ve iki yeni liman yapımını da içerecek.

24 köprü, yol, liman ve altyapı inşaatını içerecek projede, 2000'den fazla kişi çalışacak. Demiryolu inşaatının dört yıl sürmesi bekleniyor.

ArcelorMittal, projenin şu an çevresel değerlendirme sürecinde olduğunu, şirketin planlarının STK'lar, hükümetler ve bireyler tarafından incelemeye açık olduğunu belirtti.

World Wildlife Fund (WWF), projenin, doğal hayatı koruma açısından hassas bir şekilde yürütülmesini istiyor. WWF, ArcelorMittal'ın maden gelişiminde çok temkinli ilerlemesini talep ederken, maden inşaatına tamamen karşı olmadıklarını da belirtti.

Kaynak: www.steelorbis.com.tr/ 05.07.2011

Türk Maadin Şirketi 1918'den Beri Krom Üretiyor... Her Maden Bir İhtiyacı Gideriyor...

BARAN KOÇ'UN RÖPORTAJ

ŞEYDA ÇAĞLAYAN
Genel Müdür

Çevrenize bir bakın; mesela çalışma masanızın üzerine, üzerinde duran bilgisayardan kalemlerinize, telefonunuzdan çöp kutunuza kadar her şeyin arkasında bir maden var. Peki bunun ne kadar farkındasınız? Neredeyse hiç. Türk Maadin Şirketi Genel Müdürü, Maden Yüksek Mühendisi Şeyda Çağlayan işte bundan yakınıyor. 1918'de kurulup, bugüne kadar krom üretiminin önemli ayaklarından biri olmuş, bir asırlık bir şirketin genel müdürü o. İlerlemenin madencilikte yattığına inanıyor. Bakın neler anlatıyor...

Türk Maadin Şirketi'nin köklerinin 1918'e dayandığını biliyoruz. Bir asırdır aynı sektörde şirket. Dünya savaşlarına tanıklık etti, Türkiye'nin içinden geçtiği zor günlere de, ancak çalışmalarını hiç durdurmadi. Kuşkusuz seçmesi zor olacak ancak bu bir asırlık sürede sizce en önemli dönüm noktaları neydi?

İlk "Osmanlı-Alman Maadin Şirketi" olarak kurulmuş. Maadin eski dilde, madenler demek. 1923'te adı Türk Maadin Şirketi'ne dönüştürülmüş, Mustafa Kemal Atatürk'ün de bu kararnamede imzası var. İlk Bursa civarında başlamışlar çalışmalarına, sonra Fethiye, Denizli, Eskişehir'de de çalışmalar başlamış. Halihazırda Eskişehir Kavak ve Denizli

Türk Maadin Şirketi, Türkiye'nin en köklü krom işletmelerinden biri. Neredeyse bir asırlık bir geçmişe sahip şirket. Genel Müdürü Şeyda Çağlayan için madencilik ilerlemenin ve teknolojinin en önemli ayağı, çünkü etrafımızdaki pek çok şeyin arkasında madenlerin yattığını biliyor. İşte anlattıkları...

Tavas'ta üretim faaliyetlerini sürdürüyor. İki tesiste konsantre üretiyoruz. Tabii çok eski bir geçmişi var, Türkiye'nin ilk krom şirketi denilebilir. Ne yazık ki geçmişe yönelik kayıtlar çok arşivlenmemiş ya da yıl aşımaları nedeniyle kaybolmuş. O yüzden de geçmişe ilişkin veriler pek yok. Ancak İkinci Dünya Savaşı'nda sanıyorum, sadece Türk Maadin'den krom ithal edilmiş. Çok stratejik bir önem taşımış o dönem için.

Dönüm noktalarına gelirse;

Osmanlı-Alman Maadin Şirketi'nden Türk Maadin Şirketi'ne dönüşünü en başta saymam lazım. Önemli bir dönüm noktası da, Eskişehir Kavak işletmesindeki cevherin bulunması. Neredeyse madencilik literatürüne geçmiş bir Kavak adının, Çamaşırlık adının verildiği Çamaşırlık cevher alanının bulunması, bana göre önemli bir dönüm noktası. Çünkü tek bir kuyudan neredeyse 5 milyon ton üretim yapılmış. Sanıyorum Türkiye'de bu şekilde, tek başına bu kadar büyük üretim yapılabilen ikinci bir krom yeraltı madeni yoktur. Enteresan bir oluşum burası. Diğer önemli dönüm noktası da, geçen yıl yaptığımız ilave, yenileme yatırımları. Bizim ekip 3-3.5 yıldır şirkette olduğu için bu dönüm noktasına biz de tanıklık ettik.

Şirket kurulduğu zamandan beri krom üretiyor. Sizce krom üretimi neden karlı?

Yüzyıldır hayatını sürdüren bir işletme burası. Krom üretilmesi bizim değil, üreticilerin kararı. Ancak, krom önemli bir mineral. Daha ziyade ağır sanayi ve dolaylı olarak da silah ve özel alaşım yapımında çok önemli, vazgeçilmez bir maden. Bugünkü teknolojiyle yerine ikame edilecek başka bir mineral yok. Yani paslanmaz çelik veya özel alaşım çeliği üretecekseniz krom olmazsa olmaz bir mineral.

Eskişehir İli Mihalıççık İlçesi'ndeki Kavak Krom İşletmesi'nde 1930'dan, Muğla İli Fethiye İlçesi'ndeki Köyceğiz Krom İşletmesi'nde 1948'den, Denizli İli Beyağaç İlçesi'ndeki Tavas Krom İşletmesi'nde 1965'ten bu yana üretim faaliyetlerinizi kesintisiz sürdürüyorsunuz. Yıllık üretiminiz nedir?

Yıllık üretimimiz geçmişte daha da fazlamış, ama tabii ki kaynaklar tükeniyor. Madencilik gerçekten çok meşakkatli bir iş, yeni rezervler ilave edilmediği zaman üretimin sürdürülmesi pek de kolay olmuyor. Yerine yenisi konulabilen yeraltı kaynakları değil çünkü bunlar. Yine de şu anda yıllık 100-120 bin ton satılık cevher kapasitemiz var.

Peki bu üretimle devam ettiğiniz takdirde maden ömrünü kaç yıl öngörüyorsunuz?

Onu söylemek çok zor, böyle bir hesap çok bağlayıcı olur diye düşünüyorum. Ancak ortalama değerler üzerinden bir hesap yaparsak; 100-120 bin ton satılık cevher kapasitesiyle en az 10-15 yıl daha önümüzü görebiliyoruz.

Tabii bir yandan da rezerv çalışmaları yaptığınız düşünülürse her an bu rakam artabilir...

Evet, rezerv geliştirme çalışmaları devam ediyor. Tabii ki üretim artırıcı katkıları olacak bu çalışmaların. Her yıl sürekli olarak sondajla rezerv geliştirme çalışmalarımızı geliştiriyoruz.

İşletme metodunuz nedir?

Ağırlıklı olarak yeraltı işletme metodunu kullanıyoruz, çok küçük oranda açık işletme de yapıyoruz, onlara yüzey işletme demem daha doğru olabilir.

KALİTELİ KROM AÇIKTA KALMAZ

Üretiminizin ne kadarını, hangi ülkelere ihraç ediyorsunuz?

Tamamını... Zaten bizim Almanya'da bir kardeş şirketimiz var; EWW yani Elektrowerk Weisweiler GmbH. EWW, Türk Maadin'in olmazsa olmaz parçası. Biz de onların olmazsa olmaz parçasıyız, çünkü buradan üretilen konsantre cevher olmadığında orada üretim yapılamıyor. EWW, 1914'te kurulmuş, Türk Maadin Şirketi de bunun akabinde oraya kaynak yaratabilmek için kurulmuş.

**BUNLARI BİLİYORMUYDUNUZ?
Krom, savunma sanayinin vazgeçilmez hammaddelelerinden biridir ve bu açıdan stratejik öneme sahiptir.**

O halde pazarlama için özel stratejiler geliştirmiyorsunuzdur, zaten hâlihazırda alıcınız var...

Bizim ürettiğimiz konsantre, dünyada ikinci sıradaki yüksek kaliteli konsantredir. Yüksek rasyolu dediğimiz, 2.9-3 gibi, 50-52 krom içeriğine sahip konsantreler bunlar. O nedenle zaten bir Niche Market'imiz olduğundan satış, pazarlama sorunumuz hiç yok. Ancak sadece Almanya'daki kardeş firmamıza mal satmakla kalmıyor, Avrupa'da diğer ülkelere ve Uzakdoğu'da Çin ve Japonya'ya da ihracat yapıyoruz.

Şirket, kaç kişiye istihdam sağlıyor, kaç mühendis çalışanların?

300 kişiye istihdam sağlıyoruz, 15'e yakın mühendisimiz var.

Yetişmiş eleman bulmakta zorlanıyor musunuz?

Gerçekten çok zorluk çekiyoruz, özellikle yeraltı deneyimli çalışan bulmak çok zor. Hele de kömür madenciliği dışında çalışıyorsanız...

Neden?

Türkiye madenciliğinde kömür öne çıktığı için metalik cevherlerde yeraltında deneyimli maden mühendisi bulmak zor. Maden sektörü ancak son on yıldır metal madenciliği de dahil olmak üzere ivme kazandı. Dolayısıyla on yıl önceki kuşak maden mühendisliğinden mezun oldu, ama maalesef başka başka işlerde çalışmak zorunda kaldı. Madencilik sektöründe 8-10 yıllık bir ara kuşaktaki meslektaşlarımızda bir kayıp olduğu için de günümüzde iyi eleman bulmakta zorlanıyoruz. Ancak tabii deneyimli arkadaşlar ekibimizde var. Bunun yanı sıra yeni, genç mezunlar da alıyor, bir yandan da onları yetiştiriyoruz.

Türkiye'de maden sektörünün, özellikle de metal madenciliğinin son on yıldır geliştiğini söylüyorsunuz, bu bir geç kalmışlık değil mi?

Bence değil. Bugünden dünü değerlendirmek yanlış olur, o nedenle bunu anlamak için konjonktüre bakmak lazım. O dönemdeki dünya koşulları farklıydı. Madencilik şu an ivme kazanmış durumda ve bu geç de değil. Tüm dünyada maden kaynaklarının azaldığını düşünürsek, bence çok hoş. 20 yüzyıldan 21. yüzyıla aktarılan kaynaklar çok az. Bu noktada Türkiye'de büyük potansiyel var. Bu çok önemli. Bütün makro göstergelere baktığımızda Türkiye çok önemli bir konumda. Özellikle krom konusunda 2005'lerden bu yana ciddi bir yerde duruyor. Uzun yıllardır hemen hemen üçüncü üretici durumunda.

İhracatta dünya sıralamasında üçüncü sırada. Ciddi bir pazar payı var. Bu payı oluşturan alt etmen bence Türk kromlarının kalitesi, yüksek rasyolu dediğimiz krom tipi üretiliyor. Güney Afrika'dan farklı olarak daha nitelikli krom

barındırıyor. Özellikle ferrokrom üretiminde niche market diyebileceğim bir özel pazarı var Türk kromlarının. Üstelik Türkiye'de bugüne kadar sadece yüzey madenciliği yapıldığı düşünülürse, hala çok farklı rezervlere ulaşacağımız ortada.

Peki bu potansiyelin ortaya çıkarılması için yapılması gerekenler ne?

Bunu iki kapsamda incelemek gerekiyor; bir üreticiler, buradaki firmalar, mühendisler açısından, bir de uygulama hususlarına ilişkin, maden yasasıyla ilgili olarak. Aslında hep şikayet ettiğimiz konular belli. Bir kere yasal olarak gerçekten son dönem zorluklar getiriliyor, madenciliğin önüne bir ket vurulmuş gibi. Bu dünyada nasıl oluyor, bu engeller ne kadar doğru, bunları ciddi olarak irdelemek, analiz etmek gerekiyor. Türkiye'de madenciliğin önünü açabilecek yasal düzenlemeler ivedilikle yapılmalı. Diğer yandan bizlerin yani üreticilerin, mühendislerin AR-GE'ye çok önem vermesi gerekiyor. Bunu ezber söylemiyorum. Ben bunun örneğini yaşadım. Bu şirkette göreve başladığımızda rezervde ciddi tıkanıklık yaşadık, açıkçası. Ancak hakikaten detaylı, ciddi, sistematik arama yaptığımız zaman sonuca ulaşıyoruz. 2008-2009'da Çamaşırlık'ta özellikle çok ciddi sondaj yaptık ve çok ciddi rezerve ulaştık. Hem de çok kaliteli, direkt satılabilecek bir rezerve ulaştık. Şimdi bütün sahalarımızda bu üretime destek verecek AR-GE çalışmalarına, sondaj çalışmalarına hız veriyoruz. Klasik bir laf vardır hani; cironuzun yüzde 5-10'unu AR-GE çalışmalarınıza ayırın, diye. Ciddi anlamda madencilik yapacaksanız, artık Türkiye'de şirketlerin belki de yüzde 20'sini AR-GE'ye ayırması gerekiyor.

ETRAFINIZA BİR BAKIN, HER ŞEY MADENDEN

Maden şirketleri, çevre örgütleri tarafından sıkı takipteler. Siz üretim aşamasında ve atıklarla ilgili ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz?

Enteresan bir şey var, biz atık da işliyoruz. Türkiye'de bunu yapan bir iki şirketten biriyiz. Zaten, krom zenginleştirme yöntemleri çok basit yöntemler. Kimyasal kullanmıyor, suyla yıkayarak zenginleştiriyoruz. Dolayısıyla da bizim atıklar çevre etki değerlendirmesi açısından bir problem yaratmıyor. Sağlığa zararlı hiçbir atık üretmiyor, çünkü kimyasal kullanmıyoruz. Çok basite indirgeyerek anlatırsam; yeraltında zaten bir kütle halinde duran cevheri çıkarıyor, kırıyor, öğütüyor, sınıflandırıyor, yıkıyor, iki kısma ayırıyor. İçinden zengin kısmını alıyor, fakir kısmını yeraltında dolgu olarak kullanıyoruz. Yeraltında kazı, patlatma ve üretim sırasındaki yan taşı zaten tekrar kendi içinde dolgu olarak kullanıyoruz. Çünkü yöntemimiz, kes, al ve doldur, dolayısıyla oradan da bir atık oluşturmuyor.

Çevre halkıyla ilişkileriniz nasıl ve zamanla nasıl gelişti?
Çevre halkı bizim için çok çok önemli. Çünkü madencilik genelde kırsalda katma değer yaratıyor, biliyorsunuz. Biz 300 kişi çalışıyor diyoruz, ama aileleri de katınca 1200 kişiye geçim sağlanıyor. Köylülerin çoğu bizim çalışanlarımız. Mesela Kavak'ta; Kavak, Bahtiyar, Beypazarı civarındaki köylerden çalışmaya gelenler oluyor. Senelerdir hepsi Türk Maadin'den emekli.

Şirketin herhangi bir sosyal sorumluluk projesi var mı?

Bu sene bir sosyal sorumluluk projesi önerdik. Çalışanlarımızın başarılı olan ortaöğretimdeki ve yüksek öğretimdeki çocuklarına burs veriyoruz. Bunu sendika sözleşmemize de yazdık. Zaten şirketimiz, sektördeki sayılı sendikalı kuruluşlardan biri, Türkiye Maden İş Sendikası'na üye işçilerimiz. Sadece çevre halkı ve işçiler için değil, Türkiye ekonomisi için de önemli bir hareketlilik sağlıyor şirket. Geçen sene yatırımda 30 trilyonluk mal almışız, iki parça dışında hepsi yerli, düşünün...

İşletmeler, coğrafi konum açısından size nasıl bir avantaj sağlıyor?

Şanslıyız biz. İkisi de limanlara yakın. Eskişehir'deki üretimimizi Gemlik ve Derince limanından rahatlıkla yükleyebiliyoruz. Tavas civarındakini de Antalya limanından rahat rahat yükleyebiliyoruz. Bir problemimiz olmuyor.

Yeni yatırımlar düşünüyor musunuz?

Grup her türlü fizibil projeye açık. Krom sever bir grup bu. Güney Afrika'da da yatırımları var, ana grubumuzun. Önümüzdeki beş yıl için çok büyük hedefleri var. Türkiye de güçlü, stabil ekonomik ve sosyal durumuyla bizim yatırımcı grup için iyi bir lokasyon. Her türlü işbirliğine de açıklar. Krom madenciliğinde genişlemeyi ve büyümeyi amaçlıyorlar.

Türkiye madenciliği açısından Türkiye Madenciler Derneği'nin çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye Madencilik Derneği, bu konudaki en eski derneklerden. Süreç içinde çok önemli görevler üstlendiğini düşünüyorum. Hala da kendi sektörümüzde çok önemli bir STK. Yönetim Kurulu Üyelerimizin gereken özeni göstermesi sayesinde son yıllarda daha ivme kazandı. Başkanlar Konseyi, Maden İhracatçılar Birliğiyle de, Maden Mühendisleri Odasıyla da ilişkilerimizi son derece yapıcı şekilde sürdürüyoruz. Ben bundan sonra da çok daha iyi işler yapacağımıza inanıyorum. Madencilik için yapılması gereken çok şey var, ancak genel olarak olumlu gittiğini tüm samimiyetle söyleyebilirim. Belki duymuşsunuzdur, madenciliğin önemini kamuoyu önünde daha da iyi anlatmak için radyo yayınları yapıyor. Belki televizyonda da bu konuda çalışmalar yapacağız. Zaten Derneğin en önemli görevlerinden biri kamuoyunu madencilik konusunda doğru bilinçlendirmek. Çünkü insanlar etraflarındaki her şeyin madenler sayesinde var olduğunu fark edemiyorlar.

KOSGEB'e

kayıtlı

KOBI

misin?

KOSGEB kredisini DenizBank'tan kullanan KOBI'lere:

- EFT
- Havale
- Çek tahsilatı
- AçıkDeniz İnternet Bankacılığı

işlemleri 2011 sonuna kadar ücretsiz!

KOSGEB üyesi değilsen fırsatları kaçırmamak için hemen KOSGEB merkezlerine başvurarak kaydını yaptır.

KOBI'lere hayat Deniz'de güzel.

Detaylı bilgi tüm DenizBank şubeleri ve www.denizbank.com'da.

DenizBank

www.denizbank.com | 444 0 804

DALAMAN KÖPRÜSÜ

MADENCİ YOL DA YAPAR KÖPRÜ DE

MELİH TURHAN

Maden Yüksek Mühendisi

Türk Maadin Şirketinde çalışırken 1980 yılında şirketin üç işletmesinden biri olan Muğla Göcek İşletmesine Müdür olarak tayin oldum. O zaman Göcek Köyünde bir krom konsantratörümüz vardı. Göcek Limanı daha henüz turizm merkezi olmamıştı. Bizim işletmenin merkezi ve tesisler Göcek Körfezinin doğu kıyısında karşımızda da yani batı kenarında Büngüç Koyu tarafında da Etibank'ın Üçköprü Madenleri Müessesesi Müdürlüğü Merkezi ve sosyal tesisleri vardı. Krom konsantre tesisleri de Fethiye-Karagedik'te idi. (Şimdi müessese Eti Maden İşletmeleri ismini aldı. Fakat madenler ve konsantratör ayrı, tesislerin bulunduğu arazi ayrı olarak özelleştirildi). Her iki kuruluşun da işletme konusu krom madenciliği idi. İşletme merkezleri sahilde ancak madenler Muğla İlinin Köyceğiz ve Fethiye İlçelerinin dağlık bölgelerinde sahilden epey içeride idiler.

Bizim şirketin Göcek İşletmesinde daha önce bir yıl kadar süren bir grev olmuştu. Ben bu grevden sonra işletmeyi yeniden faaliyete geçirmek üzere Göcek'e gönderilmiştim. İşletmeyi düzene soktuk. Fabrikayı yeniden çalışır hale getirdik. Kendim ailemle beraber Göcek'te kalmaktayım. Ancak sık sık ocaklara kontrole gidiyorum. O günlerde en faal maden sahamız hem yeraltı hem yerüstü işletmemiz olan Meşebükü sahası idi. Göcek'e 60 km uzaklıkta dağların arasında. Bu ocaklar Dalaman Çayı'nın sağ yamacına ve Etibank'ın Üçköprü- Zımparalık-Andızlık ocaklarının karşısına düşer. Etibank ocakları ise Dalaman Çayı'nın sol yakasındadır.

Meşebükü madenine giden yol da Göcek'ten çıkar çıkmaz dağa sarar. Dar ve virajlı bir yoldur. Sarp yamaçlardan gider. Bazen iki araç karşılaştığında ya genişçe bir yerde durularak birbirine yol verirler veya biri geri geri giderek yolun genişlediği bir yerde kenara çekilip karşısındakinin geçmesini bekler. Tabii ki asfalt değil, kuru havalarda çok tozlu bir yoldur. O zamanlar köy yollarında bilhassa dağlık bölgelerde asfalt yol pek nadirdi. Göcek'ten çıktuktan sonra Fethiye doğrultusunda giderken takriben 1 km kadar sonra kuzeye doğru sola saparak asfalt yoldan ayrılır. Karacaören köyü kenarından Çöğmen köyünün altından, Gürleyik Köyünün

içinden geçerek Kerte (yeni adı Narlı) köyüne varılır. Bu arada da Üçköprü Zımparalık-Andızlık Madenlerinin de altından geçmiş olursunuz. Bu köyden bir yol batıya ayrılarak Dalaman Çayı üzerindeki köprüden geçip karşı yamaçtaki şirketimizin krom madeni ocaklarına varılır. Bu köprü üç defa şirket tarafından yapılmıştır.

Kerte'den yola düz olarak kuzeye doğru devam ederseniz Suçatı'da yine Dalaman Çayını geçerek Karaismailler üzerinden Kozlar köyüne ve şirketin Tavas Ocaklarına ulaşırsınız. Tavas ocaklarının krom madeni de bu yoldan Göcek'teki fabrikaya indirilirdi.

Bu kadar detayı anlatmamızın nedeni o zamanlar ulaşımın ve maden nakliyatının ne kadar zorluklarla yapıldığı hakkında bir fikir vermek. Asıl konumuz ve anımız Dalaman Çayı üzerindeki yolumuzu Kerte'den sonra bizim madenlere bağlayan ve oradan da Otmanlar Köyüne ulaşan yolun geçtiği Dalaman Köprüsü.

Bu yoldan başka Meşebükü'ne bir ulaşım imkanı da Göcek'ten Köyceğiz üzerinden Otmanlar'a giden bir yoldu. Otmanlar'dan madene ters yönden ulaşılabilirdi. Ancak o yolla Jeeple sabahtan yola çıkarsanız madene akşam varabiliyordunuz. Bu yol ise hava şartlarına göre iki buçuk-üç saat çekiyordu. Daha önceleri ise (II. Dünya savaşıdan önce) bu bölgedeki madenlere ulaşım at veya katır sırtında oluyor ve madenler deve kervanları ile sahile indiriliyordu.

1981 yılının Aralık ayında Göcek ve havalisine 20 gün durmadan yağmur yağdı. Bu yağmur zaman zaman yüksek kesimlerde kar şeklinde oluyordu. Yüksek tepeler bembeyazdı. Ben bu yağışlı günlerde ocakları kontrole gidememişim. Ocaklar donanımlı idi. Şantiye binalarında kalanların her türlü ihtiyaçları yiyecek içecek ve ufak tefek gereksinimler gerek köylerden gerekse Göcek'ten temin ediliyordu. Hatta işletmenin kendi fırını bile vardı. Çok güzel pideler bile pişiriliyordu fırında. Yirminci gün artık ocaklara gitmeye karar vermişim. Hava da yumuşamış günlerdir bardaktan boşanırcasına yağın yağmur azalır gibi olmuştu.

Willys Overland marka station wagon bir pick-up'ımız vardı. Onunla yola çıktık. Arabada şoförüm ve benden başka bir de köylü vardı. Onu Çöğmen'de bıraktık. Biz yola devam ettik.

Bir problem olmadan Kerte köyünü geçip Dalaman Çayına ve köprüye vardık. Yağmur hafiflemiş olmasına rağmen tepelerdeki karların da erimesinin etkisiyle Dalaman Çayında su seviyesinin çok yükseldiğini gördük. Beton köprü platformuna su seviyesinin erişmesine elli santimetre kadar kalmıştı. Su seviyesi yükselmeye devam ediyordu. Ama biz köprüyü geçtik. Ocaklara vardık. Bir galeri aynasında cevherleşmeyi tetkik ederken nakliye kamyonlarımızdan birinin şoförü ocağa girip yanımıza kadar geldi. Bizi uyararak "Dalaman Çayında suların çok yükseldiğini ve daha da geciksek köprünün üstünden suların aşacağını ve ne vasıtayla ne de yayan geçilemeyeceğini" söyledi. Haklı idi. Bende bu ihtimali düşünüyordum.

Ona "Siz madenleri yükledi iseniz iki kamyon arka arkaya hemen yola çıkın! Ben de arkadan hemen geliyorum." dedim. İki kamyon bizden önce hareket ettiler. Bizde ilgililere gerekli talimatı verdikten sonra dönüş için hemen yola çıktık. Köprü ile maden arası 2 km kadardı. Rahmetli Cafer Çavuş (Cafer Başpınar) o madende ocak başçavuşu idi. Kendisi krom konusunda deneyimli, dirayetli ve bilgili bir teknik elemandı. Bana dönerek dedi ki:

"Beyim ben de arkamızdan bir ekiple geleyim . Ne olur ne olmaz! Yolda kalırsanız. Yardım ederiz."

Ben de kabul ettim. Biz önde o arkamızda bir pick-up, bir Kepçe (Cat 955) ve bir kamyon ve bindirilmiş 4-5 işçi ile köprüye kadar indik. Bu köprü şirketin daha önce yapmış olduğu ahşap bir köprü iskele ve kalıp olarak kullanılmak suretiyle yapılmış, üzerinden yüklü kamyonların geçebildiği betonarme bir köprü idi. Gördük ki su köprü platformu seviyesine gelmiş.Üstünden aşmak üzere. Suyun rengi sütlü kahverengi ve köpük köpük çamur gibi akıyor. Üzerinde hızla taşıdığı ağaç parçaları, dallar ve kütükler de gelip beton platforma vurmakta. Normal zamanda köprünün su seviyesinden yüksekliği 4 metre kadardır. Ama şimdi bu 4 metre mesafe yok olmuş. Biz arabamızla hızla köprünün üstünden tekerlekler ıslanarak geçtik. Bu sırada su daha da yükseldi ve köprü platformunu örttü. Yol görünmez oldu. Arkadan bizi takip eden ekip geçemedi. Onlar öbür tarafta kaldılar. Yağmur rüzgarlı bir şekilde daha da hızlanarak

Yeni Dalaman Köprüsü inşa halinde. Sağda eski köprüünün yeri ve geçici yaya köprüsü görülüyor.

Yeni Dalaman Köprüsü yapımı. Yandan görünüş. Eski köprüünün yıkılmış ayağı üzerine yapılmış olan geçici yaya köprüsü önde görülüyor.

Dalaman Köprüsü tamamlandıktan sonra üstünden kamyon geçiyor.

yağmaya başladı. Biz köprünün beri tarafında biraz yolun yüksekçe bir yerinde durup onlara " Geri dönün! Köprüyü geçmeye kalkışmak tehlikeli. Bize yardım edelim derken kendiniz sele kapılırsınız!" demek amacıyla şoförle arabadan indik. Yanımızda şemsiye de vardı ama, fırtınadan şemsiyeyi tutmak mümkün olmuyordu.

Rüzgar hemen ters çeviriyor ve onu elimizden kuvvetle çekiyordu. Neyse ki onlar bizi karşıdan gördüler. Şiddetli yağmur altında el kol hareketleri ile onların geri gitmeleri gerektiğini anlatabildik. Ama biz de bu bir kaç dakika içinde sırlısklam ıslandık. Arabaya bindik yüz metre kadar gidip sağa virajı döndük ki iki kamyon bizi orada bekliyor. Şoförler de yolda ayakta.

"Müdür Beyim ilerde yol kesik. Dere yolu almış. Geçemedik. Buraya geri geri geldik. Bu yer yüksekçe buraya park ettik. Kamyonları burada bırakıp yaya olarak köye kadar yürümeyi ve orada kalmayı düşünüyoruz." dediler.

Hakikaten normalde kuru veya çok az su olan bu dere zaman zaman yağmurun şiddetlendiği bir sırada menfezlerin dolup suyu alamaması nedeniyle yola taşmış ve 5-6 metre derinlikte bir yarıklı yolu kestiği gibi dere kenarında olan 30-40 metrelik bir kesiminin uzunlamasına yarısını alıp götürmüş. Kamyonlar değil

bizim arazili arabamız bile geçemez. Bu durumda bizim de arabayı bırakıp köye gitmemiz en doğru çözüm olurdu.

Çünkü yolu tamir etmek mümkün değildi. Geriye madene de gidemedik. Dalaman Köprüsü de su altında idi. Yolumuzu kesen bu derenin üzerinde biraz aşağıda ancak bir yayanın geçebileceği dar bir köprü vardı. Oradan köye gitmeyi düşündük. O küçük köprünün bir ayağı dere yatağında diğer ayağı ise yamaçta meyilli bir tahta köprü idi. Su az iken ayaklar ıslanmadan geçilsin diye yapılmış patika yol üzerindeki bir köprücük. Oraya kadar yürüdük. Önden iki kamyon şoförü geçtiler. Arkalarında ben varım. Benim arkamda da şoförüm Sadık. Ben geçerken deredeki su aniden tekrar yükselmeye başladı. Taşlara basa basa köprüye ulaşmaya çalıştım. Ama hangi taşla basarsam su ile kaplanıyor. Bir dahaki adımımı nereye basacağımı göremiyordum. Dere meyilli olduğu için su çok hızlı akıyordu ve ben düşmekten korkuyordum. Ayağım kayar da düşersen, bu hızlı suda kendimi toparlayamam. Bu düşünceyle ahşap köprüye kendimi atamadım ve geri döndüm. Tabii şoförüm Sadık'ta geçemedi. Kaldı. Akşam oluyordu. Hava kararmaya başlamıştı.

Ne ileriye ne geriye gidebilecek bir yol kalmıştı. Yollarımız arabalar için kesik olduğu gibi yaya olarak gidilecek bir durum yoktu. Sarp yamaçlı bir vadinin içinde bulunuyorduk. Yağmur durmadan yağıyor. Yamaçlarda çam ağaçlarının altında sık Tavşanak denilen ağaççıklar da tırmanmayı engelleyecek durumda, ayrıca toprağın üstü ıslanmış ot ve dökülmüş çam yaprakları ile örtülü olduğu için meyilli arzide bastınız mı kayıyor. Karanlıkta bu şekilde ana yola çıkmaya veya köye ulaşmaya teşebbüs dahi etmedik.

Karşı yamaca geçen şoförlere: “Siz köye gidip başımızın çaresine bakın! Kalacak bir yer bulunur elbet. Biz de arabanın içinde geceleriz. Sabah gündüz gözü ile ne yapacağımıza karar veririz.” dedik. Onlar ayrıldılar.

Biz de Sadık’la arabamızın yanına geldik. İçeriye girip oturduk. Ne yapacağımızı düşünüyoruz. İslağız. Ayakkabılarımızın içinde çoraplarımız dahi ıslanmıştı. Ateş yakıp kurunalım dedik. Hiç olmazsa çoraplarımızı kurutalım bari. Arabada kibrit var. Sadık etraftan çalı çırpı topladı. Kırılmış çam dalları ile bunları arabadan biraz uzakta açıklık bir yerde yığdık üst üste. Kibriti çakıyoruz. Fakat kibritin gücü ateşi tutuşturmaya yetmiyor. İlk tutuşmayı sağlayacak otlar da yaş. Her şey ıslak olduğu için çabucak sönmüyor. Çaresizlik içinde düşünürken aklıma bir fikir geliyor. Üstüğü! Az ilerde kamyonların deposuna daldırıp mazotla ıslatabilirsek ateşi yakmaya başarılı olabiliriz. Arabamızda üstüğü de var tabii. Sadık hemen üstüğü buluyor. Bir çubuğun ucuna sarıyor. Yakın kamyonun mazot deposuna daldırıp iyice emdirdikten sonra getiriyor.

Çırpı yığınının altına üstüğü sopayı sokuyoruz. Bir taraftan da kibriti çakıyoruz. Mazotlu üstüğü hemen tutuşuyor. Alevin ısıyla çırpılar ve çam dalları da tutuşunca ateş bayağı kuvvetli oldu. Yağmurun ince ince yağmaya devam etmesine rağmen çoraplarımızı kurutmada başarılı olduk. Arabaya döndük. Oturduk. Motoru çalıştırdık. Kalorifer de içersini ısıtıyor. Arabamızla her zaman arazide gezdiğimiz için kazma küreğin yanında battaniye de bulunurdu. Arkadan alıp battaniyeyi de dizlerimizin üzerine örttük ısındık. Ancak motoru sabaha kadar böyle çalışır vaziyette tutamazdık. Benzin biterdi. Onun için” iki saatte bir onbeş dakika çalıştırarak sabaha kadar üşümeden idare edelim” diye düşündük ve öyle yaptık. Bu arada:” Küçük dereciğin seli bizim bulunduğumuz yükseltiyi de kaplar mı ?” diye düşündüğüm de oldu.

Açlığımızı da Meşebükü madeninde fırında yapılan ve Cafer Çavuş tarafından benim hanıma hediye olarak gönderilen bir pideyi Sadık’la paylaşarak giderdik. Fakat gece saatler geçmiyor. Kolay kolay oturduğumuz yerde uyku da tutmuyor. Motoru stop ettiğimiz aralıklarda deredeki selin taşları yuvarlamasından çıkan sesleri daha iyi duyabiliyorduk. Takır tukur bu sesler de gece sessizliğinde ürkütücü bir uğultu oluyordu. Gece saat 01 ‘e doğru yağmur kesildi. Selin sesi azaldı. Zar zor sabahı ettik. Kış olduğu için ve de bir derin vadi içinde olduğumuzdan günün aydınlanması geç oluyor.

Dalaman köprüsünün bitmiş hali. Üstten görünüm. Sağda eski beton köprü ayakları görünüyor.

Sabahleyin saat yediye doğru arabadan indim. Yürüyerek geriye Dalaman Çayına doğru gittim. Çay kenarına vardığımda çok garip bir manzara ile karşılaştım. Anladığıma göre su seviyesi yarı yarıya inmişti. Suyun rengi hala boz bulanıktı. Ama Köprü ortada yoktu. Köprünün bizim tarafımızdaki ayağı suyun ortasında sipsivri duruyordu. Platform hiç görünmüyordu. Sel köprü platformunu koskoca beton tabliyeyi alıp götürmüştü. Sonradan yaptığım hesaba göre bu kütle doksan tonluk yekpare bir beton bloktu. Su köprü ayağını arkadan dolanıp dolguyu eritip boşaltmıştı.

Duvarının yarısı da çökmüş olduğu için ayak suyun ortasında çürük diş gibi görünüyordu. Sel suları tamamen inip seviye normal hale geldiğinde beton platformun 70 metre kadar sürüklendiğini gördük. Onu uzakta çayın kenarında dibe çökmüş olarak bulduk. Bu olay çok canımı sıktı ve üzüldüm. Çünkü hem cevher nakliyesi imkansız hale gelmiş hem madenin çalışması için gerekli malzeme ve yiyecek, her türlü lojistik tedariki ve ulaşım kesilmişti. Bu da madenin durması demektir.

Arabaya dönüp durumu Sadık’a açıkladım. Onunla da tekrar çay kenarına gelip inceleme yaptık. Buradan tekrar geçişi ve nakliyeyi nasıl sağlarız. Onu düşünmeye başladım. Madenin durması Köyden madene gelerek çalışan bir çok işçinin de işini kaybetmesi demektir. Madeni durdurmadan tekrar irtibatı nasıl sağlarız? Bunları düşünerek arabanın yanına geldik. Kenarında bulunduğumuz derenin suyu da azalmıştı. Gerçi akşam geçmeye çalıştığımız yaya köprüsünün yerinde de yeller esiyordu. Küçük derenin akşamki seli onu da alıp götürmüştü. Ama şu sırada suyun daraldığı yerden karşıya atlamak mümkündü. Biz de arabayı bırakıp yaya olarak köye çıkmaya karar verdik.

Maden yüklü kamyonları ve arazi aracımızı kurtarmak için küçük derenin bozduğu yolun hemen yapılması gerekiyordu. Köye giderken bunu düşündüm. Kafamda tasarladım. Köyde iki şöför arkadaşı bulduk. Onları köylüler misafir etmişler. Bizi de karşıladılar. İkranda bulundular. Karnımızı doyurdular. Köprünün ve yolun durumunu onlara da anlattık. Çok üzüldüler. Çünkü bu köy Meşebükü madenine en yakın köydü. Maden durdurulursa diğerleri yanında bu köyden çalışan köylüler de işlerini kaybedebilecekleri gibi nakliye den olsun yararlandıkları bir çok şeyden olsun mahrum kalacaklardı. O günlerde Türkiye’de özel telsiz istasyonu kurmak serbestleşmişti. Ancak çok gelişmemişti. Bu günkü cep telefonları da yoktu. Biz de Meşebükü ocaklarımız ile Göcek İşletme Müdürlüğü arasında telsiz irtibatı kurmuş olmamıza rağmen çok engibeli arazi ve uzak mesafe yüzünden, ara istasyon da olmadığından bağlantı zor oluyordu. Sabahları ancak her iki taraf telsizcisi yüksek tepelere çıkarak konuşabiliyordu.

Dolayısıyla Göcek merkez bizim mahsur kadığımızdan ancak sabah haberdar olabilirdi. Ayrıca Meşebükü madenindeki arkadaşlar bizim Dalaman Köprüsünü geçtikten sonra Kerte yakınındaki dereye mahsur kaldığımızı da bilmiyorlardı. Fakat gece bizim madenden dönmediğimizi gören Göcek’teki arkadaşlar başka bir pick-upla bizi aramaya çıkmışlar. Köylere ve köylülere sora sora yolda bir kaza olup olmadığını araştırarak Kerte’ye kadar geldiler.

Bizi öğleye yakın Kerte’de buldular. Sağ ve salim şantiye merkezimize döndük. İstanbul’la şirket merkezi ile temasa geçtim. Durumu anlattım. Onlarda geçmiş olsun dilekleri ile beraber madenin faaliyetinin durdurulmadan bir an evvel

yeni bir köprünün yapılmasına onay verdiler. Genel Müdür Muammer Pancar’dı. Beni İstanbul’dan Göcek’e tayin eden kişi. Gerekli tahsisatı çıkardı. Beni bu işte destekledi. Doğal olarak ilk düşünce ve hareketimiz kamyonların mahsur kaldığı yolun tamiri ile onların ve arazi aracımızın kurtarılması oldu. O kolay oldu. Elimizdeki imkanlarla hemen bir kaç gün içinde yaptık.

Ancak madenle bağlantıyı kurmak ve üretimi fazla durdurmadan Dalaman köprüsünü yapmak gerekiyordu. Ben yeni köprü için yeni ve daha yüksek bir yer belirlemem gerektiğini düşünüyordum. Çünkü eski köprünün bir ayağı çay yatağının ortasında kalmıştı. Ama önce madenin yaya olarak bağlantısını sağlamamız lazımdı.

Bu bağlantı hem madene yaya ulaşımı sağlayacak hem de köprünün yapımı için çayın iki tarafında çalışma olanağını verecekti. Bunun için Orman İşletme Müdürlüğüne Göcek Bölge Şefliği aracılığı ile müracaat ederek ormandan iki adet çok uzun boylu (20-25 metre kadar) iki çam ağacı kesme izni aldım. Bunlarla eski köprü ayakları yakınında dar bir köprü yaparak yaya geçişi sağladım. Böylece işe ve bazı hafif malzemelerin karşı tarafa aktarmalı olarak geçirilmesi mümkün oldu. (Resim 1 ve 2)

Sonra köprü yapımında ustalaşmış iki kişi bulduk. Bunlar Suçatı civarında yaşayan ve Dalaman Çayı ile kolları üzerinde bir kaç tane köprü yapmış deneyimli ustalar. Yeni yapacağımız köprünün yerini belirlemiştim.

Bu yer eski köprüden 20-30 metre daha aşağıda açıklığı ve normal su seviyesinden yüksekliği daha fazla olacak olan bir yerdi. Her iki ayak yerinde de sağlam ve yerli kalker blokları vardı. Bunlar temeli oluşturacaklardı. Ustalar da bu yeri beğendiler. (Resim 2)

Açıklık 19,50 metre genişlik 5 metre olacak şekilde profil demirden bir köprü projesini bizzat çizdim. Yaptığım hesaplara göre bu köprü 36 tonluk yükü taşıyabilecekti. Yani bizim BMC kamyonların üzerinde Cat.955’ i rahatlıkla köprüden geçirebilecektik. (Resim 3)

Ancak “I” profil demirlerin 36 lık olanları hemen istenildiği zaman istenildiği yerde bulunmuyordu. Bunları da İzmir’den sipariş ettik. Boyları da 12 metreden uzun olmuyordu. Kaynak ve cıvatarla ekleyerek uzattık.Köprü platformunu ahşap olarak düşündük. Bu yeni köprüyü 2 ay içinde tamamladık. (Resim 4)

Meşebükü ocağı yola kavuşmuş oldu. Ocakta üretim durmadı. Köprüden biraz ilerde Meşebükü yolundan bir kol ayrımı ile Ören çayı kenarında (Otmanlar köyünün altında) Uzunyurt (Rum yurdu)da denen yeraltı krom ocaklarımıza normal yüklü kamyonların geçebileceği maksimum % 7 meyilli bir bağlantı yolu da yaparak hem ocakları birbirine hem de anayola bağlamış olduk. **Madenci hem maden üretir, hem de gerekirse yol da yapar köprü de!..**

MATEL HAMMADDE SAN. VE TİC. A.Ş.

Merkez

Yalı Mah. Ziya Gökalp Cad. No:3
34844 Maltepe/İSTANBUL
Tel : +90 216 441 22 84
Fax : +90 216 441 22 87
Web : www.matel.com.tr
E-mail : matel@matel.com.tr

Bilecik Fabrika

Organize Sanayi Bölgesi
11100 BİLEÇİK
Tel : +90 228 216 05 65
Fax : +90 228 216 05 69
Web : www.matel.com.tr
E-mail : fabrika@matel.com.tr

Manisa Fabrika

Organize Sanayi Bölgesi
Atatürk Cad. No:14
45030 MANİSA
Tel : +90 236 233 24 52
Fax : +90 236 233 24 55
Web : www.serel.com.tr
E-mail : serel@serel.com.tr

ATTILA YALÇIN SONDAJ ÇALIŞTAYI

Yazınma Adresi
Dr. Tolga YALÇIN
İTÜ Maden Fakültesi
Ayazağa Yerleşkesi 34469 Maslak İstanbul
Tel : (0212) 285 62 56 - (0212) 285 62 15
Fax (0212) 285 62 15 - (0212) 285 60 80

ATTILA YALÇIN SONDAJ ÇALIŞTAYI

Bu çalıştay, 47 yıllık meslek yaşamının büyük bir bölümünü sondaj uygulamalarına adanmış, 2008 yılında yitirdiğimiz Maden Yüksek Mühendisi Attila YALÇIN'ın anısına, uzun yıllar emek verdiği TMMOB Maden Mühendisleri Odası, Yurt Madenciliğini Geliştirme Vakfı ve Türkiye Madenciler Derneği tarafından, İTÜ Maden Fakültesi evsahipliğinde gerçekleştirilecektir.

Çeşitli mühendislik uygulamalarındaki sondajlardan elde edilen verilerin, yürütülen projelerin güvenlik, maliyet ve yapım süresi üzerindeki olumlu etkileri giderek daha iyi algılanmakta ve değerlendirilmektedir.

Bu çalıştayın ana amacı, maden ve su aramaları ile temel araştırmaları için yapılan sondajlarda gerçekleştirilen çağdaş uygulama yöntemleri ve teknolojiye gelişmeleri sergilemektir.

Geniş bir katılım beklenen çalıştay, 31 Ekim-2 Kasım 2011 tarihlerinde çağrılı konuşmacılar, sunulacak bildirilerle sürdürülerek ve panel ardından bir teknik gezi ile sonlandırılacaktır.

YER

İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Fakültesi
İhsan Ketin Konferans Salonu
Ayazağa Yerleşkesi Maslak - İstanbul

DİL

Çalıştay'ın resmi dili Türkçe'dir.

DAVETLİ KONUŞMACILAR

Akademisyenler, uygulamada görev alan mühendisler ve yöneticilerin birikimleri ile çalıştay katkı sağlamları hedeflenmektedir.

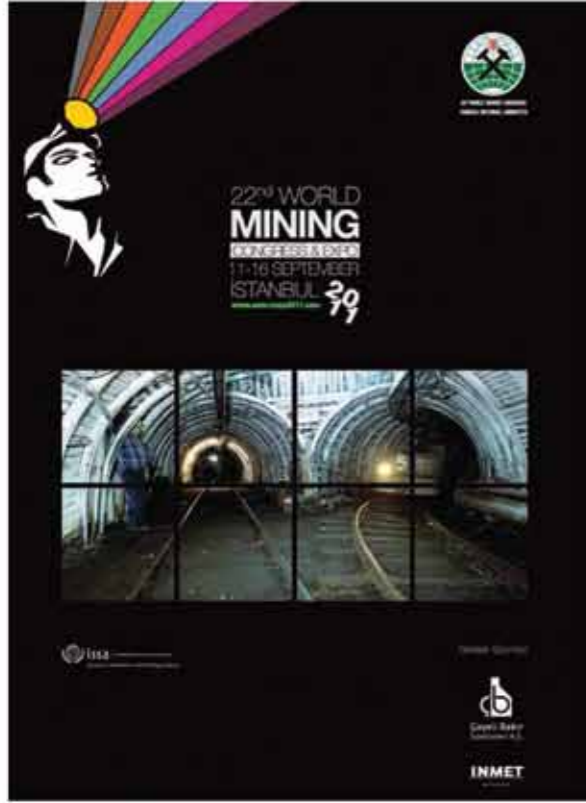
ÇALIŞTAY KONULARI

- Su Sondajları
- Jeoteknik Amaçlı Sondajlar
- (Tünel, Metro, Ankraj, Zemin)
- Enerji Amaçlı Sondajlar
- (Petrol, Doğalgaz, Jeotermal, Kömür)
- Sondaj Planlaması ve Hazırlık Çalışmaları
- Endüstriyel Hammadde Araştırma Sondajları
- Sondajcılıkta Yeni Yöntem ve İleri Teknolojiler
- Sondajcılıkta Karşılaşılan Sorunlar ve
- Çözüm Önerileri (Panel)

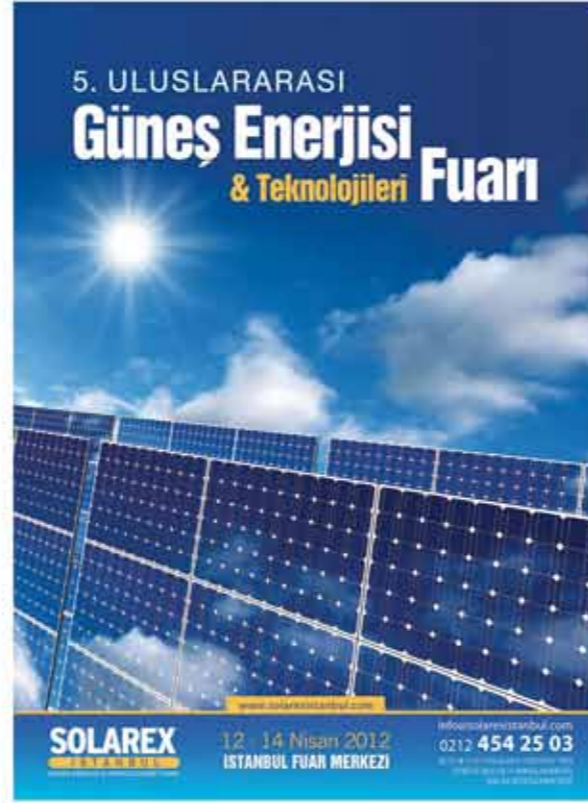

DUYURULAR

22nd WORLD MINING CONGRESS

GÜNEŞ ENERJİSİ & TEKNOLOJİLERİ FUARI

SOMAGRUBU

25 yıllık deneyim, yüksek kapasite, güncellenen yatırımlar, evrensel standartlar.

NATUREL STONE 2011

37. Sayımızda yayımlanan Skylife Dergisi Aralık sayısı Bulmaca Eki'nde yer alan mantık bulmacanın cevapları

REZERV/TON RESERVES	MADEN MINERAL	ÇIKARILAN YER PLACE EXTRACTED	KULLANILAN ÜLKE COUNTRY WHERE USED
347.101	Stronsiyum Strontium	Sivas Kangal	Japonya Japan
372.657	Molibden Molybdenum	Kırklareli Dereköy	ABD U.S.A
380.000	Toryum Thorium	Eskişehir Sivrihisar	Almanya Germany
427.574	Talk Talc	Balıkesir Erdek	Fransa XX
625.700	Kükürt Sulphur	Isparta Keçiborlu	Kanada Canada

6000 Yetişmiş İş Gücü,
En Yeni Teknoloji İle İş Güvenliği
5.500.000 ton /yıl Yeraltı
Kömür Üretimi.

Dergimizin reklam koşulları ve ücretleri konusunda bilgi almak için 0 212 245 15 03 numaralı telefonu arayabilir veya info@turkiyemadencilerderneği.org.tr adresine mail atabilirsiniz.

TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ SEKTÖRDEN HABERLER BÜLTENİ

İstiklal Caddesi Tunca Apartmanı No: 233/1-1 Beyoğlu-İstanbul/Türkiye
Tel: +90 (212) 245 15 03 Faks: +90 (212) 293 83 55
info@turkiyemadencilerderneği.org.tr • www@turkiyemadencilerderneği.org.tr

Karanfil Sokak No:12 34330 Levent - Şişli -İstanbul T : +90 212 283 08 47\48 F : +90 212 283 08 46
www.somagrubu.com

**Eczacıbaşı
Esan**

**DOĞADAKİ
DETAYLAR**

www.esan.com.tr

- Feldspat
 - Kuvars
 - Süzölmüş Kil
 - Ukrayna Kili
 - Kaolen
 - Bentonit
 - Halloysit
 - Talk